

NEDELJA, 22. MAJA 2016

št. 120 (21.660) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1943 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA
V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n.46) art. 1,
comma 1, NE/T5

6 05 22
9 771124 666007

NOVO
V KOPRU!

NOVOMAT^{d.o.o.}
AVTO STEKLO CENTER

Ko steklo poči,
do Novomata
skoči!

OBRTNA CONA SERMIN
SERMIN 72A, KOPER
T: 00386 5 62 62 888

TRST - Na 5. strani
Preferenca za moškega in žensko
Nova volilna zakonodaja

TRST - Na 6. strani
V Grljanu pravi raj za radovedneže
Izvirna in zanimiva zamisel

GORICA - Na 14. strani
Slovensko okence v okviru centra CUP
Načrt zdravstvenega podjetja za slovenčino

GORICA - èStoria
Naše majice in mobitele izdelujejo sužnji

SENDAI - Poziv z vrha skupine G7 naj Britanci na referendumu glasujejo preudarno

»Brexit« bi bil šok

GRLJAN - Dvodnevni Mini Maker Faire

Sejem izumiteljev vabi radovedneže

TOKIO - Finančni ministri in guvernerji centralnih bank skupine najbolj industrializiranih držav na svetu G7 so v japonskem Sendaiju na dvodnevnom zasedanju posvarili pred tveganjem izstopa Velike Britanije iz Evropske unije, o čemer se bodo prebivalci Otoka izrekli na referendumu konec junija. Izstop bi otežil razmere v svetovnem gospodarstvu.

Britanski finančni minister George Osborne je priznal, da bi bilo za Veliko Britanijo v primeru izstopa iz EU »izredno težko« doseči nov sporazum z unijo, v vsem tem času pa podjetja ne bi imela «nobene gotovosti» glede prihodnosti, zato ne bi zaposlovala ali investirala.

Svetovno gospodarstvo ogrožajo tudi geopolitični konflikti, terorizem in begunski tokovi.

Na 2. strani

DEŽELA Rezervni sklad za Slovence

TRST - Deželna komisija za slovensko manjšino je okvirno določila namembnost 1,4 milijona evrov, ki je neke vrste rezervni sklad začitnega zakona. Na seji so tudi govorili o razdelitvi prispevkov za videmsko pokrajino. Tudi v tem primeru gre za 1,4 milijona evrov. 250 tisoč so že neposredno namenili špetrski dvoježični šoli. Govorili so nadalje o pravilniku za prispevke t.i. manjšim ustanovam in organizacijam.

Na 3. strani

GORICA - »Če upoštevamo ozko opredelitev pojma suženjstva, je na svetu preko 35 milijonov zaščitenih ljudi,« pravi univerzitetni profesor, preučevalec novodobnega suženjstva in aktivist Kevin Bales, eden izmed gostov letosnjega festivala èStoria. Goriška prireditve, ki je v prejšnjih dveh dneh v mestu privabila zelo veliko obiskovalcev, se bo zaključila danes. Letošnja tema festivala je ravno suženjstvo, o katerem bo Bales predaval v Herodotovem šotoru v Ljudskem vrtu. Pred srečanjem, ki se bo začelo ob 17.30, je pričast na pogovor za naš dnevnik.

Na 10. strani

TRST - Naš obisk v ustanovi ICS

»Tržaški« begunci med resnico in predsodki

FOTODAM.COM

ŠPORT - Intervju
Andrea Giani obožuje Slovenijo

Železnina TERCON

Železnina Tercon

NoEM ELECTRO PROTECTOR

Zaščitimo naše drage pred električnim poljem.

NABREŽINA 124, tel. 040 200122
www.ferramentatercon.it

Z odlokom z dne 31.01.11 je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja
zdravniška potrdila za podaljšanje veljavnosti vozniškega dovoljenja z novim spletnim postopkom,

še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrtega:

10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30

ob petkih: 10.00 - 12.00

ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Zagreb je dovolj oddaljen od Krškega

Na 3. strani

Tudi barkovljanski otroci so sanjali

Na 7. strani

Na skupnem trgu proti novim zidovom

Na 14. strani

Košarkarji Brega izsilili tretjo tekmo

Na 21. strani

TOKIO - Guvernerji centralnih bank skupine G7

Izstop Velike Britanije iz EU bi bil napačna odločitev

TOKIO - Finančni ministri in guvernerji centralnih bank skupine G7 so v japonskem Sendaiju na dvo-dnevnem zasedanju razpravljali o grožnjah za svetovno gospodarstvo. Med glavnimi so izpostavili tveganje izstopa Velike Britanije iz Evropske unije, ki otežuje razmere v svetovnem gospodarstvu, izognili pa se niso niti boju proti financiranju terorizma.

»Negotovosti za svetovno gospodarstvo so se povečale, medtem ko razmere v svetovnem gospodarstvu otežujejo tudi geopolitični konflikti, terorizem, begunski tokovi in šok potencialnega izstopa Velike Britanije iz EU,« so v izjavi sporočili ministri najbolj industrializiranih držav na svetu.

Britanski finančni minister Osborne

Ministri in guvernerji so se takrat prvič resneje posvetili možnosti brexita, o tej temi so razpravljali tudi na dvostranskih srečanjih. »Strinjali smo se, da bi bil brexit napačna odločitev,« je novinarjem povedal nemški finančni minister Wolfgang Schäuble. Britanski finančni minister George Osborne je na Japonskem znova posvaril, da bi bilo za Veliko Britanijo v primeru izstopa iz EU «iz-

redno težko» doseči nov sporazum z unijo.

»Če govorim z ministri iz Francije, Nemčije in drugih evropskih držav, je povsem jasno, da bi v primeru, da bi Velika Britanija zapustila EU in želela dostop do enotnega trga - dostop, ki ga potrebujemo za delovna mesta in investicije doma - morali prispevati v evropski proračun in sprejeti prosti pretok ljudi, ne bi pa imeli nobene besede pri oblikovanju politik,« je dejal.

»Približno dve leti bi se pogajali o našem izstopu s 27 državami, nato bi se pogajali o novi ureditvi ... in obenem bi morali sprejeti več kot 50 trgovinskih dogovorov z državami, ki niso del Evrope,« je dejal Osborne. V vsem tem času podjetja ne bi imela »nobene gotovosti« glede prihodnosti, zato ne bi zaposlovala ali investirala. »To vpliva na prihodke ljudi, vpliva na vrednost hiš, vpliva na gospodarstvo in delovna mesta. Ljudje začenjajo to razumeti,« je prepričan.

Oglasil se je tudi guverner italijanske banke Vincenzo Visco in dejal, da bi »brexit« oškodoval tako Veliko Britanijo kot Unijo, k temu pa dodal, da so na Japonskem pokazali zadovoljstvo zaradi napredovanja reform v Italiji, zdaj pa pričakujejo tudi rezultate. Za ministra za ekonomijo Carla Padoana je evropska integracija vrednota, saj je povečala gospodarsko izmenjavo, problem je kvečjemu v tem, da bi morala biti ta integracija še večja.

Prav tako so ministri G7 napovedali sodelovanje v boju proti finančnemu terorizmu. »Zoperstavljanje nasilnemu ekstremizmu in postavljanje storilcev pred roko pravice ostajata glavni prioriteti celotne mednarodne skupnosti,« so poudarili. Kot ključno orožje so izpostavili »usmerjene finančne sankcije«, s katerimi bi razbili meže, ki podpirajo teroristične organizacije. Prav tako so podčrtali potrebo po zamrzitvi premoženja teroristov, tudi posameznikov.

V skupini G7 so ZDA, Japonska, Nemčija, Velika Britanija, Francija, Kanada in Italija.

ZDA - Orožarski lobi navdušen nad republikancem

Donald Trump bi možnost nošenja orožja spet uvedel tudi na šolah

LOUISVILLE - Največji orožarski lobi v ZDA je na konvenciji v Louisvillu v Kentuckyju izrazil podporo predsedniški kandidaturi newyorskega milijarderja Donalda Trumpa. Trumpov nastop je minil včinoma v znamenju napadov na demokraticko Hillary Clinton, ki želi nekoliko omejiti pravico do orožja. Trump je dejal, da je Clintonova povsem brezsrečna do orožja, ker zagovarja omejitve, zaradi katerih bodo Američani bolj ogroženi. Trump je nekoč bil demokrat in je podpiral prepoved avtomatskega orožja, sedaj pa je republikanec in to orožje podpira in nasprotuje vsakršnim omejitvam.

Napovedal je, da bo kot predsednik ZDA ukinil območja brez orožja po državi. To so na primer šole, kjer je orožje sedaj prepovedano. Trump pravi, da je najboljši način za preprečevanje množičnih pokolov več orožja v rokah Američanov.

Vodstvo ameriške nacionalne orožarske zveze (NRA) je bilo do Trumpa doslej

Donald Trump

ANSA

bolj nezaupljivo, saj je znan po spreminjaču stališč. Tokrat je orožarjem ponovno hvalil svoja dva sinova, Donalda mlajšega in Erica, za katera je dejal, da imata toliko pušk in pištol, da ga je včasih kar strah. Donald

KAIRO - Strmoglavljenje Airubusa 320 Dim na stranišču na začetku tragedije

O vzrokih nesreče šele po analizi črnih skrinjic

KAIRO - Nekaj minut pred četrtkovim strmoglavljenjem letala letalske družbe EgyptAir v Sredozemsko morje so detektorji zaznali dim v letalu, je razvidno iz podatkov, ki se avtomatsko prenašajo z letalom na strežnike letalske družbe. Sistem je poslal zelo jasne informacije. Na stranišču na letalu je zaznal dim, minuto kasneje pa tudi v prostoru za elektroniko. Omenajo tudi možnost okvare enega od motorjev.

Vendar sicer pomembni podatki še ne razkrivajo vzroke nesreče in sami po sebi je ne opravičujejo, saj imajo letala toliko varovalk, da lahko mirno pristanejo tudi le z enim motorjem. Francoski zunanji minister Jean-Marc Ayraut je poudaril, da oblasti še niso izključile nobene od teorij, ki bi pojasnili strmoglavljenje letala. »V tem trenutku ... preučujemo vse teorije in nobena ni v ospredju,« je na novinarski konferenci po srečanju s sorodniki potnikov nesrečnega letala A320 družbe EgyptAir dejal Ayraut.

»Prioriteta je seveda najti letalo, skupaj s črnimi skrinjicami,« je dejal minister.

Med potniki letala, ki je v četrtek iz Pariza poletelo proti Kairu, je bilo 30 Egipčanov in 15 Francozov, pa dva Iračana, dva Kanadčana ter po en državljan Alžirije, Belgije, Velike Britanije, Čada, Portugalske, Savske Arabije in Sudana. Na krovu je bilo še sedem članov posadke ter trije varnostniki.

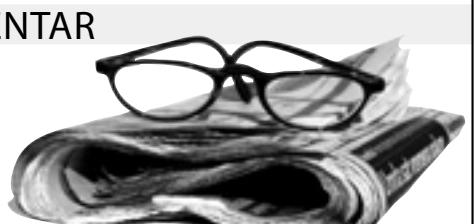
IZPOSOJENI KOMENTAR

Strah in Nato

To, kar je za Nato samoumevna politika, je v očeh Rusije nevarnost. Če se je še pred leti govorilo o strateškem partnerstvu z Moskvo, so odnosi med Rusijo in Natom več kot dve leti v znamenju globokega nezaupanja, piše Peter Žerjavč v Delu. Ruska izzivanja skupaj z agresivno propagando in kopičenjem enot na mejah še krepijo strahove Poljske in baltskih držav pred nevarnostjo z vzhoda.

Kot odziv na rusko ravnanje v Ukrajini so zaveznicne na Baltik napotile več ladjevja in letalskih sil. Več je vojaških vaj, ZDA vračajo oklepne enote v Evropo. Zasnovane so bile posebne Natove enote, ki bi lahko bile v nekaj dneh razmeščene v ogroženi članici.

Tako v EU kot v Natu potekajo preigravanja scenarijev za nevtraliziranje hibridnih akcij. Čeprav je neposredna grožnja članicam bolj abstraktna, na vzhodu pričakujejo resen odgovor zavezništva.

Zavezništvo bo morallo loviti ravnotežje med pomirjanjem strahov vzhodnih članic in željo po preprečevanju nadaljnjega zaostrovanja v odnosih z Moskvo.

Sodelovanje v reševanju žgočih mednarodnih vprašanj, kakršna so Sirija, Libija ali Afganistan, je v obojestranskem interesu. Čezatlantski blok v odnosu do Rusije ostaja enoten in čaka, da se bo Moskva odločila za strategijo izhoda iz zaostrovanja.

Nato in EU sta v težkih, kriznih časih dokaj uspešno postavili meje Putinu, a pričakovanje, da bo že nadaljevanje enakega pripeljalo do preboja, bolj konstruktivne ruske drže, lahko postane iluzija, piše komentator.

Renzi začel kampanjo za DA

BERGAMO - Če bo reforma zavrnjena, ne bo mogoče sestaviti stabilnih vlad in bo Italija postala raj za podtalna dogovarjanja med strankami (»inciucio«), je ob odprtju kampanjo za DA na oktobrskem referendumu o ustavnih reformah, v Bergamu dejal premier Matteo Renzi. Svoje stališče je utemeljil s trditvijo, da on vladava na podlagi parlamentarnega dogovora, po odobritvi reforme pa bi državljanji svojega premiera na volitvah izbrali sami. Renzi si je za cilj zadal, da bi v dveh dneh zbral 100.000 podpisov v podporo reformam, do oktobra pa ustanovil deset tisoč odborov podpornikov. Kampanjo začenjajo tudi nasprotniki reform.

Stranka Alenke Bratušek spremeni ime

LJUBLJANA - Zavezništvo Alenke Bratušek (ZaAB) se je na kongresu preimenovalo v Zavezništvo socialno-liberalnih demokratov. Stranka se opredeljujejo kot sredinska, še naprej pa ostajajo zvesti osnovni ideji zavezništva in povezovanja s sorodnimi strankami, ki političnonazorsko sodijo v prostor od zmerne levice do zmerne desnice.

Med prioritetami so inovacije, nova delovna mesta in trajnostni razvoj, vzdržne javne finance ter transparentno upravljanje državnega premoženja, enake pravice za vse s podprtanjem na ženskah in mladih ter zagotavljanje varnost in spoštovanje človekovih pravic v luči begunske krize. Med drugim nameravajo spodbujati tuje investicije, posebno pozornost namenjati obrtništvu in podjetništvu, preveriti delovnopravno zakonodajo ter postopno uveljavljati model krožnega gospodarstva. Poleg tega zagovarjajo postopno zniževanje pričinkljivja in dolga, prestrukturiranje davčnih obremenitev, zdravstveno in pokojninsko reformo, učinkovitejšo javno upravo.

Morda nameren požar v centru za priběžníke

VIDEM - Obsežen požar je v noči na soboto v Karniji zajel poznano didaktično turistično kmetijo, v kateri so nastanjeni tudi mladi priběžníci brez spremstva odraslih. Ogenj je delno uničil leseni objekt, v katerem so bili menza in različni uradi. Gasilci iz Tolmeča so imeli s požarom veliko dela. Nihče ni bil poškodovan. Ne izključujejo možnost, da je požar kdo namerno zanetil, to je celo najverjetnejša domneva.

TRST - Deželna posvetovalna komisija

Rezervna finančna sklada za slovenske ustanove in za Beneško Slovenijo

Odbornik FJK Gianni Torrenti

TRST - Deželna komisija za slovensko manjšino je včeraj okvirno dočila namembnost 1,4 milijona evrov, ki je neke vrste rezervni sklad zaščitnega zakona. Komisija, ki jo vodi odbornik Gianni Torrenti, je osvojila predlog predsednikov SSO in SKGZ - Walterja Bandlja in Rudija Pavšiča - da se 600 tisoč evrov rezervira za Primorski dnevnik v primeru dodatnih zamud pri izplačilu državnih prispevkov. Preostalih 800 tisoč evrov bodo namenili kriznim situacijam (na seji je bil izrecno omenjen tehnik Novi glas, ki preživlja hudo krizo) ter manjšinskim ustanovam oziroma dejavnostim.

Pri tem so evidentirali tri temelje kriterije namembnosti: skrb za Slovence v videmski pokrajini, dejavnosti, ki so namenjene mladim in skrbi za slovenščino ter inovacije. Komisija bo o tem predlogu sklepala na prihodnji seji, zadnjo besedo pa bo sta, kot vedno, imela dejelna vlada in svet v sklopu proračunskega reballansa 2016.

Na seji so nato obravnavali kriterije za porazdelitev denarja (tudi v tem primeru 1,4 milijona evrov), ki ga zaščitni zakon (člen 21) namenja Slovencem v videmski pokrajini. SSO in SKGZ sta tudi za to področje izdelala skupen predlog in ga posredovali Torrentiju. 250 tisoč evrov iz tega sklada naj bi šlo špetrski dvojezični šoli, ki bi ji s tem prispevkom vendarle zagotovili selitev v nove obnovljene prostore.

Prispevke iz tega sklada so doslej v glavnem delile gorske skupnosti, ki

GECT - Jutri srečanje v Trstu Zaia, Serracchiani in Kaiser o sodelovanju

Teme pogovora zdravstvo, promet in civilna zaščita

TRST - Zdravstvo, prometne infrastrukture in civilna zaščita bodo osrednje teme jutrišnjega srečanja v Trstu med guvernerji Veneta Luco Zaio, Furlanijski Julijski krajine Debora Serracchiani in avstrijske Koroške Petrom Kaiserjem v okviru 8. skupščine evropske skupine ozemeljskega sodelovanja Brez meja (Gect). Kar zadeva civilno zaščito, do srečanja prihaja pred tednom mednarodne vaje v primeru potresa, ki bo v Furlaniji, na njem pa bodo sodelovale tudi enote seizmičnih organizacij iz Veneta in Avstrije.

Pogovarjali se bodo tudi o vključitvi Gecta v evropske projekte 2014-2020 in v makro deželne strategije alpskega loka in Severnega Jadrana.

RAI: Pester majske Alpe Jadran

TRST - Ob majskeh zanimivostih z območja Srednje Evrope, tudi drevišnji majske Alpe Jadran (na sporednu po večernem dnevniku RAI3 BIS ob 20.50) ponuja pestro izbiro slikovitih televizijskih prispevkov. Oddajo bo uvela reportaža o delovanju in dosežkih laserskega pospeševalnika »Fermi«, novega ponosa znanstvenikov tržaškega Sionhrotrona. V Sloveniji so obiskali park vojaške zgodovine v Pivki in razkrivali arheološke najdbe, ki pričajo o zlatem obdobju pozantičnega Kranja. Iz Bavarske prihaja zgodba o bratih Schlagenteit, izjemnih raziskovalcih Alp in Himalaje, nato pa še prispevki o projektu zaščite in naselitve sladkovodnih školjk bisernic. Hrvatski uredniki bodo tokrat poročali o ohranjevanju avtohtonega goveda Like in Dalmatinske Zagore. Iz madžarske redakcije prihaja prispevek o zdravilni terapiji z ogljikovim dioksidom, ob koncu oddaje pa si bomo ogledali eno največjih revij cirkuske umetnosti v Budimpešti.

jih sedaj dejansko ni več. V preteklosti so denar večkrat namenjali tudi dejavnostim, ki niso imele nič skupnega ne z zaščitnim zakonom ne s slovensko manjšino. Iz tega sklada so npr. včasih v beneških občinah financirali pločnike in kanalizacijo, na Trbižu pa celo stanovanjske gradnje. Po novem bo večje pristojnosti pri delitvi teh prispevkov imela dejelna komisija.

Končno so na seji precej spremenili pravilnik o dodeljevanju prispevkov t.i. manjšim slovenskim ustanovam in organizacijam. Komisija je sprejela pripombe, ki so jih predložile Zveza slovenske katoliške prosverte, Zveza slovenskih športnih društev v Italiji, Zveza slovenskih kulturnih društev in Slovenska prosveta. Te organizacije so bile precej kritične do pravilnika, češ da ustvarja dodatna bremena za krovne zvezze in dodatno birokracijo. Zaradi tega so izoblikovale skupne popravke, ki jih je posvetovalna komisija - kot rečeno - sprejela.(st)

TRŽIČ, ul. C.A. Colombo 14, Tel. 0481.40540 • www.atriointerniprogettati.it

HRVAŠKA - Vaja za primer jedrske nesreče

»Zagreb je dovolj oddaljen od Krškega«

ZAGREB - V jugozahodnem zagrebškem naselju Lučko so organizirali vajo za primer jedrske nesreče v Nuklearni elektrarni Krško. Vajo organizira zagrebški urad za vodenje nujnih operacij v sodelovanju z NEK in Kliničnim-bolniškim centrom (KBC) Zagreb. V akciji bo sodelovalo več kot 125 ljudi. Preizkusili bodo sodelovanje številnih pristojnih služb, kot so državni zavod za radiološko in jedrsko varnost, državna uprava za zaščito in reševanje, zavod za javno zdravstvo, Rdeči križ, policija, carina, rešilci, gasilci in radioamaterji. Med vajo nameravajo preveriti obstoječe stanje sistema civilne zaščite v primeru jedrske nesreče. Preverili bodo tudi opremo civilne zaščite ter tudi postopke pri sprejem, registraciji in oskrbi evakuiranih prebivalcev. Izpostavil je, da ima zagrebški KBC pripravljenih osem sob za primer jedrske nesreče še iz časov katastrofe v Černobilu leta 1986.

Na novinarsko vprašanje, kakšna je možnost, da bi Hrvaško zadela jedrska nesreča, je vodja mestnega urada za vodenje nujnih operacij Pavle Kalinić dejal, da je to nemogoče predvidevati. »Vse nuklearke so varne, do takrat, ko to niso več«, je odgovoril.

Po njegovi oceni je Zagreb dovolj oddaljen od Krškega, da ne bi bil neposredno ogrožen v primeru jedrske nesreče v Neku, a bi lahko bili ogroženi zagrebške županije.

Zagrebški urad je prvo podobno vajo izpeljal leta 2013, ko so dobili denar tudi od Evropske unije. Podobne vaje načmeravajo pripravljati na dve ali tri leta.

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Slovensko stalno gledališče in UL – AGRFT

MOJ DEVETSTO

Avtorski projekt Patrizie Jurinčič

DANES - nedelja, 22. maja, ob 16.00

ZADNJA PONOVITEV!

v Mali dvorani SSG

z italijanskimi nadnapisi

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

Molteni&C

Super popusti za vse pohištvene eksponate...obiščite nas!

DORČE SARDOC
Sklad | Fondazione

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

OBRAZEC 730-1 dohodki

CONTRIBUENTE - ZAVEZANEC

SCELTA PER LA DESTINAZIONE DEL CINQUE PER MILLE DELL'IRPEF (in caso di accetta FIRMARE in UNO degli spazi sovrapposti)

91013840318

Davčna številka Sklada Dorče Sardoč je: 91013840318

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodek fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite Skladu Dorče Sardoč, ki podeljuje štipendije zaslužnim in manj premožnim slovenskim študentom.

Od ustanovitve prejema štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

KZ - Zeleni sistem, referenčno podjetje za izpolnjevanje priave dohodkov in zbiranja prispevka 5 tisočink.

Vsem, ki bodo 5 tisočink namenili skladu, bo KZ priznavala popust pri izpolnjevanju obrazca 730.

Gorica
Korzo Verdi 51
tel. 0481 82570
fax 0481 549824

Trst
ul. Ghega 2
tel. 040 362941
fax 040 361389

Čedad
ul. Manzoni 31
tel./fax 0432 703119

KMEČKA
associazione agricoltori
ZVEZA

TRST - Nekaj vprašanj o azilantih: odgovarja Gianfranco Schiavone (ICS)

Mladi moški s telefoni in trpkimi zgodbami

Zaradi upada števila beguncev zaprli nastanitveni center pri Sv. Soboti, kmalu na vrsti Fernetiči

V tržaški pokrajini se je število beguncev v zadnjih mesecih zmanjšalo, trenutno jih je približno sto manj kot ob koncu januarja (takrat jih je bilo po podatkih Prefekturje 945, sredi maja pa 843). V Furlaniji - Julijski krajini pa se je njihovo število povečalo (s 3456 na 4211) in ni izključeno, da se bo balkanska pot prej ali slej spet vsaj deloma odprla, če že ne na stežaj, ker je makedonsko-grška meja še vedno stroga zastražena.

Ker je število prosilcev za azil na Tržaškem padlo, so oblasti dale zapreti zasilni nastanitveni center pri Sv. Soboti. »V centru so bile razmere udobne, a gotovo ne idealne. Nihče ga ni imel namena ohraniti na dolgi rok,« nam je na sedežu Italijanskega konzorcija za solidarnost (ICS) na Škorklji povedal predsednik Gianfranco Schiavone. Naslednji na vrsti bodo Fernetiči: v tamkajšnjem kampu naj bi kmalu prenehali gostiti azilante, pa tudi v bližnjem hotelu Transilvania se bo ta dejavnost nadaljevala samo, če bo glede na skupno število azilantov na Tržaškem potreben. Podobno velja za hotele v Trstu.

»Te ljudi raje gostimo v manjših skupnostih, v stanovanjih, ker je to bolj primerno in pripomore k neki normalizaciji, ki jo ti gostje nedvomno potrebujemo. Kolektivne nastanitve pridejo v poštev samo v nujnih primerih,« je dejal Schiavone. Med izjeme uvršča center Sklada Mitja Čuk na Repentabrske cesti na Opčinah in še nekaj podobnih srednje velikih središč v mestu (v Ul. Gozzi in nekatera središča škofofske Karitas), ki lahko gostijo po 40 ljudi, a so zelo kakovostni.

»Openški center je bil zgrajen za osebe s posebnimi potrebami, zato so razmere tam zelo dobre,« pravi predsednik ICS. Konzorcij upravlja 70 stanovanj, ostale upravlja škofofska Karitas. Trst je eno redkih mest, ki azilantom zagotavlja enako obravnavo, storitve in število spremjevalcev v takoj imenovanem rednem ter izrednem sistemu sprejemanja (Sprar in extra-Spar), medtem ko drugod begunce in migrante pogosto gostijo v velikih in neudobnih centrih. Dodati gre, da se z mladoletnimi ukvarjajo druge ustanove (med temi je recimo Dijaški dom Srečko Kosovel) in da so pravila ter finančna sredstva za to posebno občutljivo kategorijo beguncev drugačna.

Kdo plačuje in koliko?

Finančna plat sprejemanja beguncev in migrantov je pogosta tema tako volilne kampanje kot vsakodnevnih pogоворov. Marsikdo se kritično sprašuje, zakaj oblasti porabijo »toliko denarja« – 35 evrov na dan za vsakega odraslega prosilca za azil – in ne poskrbijo raje za svoje državljanje. Najprej je treba pojasniti, kdo to plačuje: država in Evropska unija. Prispevek namenijo občinski upravi, ki ga v celoti obrne pristojnim ustanovam (v tržaškem primeru sta to ICS in Karitas), ki s temi sredstvi skrbita za prisilne za azil ter za tiste, ki jim je pristojna komisija dodelila mednarodno zaščito. To velja prvih šest mesecov (lahko pa se podaljša, če je oseba posebno ranljiva), namen prispevka pa je spodbuditi prehod v svet dela oz. izobraževanja in v ekonomsko neodvisnost.

Kam gre 35 evrov?

»V primeru hotelov so stroški nedvomno višji (okrog 17 evrov na dan) kot v stanovanjih. ICS nima svojih stanovanj,

GIANFRANCO SCHIAVONE
FOTODAM@N

v vseh primerih plačuje najemnino po tržni ceni,« je pojasnil Schiavone. Pokazal je list s podrobним seznamom dnevnih stroškov za vsakega azilanta, za skupnih 35 evrov. »Pogosto se ljudje pritožujejo, če da je 35 evrov na dan preveč, saj se da živeti z manjšimi vsotami. Tako stališče razumem, ni neumno, a podatke in okoliščine je treba dobro poznati. Od teh 35 evrov je približno tretjina namenjena osebju, spremjevalcem, ki jih navaden državljan načeloma ne potrebuje. Tu so socialne in prostočasne dejavnosti. Všteta je seveda tudi najemnina (povprečno nekaj pod 20 odstotkov dnevnih stroškov, op. nov.)«

Schiavone meni, da je 35 evrov na dan dovolj, več ne bi bilo potrebno, obenem pa opozarja, da to ni velika vsota. »V Italiji je veliko govora o tej vsoti, kakor da bi bilo to ogromno, pa ni. Naj povem, da so skupni stroški za begunce na državnih ravni v letu 2015 znašali 0,14 odstotka vseh državnih izdatkov.«

Kako si privoščijo telefon?

Marsikoga zbole v oči to, da imajo vsi azilanti mobilni ali pametni telefon, tudi zadnje generacije. »Telefonov jim ne damo mi, to so njihovi. V resnicu jih v številnih primerih kupijo iz druge ali tretje roke. Zanimivo, da na to opozarjajo Italijani, ki imajo najvišje razmerje med številom telefonov in številom prebivalcev v Evropi,« opominja predsednik ICS. Razumeti pa je treba, kakšen pomen ima telefon za begunca, ki se nahaja 5000 kilometrov daleč od doma. To je edino, kar ga še povezuje z njegovim svetom. Od omenjenih 35 evrov na dan gre za telefonske kartice 50 centov (torej 15 evrov na mesec).

Imajo vozovnico?

Nekateri se sprašujejo, ali se azilanti na avtobusih vozijo zastonj. V resnicu imajo vsi mesečno vozovnico (razen moroda tistih, ki so pravkar prispoli v Trst), ki je všteta v omenjene stroške. »V ta namen ne prejemajo gotovine, ampak jim izročimo mesečno vozovnico.«

Zakaj so vsi moški?

V Trstu je velika večina beguncev afghanistanskih državljanov. V glavnem so to mladi moški, žensk je zelo malo. Če že bežijo z vojnega območja, zakaj so pustili ženske doma, se marsikdo sprašuje. »Odgovor gre poiskati v njihovem izvo-

Na Velikem trgu, v iskanju brezplačne internetne povezave

FOTODAM@N

Kdo spremlja azilante?

Pri ICS dela 120 ljudi, v glavnem so to diplomirani mladi Tržačani (od 25 do 40 let). Vsak spremjevalec skrbira za 12 gostov, si ogleduje po dve ali tri stanovanja. Z njimi se druži in vzpostavlja do-kaj tesne odnose. »Ko bi se kaj hudega dogajalo, bi mi to vedeli, saj smo stalno v stiku z vsemi gosti. Tako se je tudi zgodba o domnevnih džihadistih v Trstu hitro razblinila ...« Drugo poglavje pa so mamila, saj so marsikaterega Afganistanca že zalotili med razpečevanjem drog. »Da, problem obstaja, ker so te snovi del njihove tradicije. Droga pa jim poleg tega pomaga, da pozabijo na tegobe. Nekatere mladenci spremljajo tukajšnji oddelek za odvisnosti,« pravi Schiavone.

Ob spremjevalcih gre omeniti dragoceno delo mladih kulturnih posrednikov, ki govorijo jezike farsi (perzijščina), dari (afganistanski Farsi), paštun, urdu in arabščino.

Aljoša Fonda

PODLOJNER - V petek dopoldne

Vlom sredi belega dne

Vlomilca sta vlomila v pritlično stanovanje, a sta zaradi kričanja ženske v sosednjem stanovanju hitro pobegnila

Vlomilci in tatoi običajno izkoristijo odsotnost lastnika med poletnimi in zimskimi počitnicami ter ob raznih drugih dogodkih, v zadnjem času pa so postali tako predzrni, da si upajo vdreti v stanovanje tudi sredi belega dne, ko je lastnik stanovanja ali hiše v službi. To se je v petek dopoldne zgodilo krajanke C.N. iz Podlonjerja, ki je en vlom že doživel pred približno sedemnajstimi leti.

Po pripovedovanju gospe sta v stanovanje, ki se nahaja v pritličju stanovanjske hiše v Ul. del Farnetello, vlomila dva zmaskirana moški. Izkoristila sta dejstvo, da v hiši okrog 11. ure ni bilo nikogar, na silo dvignila spuščeno ruletlo in vstopila v sobo. Sreča v nesreči je bila, da je nepridiprava opazila gospa, ki je čistila stanovanje v zgornjem nadstropju. Ta je začela kričati, da bo poklical policijo, vlomilca pa sta se očitno ustrašila, saj sta pobrala šila in kopita in na glavno ulico stekla brez plena. Tam ju je čakal njun pajdaš in z avtom so oddirjali neznanom kam.

Ko se je žrtve vloma pozno popoldne vrnila domov, je v sobi videla prevrnjen predal, iz katerega pa nič izginilo. Misleč, da je ta nered za seboj pustila hči, jo je poklical in vprašala, če je bila doma. Ko je ta odgovorila, da ni bila doma, je C.N.

pomislila, da so v stanovanje morda vstopili vlomilci. Včeraj dopoldne je dobila potrditev na svoje domneve. Gospa iz zgornjega nadstropja ji je opisala celotno zadevo, zato se je C.N. takoj odpravila na policijo in prijavila vlom. Policisti so naredili zapisnik, to pa je tudi vse, kar v takih primerih običajno naredijo, saj je od vloma minilo precej časa, po drugi strani pa nimajo zadržnih podatkov za začetek preiskave.

Ker policija v mnogih primerih ne more ukrepati, nam ne preostane drugega, kot da za lastno varnost poskrbimo sami. Na tem mestu obnovimo ukrepe, s katerimi lahko vlomilce poskusimo odvordini od dejanja. Delno jih lahko odvrnemo od dejanja, če bo hiša varovana z alarmnim sistemom. Nadzorne kamere, ki pa na žalost stanejo, ne preprečijo vloma, v nekaterih primerih pa lahko pokažejo kdaj in kako je bil vlom izveden, kar lahko pomaga odkriti storilce. Nezaželen vstop v hišo lahko preprečimo tudi z mehanskimi rešitvami; kovinske rešetke, ključavnice za okna, varnostna vrata itd. Če vlomilce presenetimo s svojim prihodom, je priporočljivo, da se z njimi ne spopadem. Pa še nasvet, da svoje daljše odsotnosti ne objavljamo na družbenih omrežjih. (sc)

Nočna dela na cestah

Občina Trst sporoča, da bodo od jutri do petka med 21. in 6. uro zjutraj potekala vzdrževalna dela na številnih ulicah na Opčinah, Greti in v Rojanu. Delavci bodo v primeru lepega vremena urejali horizontalno cestno signalizacijo na glavnih openskih ulicah, na odsek Furlanske ceste med Greto in Ulico Perarolo, Trgu Belvedere, Miramarškim drevoredu (med Rojanom in železniško postajo) ... Podrobnejše informacije in popoln seznam ulic je na voljo na spletni strani Občine Trst.

Dobrodelna večerja pri Subanu

Tržaški odsek Italijanskega združenja za multiplno sklerozo AISIM sporoča, da bo jutri v gostilni Suban potekala tradicionalna dobrodelna večerja, katere izkupiček bo namenjen združenju, ki pomaga obolelim za multiplno sklerozo. Bolezen centralnega živčnega sistema je najpogosteje bolezen nevroimunskega sistema pri nas. Bolezen je neozdravljiva, prizadene pa predvsem mlaide, saj za njø obolejajo osebe najpogosteje v obdobju med 20. in 40. letom. Med obolelimi je več žensk. Tržaški odsek združenja AISIM se trudi, da bi z majhnimi koraki tem bolnikom pomagal naredit znosnejši vsakdan. Za vse, ki bi radi podprtli dejavnost združenja, naj povemo, da bo za večerjo pri Subanu treba odšteći 50 evrov, nujna je rezervacija (še jutri med 9. in 13. uro na telefonski številki 040 948001).

Posvet o zagonskih podjetjih

V veliki dvorani tržaške Trgovinske zbornice se bo jutri ob 10. uri začel posvet, na katerem bodo predstavili gospodarsko sliko podjetij v Furlaniji - Julijski krajini. Posebno pozornost bodo namenili tudi Start up podjetjem ter kreativnim in kulturnim podjetjem, ki slovijo po inovativnosti.

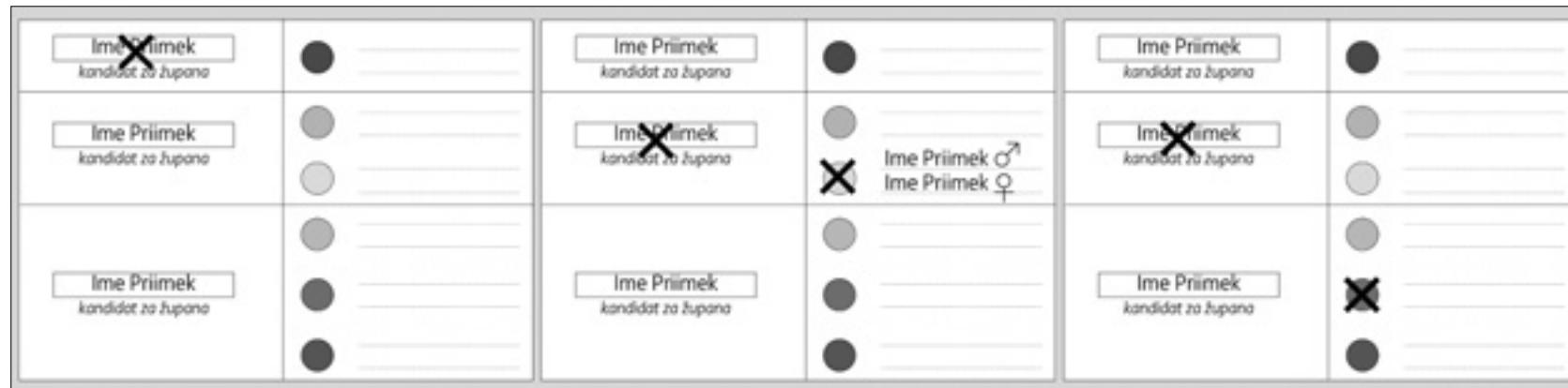
Zdravstveni okraj 2

Administrativni uradi zdravstvenega okraja v Ul. Farnet 3, ki se nahajajo v 3. nadstropju, sporočajo, da bodo do 31. maja delali s sprememjenim delovnim časom. Za širšo javnost bodo odprti ob ponedeljkih, sredah in petkih med 8.30 in 10.30.

TRST - Junische volitve za župana in občinski svet

V primeru dveh preferenc obvezna podpora moškemu in ženski

Petega junija bodo volitve tudi v miljski občini - Volilna pravila dopuščajo ločeno glasovanje

V nedeljo, 5. junija, bodo v tržaški in miljski občini občinske volitve. Volilca bo odprta od 7. do 23. ure. V Trstu je v nedeljo, 19. junija, predviden tudi drugi volilni krog in to v primeru, če 5. junija nobeden od kandidatov ne bo presegel absolutne večine glasov. V morebitnem drugem volilnem krogu (t.i. balotaža) se bosta posredila prvo in drugouvrščeni županski kandidati.

Kako glasovati za župana in občinski svet

Glasovnica za župana in občinski svet bo oranžne barve. Volivec bo imel na razpolago razne načine glasovanja. Prekrižal bo lahko ime in priimek županskega kandidata. V tem primeru gre glas samo županskemu kandidatu in ne z njim povezani listi ali listam.

Volivec lahko prekriža ime in priimek županskega kandidata in istočasno simbol z njim povezane liste. V tem primeru gre glas županskemu kandidatu in listi. Ob prekrižanem simboli sta možni ena ali dve preferenci. V primeru dveh preferenc (napisati moramo priimek), mora biti obvezno ena oddana moškemu, druga pa ženski. Če se tega pravila ne upošteva, se drugi glas

razveljavlja.

Volilna pravila dopuščajo možnost nepovezanega ali ločenega glasovanja (v it. voto disgiunto). Volivec lahko prekriža kandidata za župana in istočasno listo, ki ni povezana z njim.

Volitve za rajonske sestave

V tržaški občini bodo 5. junija tudi volitve za izvolitev rajonskih sestav, ki jih je skupno sedem. Glasovnica bo ciklamne barve. Volivec mora prekrižati simbol stranke, ob tem lahko odda eno oziroma dve preferenci (moškemu in ženski), tako kot za občinski svet.

V Trstu 11 županskih kandidatov

Za tržaški županski stolček se potegujejo Fabio Carini, Roberto Cosolini, Roberto Dipiazza, Maurizio Fogar, Iztok Furlanič, Giorgio Marchesich, Paolo Menis, Vito Potenza, Alessia Rosolen, Marino Sossi in Nicola Sponza. Vsi kandidati in kandidatke za občinski svet so na spletni strani Dežele Furlanije - Julijskih krajine <http://elezioni.regionefvg.it/elez-Com.html>.

Carinija podpira lista Startup Trieste, dosedanjega župana Cosolinija štiri liste in sicer občanska lista, Trieste solidale, De-

mokratska stranka in SEL, Dipiazza uživa podporo Fratelli d'Italia, Severne Lige, Liste Dipiazza, občanske liste Stop prima Trieste, Stranke upokojencev in Forza Italia, Furlanič ima za sabo Združeno levico. Fogar uživa podporo gibanja proti železarni No ferriera, Marchesicha podpirajo independentisti gibanja Fronte indipendenza TLT, Menisa podpira Gibanje 5 zvezd, Potenzu istoimenska občanska lista, Rosolenovo podpira gibanje Un'Altra Trieste Polopare, Sossija levičarska lista Sinistra per Trieste, Sponzo pa Uniti per Trieste.

V Miljah za župana 9 kandidatov

Ce se bo na junijskih občinskih volitvah v Trstu za župana potegovalo enajst kandidatov, bodo volivci in volivke v Miljah izbirali med devetimi, ki jih podpira 15 strank in list. V miljski občini glede na napovedi večjih presenečenj ni bilo. Županska kandidatka leve sredine je dosedanja miljska podžupanja Laura Marzi iz vrste Svobode, ekologije in levice, ki je na primarnih volitvah prevladala nad kandidatko Demokratske stranke in miljsko občinsko odbornico Valentino Parapati.

Levosredinsko koalicijo sestavljajo SEL, DS in Občani za Milje, v navezi z DS

pa je tudi stranka Slovenske skupnosti. Med kandidatkami za miljski občinski svet je tudi Slovenka Mirna Viola, ki kandidira kot neodvisna na listi DS.

Levo od Marzijeve je Marino Andolina, ki kandidira za župana v imenu Komunistične stranke iz Milj. Na levsredinskem prizorišču je tudi pokrajinska odbornica Roberta Tarlao, ki je bila v preteklosti izvoljena z Občani in bo kandidirala z občansko listo Mejo Muja. Desna sredina se je naposled oddolčila za Stefana Norbeda, ki ga podpirajo Forza Italia-Lista Dipiazza, Severna liga in Fratelli d'Italia. Za Gibanje 5 zvezd kandidira Emanuele Romano, medtem ko bo Marchesichevo Fronto za neodvisnost zastopal Alessandro Pisani.

Z občansko listo Obiettivo comune per Muggia, ki jo je ustanovil predsednik krajevne organizacije Pro Loco Muggia Giuseppe Spagnoletto, kandidira Roberta Vlahov, v igri pa je tudi Marco Stener s svojo Listo Stener per Muggia. Skrajno desno je županski kandidat občanskih list Un'Altra Muggia in Muggia Rinascer Almerigo Esposito, ki je pokrajinski tajnik skrajno desničarskega gibanja Forza Nuova.

POLITIKA

Sandor
Tence

sandor.tence@primorski.eu

Prazne »pagode«

Vsaka volilna kampanja je zgodba zase in vsako predvolilno soočenje ima svoje značilnosti. Dva tedna pred volitvami je težko izpostaviti vodilno nit te preizkušnje, edino gotovost predstavlja enajst županskih kandidatov ter liste s kandidati, ki jih podpirajo. Volilne »pagode« v središču Trsta klavrn samevajo, volilni shodi pa so itak že nekaj let passé. Razen redkih izjem se teh shodov v glavnem udeležijo le kandidati in njihovi privrženci, ki dejansko prepričujejo že prepričane. Tudi kampanja »od hiše do hiše« je preživel, ostajajo tradicionalni in novi mediji ter osebnosti kandidatov.

Dva tedna pred prvimi volilnimi krogom 5. junija je tržaška predvolilna slika na splošno precej klavrn. Izvolitev župana bo vsekakor pogojevala državna politična scena, ki tudi ni ravno spodbudna. Skratka, kar veliko neznank, po katerih je težko napovedati kdo se bo prebil v drugi volilni krog 19. junija, do katerega bo zagotovo prišlo.

Zupan Roberto Cosolini je po pričakovovanju izbral pot izpostavljanja petletnega mandata in tega, kar bi bilo treba še dopolniti in izpopolniti do leta 2021. Ostali kandidati s svojega zornega kota upravčeno kritizirajo Cosolinija in pojasnjujejo, kaj bodo naredili v primeru zmage. Že videno in slišano, a to je vendarle srž demokracije.

Volivci, seveda tisti, ki bodo šli na volišča (osebno upam, da jih bo čim več), se bodo morali v vsakem primeru odločiti. Kljub praznim »pagodam« in prepričevanju prepričanih.

Zbiranje podpisov za referendum

V tržaški pokrajini so zbrali že 1200 podpisov za referendum proti volilnemu zakonu Italicum. To je sporočil Odbor za zaščito ustave iz Trsta, ki podpis zbere že od začetka aprila, danes pa jih bo aktivno zbiralo še na Trgu Capo di Piazza med 10. in 13. uro. Po 17. uri se bodo aktivisti preselili na trg pred sodno palačo. Pred dnevi so začeli zbirati tudi podpise za referendum o ustavnih reformah, ki jih omenjeni odbor nasprotuje, obenem pa aktivisti vodijo kampanjo proti pritridentalnemu referendumu. Svoja stališča so utemeljili z argumentom, da bi spremembam ustave porušila ravnotežje moči v korist vlade, ki bi si na ta način podredila inštitucije. Kdor bi rad podprt kampanjo Odbora za zaščito ustave, lahko to storiti tudi na občinskih izpostavah v celotni tržaški pokrajini.

Civilna služba za 29 mladih

Pomoč učencem pri obšolskih dejavnostih, spremljanje ostarelih občanov in skrb za zelene površine v različnih mestnih četrtih; to so le nekateri od skupno desetih projektov solidarnostne civilne službe, ki je namenjena šestnajst in sedemnajstletnikom. Projekt promovira tržaško zdravstveno podjetje, ki vse zainteresirane mlade vabi, naj prijave vložijo do 9. junija. Zbirajo jih na sedežu zdravstvenega okraja 3 v Ul. Valmaura 59. Skupno je na voljo 29 mest, predvidenih je 360 delovnih ur na leto, za katere bodo mladi prejeli približno 900 evrov.

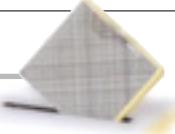
TRST - Danes proti železarni Na shodu tudi politiki raznih barv

Železarna je ena glavnih tem volilne kampanje

FOTODAMJ@N

Volitve 2016

Skupna pobuda DS in SSK o Slovencih v Miljah

Demokratska stranka in Slovenska skupnost prirejata jutri ob 18.30 v kavarni Verdi v Miljah predvolilno srečanje z naslovom Slovenci, aktiven subjekt pri upravljanju Milj. Na srečanju, ki ga bo vodil Jurij Vodopivec, bodo sodelovali Tamara Blažina, Stefano Ukmar, Danilo Šavron, Marko Pisani, Francesco Bussani, Laura Marzi in Mirna Viola.

Furlanič (Združena levica) jutri v Trebčah in na Proseku

Lista »Sinistra unita Združena levica« organizira jutri dve volilni srečanji z občani. Prvo ob 19. uri v Ljudskem domu v Trebčah, drugo ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Na obeh pobudah bodo občani lahko spoznali program liste in kandidate za občinski in rajonski svet, ter županskega kandidata Iztoka Furlaniča, sledila bo diskusija o krajevnih problemih. Furlanič se bo jutri ob 9. uri srečal tudi z vodstvom SKGZ, popoldne ob 17. uri pa z vodilnimi predstavniki ZSŠDI.

Igor Švab in Edvard Krapež danes pri Sv. Ivanu

Kandidata stranke Slovenske skupnosti za tržaški občinski svet Igor Švab (lista Demokratske stranke) in za 6. rajonski sestav (Sv. Ivan, Kjadin, Rocol) Edvard Krapež se bosta srečala z volivci in volivkami danes ob 11. uri na Trgu Gioberti pri Sv. Ivanu.

Kandidati DS Cosolini, Iscra in Repini na SDGZ

Županski kandidat leve sredine Roberto Cosolini bo jutri gost Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Srečanje, ki bo ob 16. uri na sedežu SDGZ v Ul. Cicerone, bo namenjeno gospodarskemu razvoju mesta in priložnostim za slovenska podjetja. Cosolinija bosta spremeljala kandidata Demokratske stranke za občinski svet Matej Iscra in Valentina Repini.

V hotelu Savoia bo jutri ob 18.30 Demokratska stranka priredila srečanje o prihodnosti Trsta na deželni, državni in evropski ravni. O tem bosta med drugim govorila župan Cosolini in predsednica Dežele Debora Serracchiani.

Nicola Sponza jutri na Proseku, Opčnah in Bazovici

Tržaški županski kandidat liste Združeni za Trst Nicola Sponza, ki podpira obuditev Slobodnega tržaškega ozemlja, se bo jutri ob 20. uri srečal z volivci v Društveni gostilni na Proseku, v torek v lokal El covo de Jameson na Opčinah (ob 20. uri), 25. maja ob isti uri pa v hotelu Posta v Bazovici.

GRLJAN - V centru za teoretsko fiziko sejem izumiteljev Mini Maker Faire

Raj za radovedneže in mlade izumitelje

Obiskovalci se lahko pri znanstvenih postojankah preizkusijo še danes, morda pa bodo srečali celo dinozavra

FOTODAMJ@N

Sonce in prijetne poletne temperatury so v Barkovlje oz. Grljan privabilo takoj jubilitev zugorelih teles kot tiste, ki se raje posvečajo tehnologiji in vsemu, kar z njim lahko ustvariš oz. razviješ. Prvi so se včeraj dopoldne zgrnili na mestno betonsko plazzo, drugi pa so napolnili dvorišče mednarodnega centra za teoretsko fiziko Abdus Salam v Miramaru (ICTP), kjer se je včeraj začel priljubljeni sejem izumiteljev Mini Maker Faire. Dvodnevni dogodek prireja jo center za teoretsko fiziko Abdus Salam (ICTP) v sodelovanju z Maker media, Občino Trst, Znanstvenim imaginarijem, visoko šolo SISSA, Znanstvenim parkom Area in tržaško univerzo.

Radovedneži vseh starosti, med katerimi je bilo daleč največ otrok, so se premikali med mizami, kjer jih je pričakalo na stotine znanstvenikov, izumiteljev, univerzitetnih študentov, oblikovalcev in obrtnikov iz vseh koncov Italije, Slovenije, Hrvaške in tudi Švice. Zlasti mladim ni nič ušlo: kjer so

lahko tudi sami preizkusili v kaki znanstveni preizkušnji, tam so se ustavili in ... spoznavali: otroci skozi igro, njihovi spremvalci pa skozi poljudno-tehnološke razlage. Veliko je bilo 3D tiskalnikov, ki naj bi po mnenju mnogih v kratkem »eksplodirali« na tržišču in preplavili gospodinjstva ter se pojavili tudi v šolskem predmetniku; pri skorajda vsaki mizi je nastajal predmet iz umetne smole, mnogi pa so vseeno raje stavili na ročno izdelane helikopterske prototipe. Obiskovalci so lahko tudi izvedeli, kako sestaviti laser v domači garazi ali kako preprosto gledati sončne pege s pomočjo daljnogleda, pa tudi da lahko iz odpadnega materiala nastanejo uhani, ure oz. celo torbice.

Med znanstveniki smo srečali tudi zamejsko ekipo Mittelab, ki je predstavljala elektronsko vezje Arduino, s katerim je med drugim ustvarila robota na kolesih z optičnimi senzorji, ki se bo danes udeležil tekmovanja »vožnje po liniji«. Zanimiva pa je bila tudi naprava, ki je »brala« možgansko aktivnost po-

sameznika oz. njegovih čelnih mišic in na tej podlagi premikala avtomobil-robot.

Kaj naj zapišemo? Vsakega, pa čeprav znanstveno malo podkovanega obiskovalca sejem povsem prevzame, tako da ure obisknika kar minjevajo. »Vsak ima svojo šibko točko,« nam je hudomušno pripomnil profesor inženirstva ob telegrafu iz 19. stoletja,

ki je bil povezan z računalnikom, in je prepoznaval morsejevo kodo. »To nas sprošča in v tem uživamo,« nam je potrdil marsikdo. Sejem se bo nadaljeval tudi danes, in sicer od 10. do 18. ure. Vstop je prost, več informacij je na voljo na spletni strani www.makerfairetrieste.it.

Sara Sternad

SSG - Jutri začetek mladinskega festivala Tact

Enajst gledaliških skupin z vsega sveta

Slovensko stalno gledališče pričakuje zelo pester delovni teden, saj bo od ponedeljka gostilo tretji mednarodni gledališki festival Tact, ki ga prireja tržaško Univerzitetno gledališko središče CUT. Festival, ki je nastal po vzoru podobnega dogodka v Grenoblu, se je v kratkem času uveljavil in povečal: letos se je prijavilo okrog petdeset gledaliških ansamblov z vsega sveta (med temi so organizatorji izbrali enajst skupin), program pa obseg kaže osem ciklov spremnih dogodkov.

Tact ni tekmovanje, temveč srečanje in izmenjava: vsi ustvarjalci (vsi pod 35. letom) bodo bivali v Trstu, si ogledali vse predstave in se udeležili dogodkov bogatega programa. V dovolj danih urah bodo vsak dan na sprednu predstavo za otroke osnovnih šol, ob 14.30 bodo sledile okrogne mize in debate o predstavah letosnjega festivala (v prostorih mladinskega centra Toti pri sv. Justu), ob 18.30 pa se bodo pričele predstave osrednjega programa v prostorih Kulturnega doma. Vsak večer bosta na sprednu dve predstavi (druga se bo pričela ob 21. uri), med katerimi bo tudi glasbeni intermezzo.

Skupine prihajajo letos iz Avstrije, Italije (Trst, Milan, Neapelj), Gruzije, Grčije, Kanarskih otokov, Nemčije, Poljske in Ukrajine. Predstavile se bodo z izvirnimi projektmi in adaptacijami del Lorce, Shakespearja in Kafke.

Napovedana je bila tudi skupina iz Alžirije, ki pa je morala zadnji trenutek odpovedati sodelovanje zaradi težav z vizumi. Paleta različnih tem in vrst bo zelo široka, saj bodo na sporednu psiho-kriminalkalke, klovnovska improvizacija, družinske in eksistencialne drame, predelave klasičnih motivov, kot tudi plesno-gledališka predstava, ki ponuja pogled mladim na brodolom lastne (grške) države.

Festivalski program se bo pričel v ponedeljek s predstavo *Sirote* dunajskoga inštituta Max Reinhardt Seminar, kateri bosta sledila rock koncert *Noodles* in še predstava *Clownessi* v izvedbi gostiteljev, članov univerzitetnega središča CUT. V soboto se bo festival zaključil v gledališču Basaglia pri Sv. Ivanu. Vse predstave bodo v izvirnih jezikih, z nadnapisi v italijansčini in angleščini.

Od ponedeljka do sobote bodo aktivne tudi mednarodne gledališke delavnice, posamezne koncertne izvedbe in specifični gledališki projekti pa bodo namenjeni publiki domov za ostarele in osebam s posebnimi potrebami. Festivalska ekipa prireja tudi razstave, oglede mesta in kulinarische izlete.

Tedenski abonma stane 10€, posamezne vstopnice pa 3 oziroma 5€. Celotni program je na voljo na spletni strani www.tactfestival.org.

DEVINSKI GRAD - Prihodnjo nedeljo

Fantje se pripravljajo na jubilejni koncert

Moški zbor Fantje izpod Grmada obhaja letos 50 let delovanja. V počastitev okroglega jubileja bo v nedeljo, 29. maja, ob 19.30 priredil poseben večer na dvorišču devinskega gradu. Zbor, ki ga vodi Herman Antonič, tudi sam eden ustanovnih članov, bo zapel nekaj pesmi, pozdrav in voščilo po bosta nastopila tudi otroški zbor Ladja in mladinski zbor, ki vadita na sedežu v Devinu. Jubilejni koncert pa bodo Fantje zaključili v razsirjeni zasedbi sedanjih in bivših pevcev s pesmima Vinka Vodopivca Žabe in Pobratimi. Združeni zbor bo dirigiral Ivo Kralj, ki je zbor vodil od ustanovitve do leta 2011. Priljubljeni zbor, ki je eden temeljnih dejavnikov slovenskega kulturnega utrija v Devinu, bo ob tej priložnosti izdal spominsko publikacijo, ki jo je urebil Aleš Breclj, na sedežu zobra pa bodo postavili tudi spominsko razstavo.

Nogomet na Trgu Republike

Trg Republike se je včeraj popoldne prelevil v pravo športno prizorišče, na katerem so se pomerili ljubitelji nogometa. Tu so prvič izvedli prireditve Like to move it, ki jo je pripravila zadruga La Colonna v sodelovanju z ASD Samarcanda, pri pripravah pa so sodelovali tudi dijaki gradbene šole Edilmaster. Na dveh igriščih so se med 15. in 18. uro na izpadanje pomerile ekipe s tremi nogometniki, ki so v petih minutah morali zabiti čim več golov. V primeru izenačenja je odločal »pazobljeni« zlati gol. Najboljša ekipa si je zaslužila večerjo v restavraciji Posto delle Fragole, ki jo lahko izkoristi v času festivala Lunatic. Ustvarjalno delavnico pa so nagradili najmlajšo nogometno ekipo.

Trg se je včeraj spremenil v nogometno igrišče

MAČKOLJE

Praznik češenj vabi v vas češenj

Glasba, delavnice, ogledi ...

Lanski praznik

FOTODAMJ@N

Letošnji Praznik češenj v Mačkoljih bo že 54. po vrsti in bo zaživel od petka, 27. maja, do pondeljka, 30. maja. Tokratna izvedba se bo združila s pobudo Mačkolje - vas češenj, v okviru katere je v mesecu marcu krajevno Slovensko prosvetno društvo podarilo vsaki družini v vasi češnjevo drevesce. Vaščani so to zamisel sprejeli z velikim navdušenjem in društvo je razdelilo več kot 100 sadik, z željo, da bi bile posajene v okolici vasi, da bi tako drevesca polepšala njeno krajinsko podobo in ovrednotila naravno okolje na stičišču Brega in Istre. Pobuda, ki sloni predvsem na ovrednotenju češnje, bo svoj krog sklenila v nedeljo, 29. maja, na prizorišču Praznika češenj, kjer se bodo ob samih češnjah predstavili še drugi odlični krajevni proizvodi, kot sta med in oljno olje. V ta namen bo prireditveni prostor na mačkoljanski »Metelžici« zaživel točno opoldne. Že običajnim prijateljem tega praznika in tistim, ki ga bodo morda prvič obiskali, bodo na voljo stojnice domačih pride-lovalcev, najmlajše bodo razveselile kreativne delavnice in »igre naših non in nonotov« (z začetkom ob 15. uri), prav vsem pa je namenjen potep po vasi z vpogledom v njeno večstoletno zgodovino in ogledom najzanimivejših kotičkov - »sprehod skozi vas in njen čas« bo svojo pot začel ob 15.30 na prireditvenem prostoru. Seveda bo poskrbljeno tudi za lačne in žejne ter za tiste, ki se radi zavrtijo ob zvokih priključenih viž. Za glasbeno in plesno zabavo bo na glavnem odru igrala skupina Kraški mužikanti (od 18. ure dalje).

Kaj pa ostale dni? V petek, sobotu in ponedeljek bo prireditvene odprle vrata ob 18. uri z običajno ponudbo jedi, pijač in seveda sladkih češenj, v večernih urah pa bo ples s skupinami AlterEgo, Klapa z Brega in Sardoni Barcolani Vivi.

Za konec še vabilo: pridite na Praznik češenj v Mačkolje, ne bo vam žal!

TRG PANFILI - Na pobudo revije Konrad je lahko vsakdo zaupal svoje želje mikrofonu

Barkovljanski otroci, sanje o Trstu, sanje za Trst

Marsikdo je v petek pozno pooldne šel mimo Trga Panfili. Nekateri so radovedno postajali in ugibali, kaj se tam dogaja, drugi so se ustavili in prisluhnili, tretji pa so se približali mikrofonu in mu zaupali svoje sanje o Trstu, pravzaprav sanje za Trst. Na pobudo revije Konrad je namreč na prenovljenem trgu zaživel dogodek *Sogni per Trieste/Sanje o Trstu*, ki je občanom ponudil priložnost za razkritje svojih želja za boljše življenje v našem mestu. Dogodek je s slovenskim odlomkom Slataperjevega *Moj Kras* uvedla Elena Cerkvenič.

Z mikrofonom so stopili tudi malčki barkovljanske šole Frana Saleškega Finžgarja, ki sta jih spremajali učiteljice Valentina Destri in Sandra Foraus. Otroci so svoje misli o tem, kakšno mesto želijo, zaupali stranem revije Konrad. Nekaj izmed teh so v petek tudi prebrali, tako da so prisotni lahko slišali, da je v mestu po njihovi oceni premalo zelenja, da Trst deluje nanje precej sivo, tako kot zrak, ki je onesnažen. Potožili so nad okolico Barkovlj, ki je po njihovem mnenju neurejena in so pločniki polni pasjih iztrebkov ... Prebrali pa so tudi poeziji o sožitju, ki sta ju napisala učenec in učenka petega razreda. Deček je razmišjal o kulturni strnosti, o tem, da so si zelo različni tudi med šolskimi klopami, saj prihajajo nekateri sošolci na primer iz Romunije ali Maroka. Združuje pa jih slovenski jezik, ki se ga pod isto streho pridno učijo že pet let. Z idejo o Trstu kot stičišču več kultur pa je poštregla deklica: mesto si je zamislila kot središčno zeleznisko postajo, kjer se srečujejo tirnice. Otrokom so razlike povsem neopazne, je bilo na koncu jasno: glavno je, da se skupaj vsi igrajo. Njune misli sta spremajala sošolca na flavi.

Svoje mesto so si v petkovem pooldnevu zagotovile tudi sanje znan-

Učenci barkovljanske šole Finžgar z učiteljicama Valentino Destri (levo) in Sandro Foraus

FOTODAMJ@N

stvenikov, ki so postregli z zelenimi namiagi za mesto, njegovo urbanistično in prometno sliko, za njegov razvoj; ali kulturnikov, ki so pozvali k spodbujanju mesta brez meja, kjer bi slovenščina in italijanščina hodili z ramo ob rami, kjer bi sprejemali oz. spoštovali različne in se zoperstavili vsakršni obliki nasilja.

Mikrofonu zaupane triminutne sanje pa ne bodo tonile v pozabu ali pa izpuhete v zraku – organizatorji so jih namreč posneli in jih bodo ponudili mestu, pravzaprav županskim kandidatom. Da bi jim prisluhnili in jih, če se le da, tudi uresničili. Trg Panfili je dokaz, da se mesto spreminja in stremi po tem, da bi postalo občanom prijaznejše – s kolesarskimi stezami in peš conami oz. kotički srečevanja, ki med drugim ponujajo družbi tudi trenutek sočanja in spoznavanja, kot je bilo na primer petkovo. (sas)

DSI - Jutri ob 20.30 v Peterlinovi dvorani

Iztok Simoniti in njegova »žgoča« knjiga *Deus vult*

Knjiga esejev Iztoka Simonitija *Deus vult*, ki je izšla pri Slovenski matici, je v javnosti povzročila velik odmev, polemike in kritične pripombe. Njen avtor je znan diplomat Iztok Simoniti, ki zelo kritično obravnava krščanske vrednote in monoteistične religije. Simoniti poudarja, da so glavni nosilci zahodne demokracije ideje pluralizma starih Grkov in Rimljakov, ne pa Židov in krščanskega Rima. Pesnica in esejistka Meta Kušar, ki bo knjigo jutri predstavila v Društvu slovenskih izobražencev, pravi: »Ne vem natančno, zakaj Simonitijevi eseje razumejo kot antikatolicizem. Mene ti eseji verovanja v Boga ne ogrožajo, še več, od mene zahtevajo, da ga uresničujem kot posameznica. Ali ne zahteva tudi zakrament krsta od kristjana prav individualni odnos do Boga?« V pogovor z avtorjem se bo na nelahko temo vpletel tudi teolog Drago Ocvirk, predavatelj, ki je več let vodil Misijonsko središče, potem pa se, ne da bi zapustil Čerkve, odločil za lastno družino.

ZSKD - Prešerno skupaj Odkrivanje neznanih poti

V Temnici pri Kostanjevici na Krasu se je pred dnevi, na povabilo slovenskih kulturnih društev vzhodnega Krasa v sklopu niza Prešerno skupaj, zbrala številna družba. Skupino sta pričakala člana Jamarskega društva Temnica Joško Rogelja in Božo Leban ter odbornika vaškega razvojnega turističnega društva Škrla iz Lipe Sergio in Mitja. Božo je predstavil delo, ki so ga opravili do leta 2014 v okviru čezmejnega projekta Storija. Uredili so poti in steze ter počistili in razsvetljavo opremili Krompirjevo in Kloboško jamo ter tako dopolnili Poti miru na Krasu, ki so nadaljevanje enake zamisli od Bovca do Kobariča in Doberdoba.

Skupina je krenila čez senčnati gozdic Tea v Novelo, po poti, ki je bila zelo koriščena, dokler so se ljudje peš premikali od vasi do vasi. Ob koncu vasi Novelo, mimo lepo urejenih domačij, so se udeleženci podali med polja do Klobošje jame. Tu je Joško razložil, da je bil vhod v jamo, kot tudi v druga podobna zavetišča, povsem zasut. To so po vojni Italijani namenoma storili. Zahvaliti se je treba domaćinom, ki so povedali, kje so bili vhodi, da so jih jamarji in prostovoljci z velikim trudom odkopali, počistili in uredili dohod k jamam. Razložil je še, da so avstro-ogrski strategi, po odkritju naravnega vhoda v to jamo, odprli dva umetna vhoda in v notranosti uredili sobano, kjer so na lesene tramove naslovnili podeste, na katerih so namestili pograde. Kljub vlagi je bilo bivanje v nej sprejemljivo, saj je bilo učinkovito izpeljano zračenje, kot je razložil Božo.

Od tu so pohodniki krenili še do Lojzove jame. To je čez 20 metrov globoko brezno, v katerem so na podoben način kot v Klobošji jami uredili več nadstropij podestov s pogradi, kjer je dobilo zavetišče do-

Obisk Krompirjeve in Klobošje jame je bilo pravo doživetje

1000 vojakov. Uredili so še dva dodatna vhoda, tako, da so bila nadstropja dosegljiva direktno iz zunanjosti. Nad spodnjim vhodom je kamnita plošča z vklesanimi podatki o načrtovalcu in graditeljih zklonišča. Medtem ko so kopali še tretji dohod, so na-

V številnih jamah na Krasu je med prvo svetovno vojno dobilo zavetišče na tisoče vojakov

leteli na podzemno zbirališče vode, ki je bilo izredno važno črpališče pitne vode tudi za bližnje vasi. Tu voda ni nikoli zmanjkala. Ker je bila zgornja odprtina zelo velika, so nad njo zgradili neke vrste trdno streho, ki je branila zavetišče pred bombami.

Po prijetni senčni poti so se pohodniki vrnili v Novelo in od tu krenili proti Krompirjevi jami. Med

potjo so prečkali traso železnice, ki so jo ruski ujetniki zgradili od Dutovelj do Kostanjevice: 22 kilometrov železnice so zgradili v dveh mesecih, brez vseke tehnologije, tako da se še danes čudijo, kako je bilo to mogoče. Vhod v Krompirjevo jamo je dosegljiv po približno 90 stopnicah, delno obnovljenih, delno originalnih. Prostrana dvorana z naravnim odprtino v stropu je nudila zavetišče okrog 500 vojakom. Vodiča sta razložila, da je bila kot ostale jame in karverne tudi ta pripravljena že pred vojno, saj so oblasti slutile, da bo spopad in zato so izvedenci preiskali in pripravili ta naravna zaklonišča za čim bolj dostopno in učinkovito uporabo.

Odborniki društva Škrla so v jami pripravili bogato zakusko z domaćim narezkom, ki je vsem šla v slast. Hoteli so dodatno presenetili, saj so v jami zanetili ogenj, ki po navadi živahno gori, saj koristi omenjeno luknjo v stropu kot dimnik. Tokrat pa jim je toplo vreme zagodilo, saj dimnik ni opravil svoje vloge in je dim ostal v dvorani. Kljub temu, se nikomur

Likovna razstava na Opčinah

Sklad Mitja Čuk vabi na otvoritev likovne razstave Artdownup, ki jo bodo v Bambičevi galeriji v Proseški ulici odprli jutri ob 11. uri. Na ogled bodo dela otrok in odraslih z Downovim sindromom in drugačnimi potrebami.

Odraščanje mlade Hrvatice ob razpadu Jugoslavije

V kavarni San Marco bodo drevi ob 18. uri predstavili knjižni prvenec mlade hrvaške pisateljice Sande Pandze, ki se je rodila v Splitu, zdaj pa že nekaj let živi v Rimu. V knjigi z naslovom »Una ragazza con la valigia« opisuje vojno in nekdaj Jugoslaviji skozi prizmo male Petre, ki je v žensko odrasla v burnem času etničnih nesoglasij.

Glasbeni večer v cerkvi

V cerkvi sv. Marije Velike v Ul. del Collegio 6 bo drevi ob 20.45 potekala tradicionalna prireditev Armonie di Primavera. Na njej bo nastopil zbor Univerze v Trstu, ki bo z združenjem Diapason zapel Requiem op. 48 Gabriela Faureja.

Še zadnji Pupkin Kabarett

Jutri ob 21. uri bo v gledališču Miela na programu predstava skupine Pupkin Kabarett, ki bo z njim sklenila gledališko sezono »na zaprtem«. To pa ne pomeni, da pupkinovcev ne bomo več videvali. Kot so zapisali v tiskovnem poročilu, bomo »prismogenčke« poslej lahko videvali le še na prostem, v okoliščinah, ki so jih odobrili najboljši italijanski psihiatri. Za zadnji večer so pripravili najboljše od najboljšega, pospremil pa jih bo tudi band La Niente Band.

V Schmidlu o Vitu Leviju

V dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčevići bodo jutri ob 17.30 v okviru pobude Ponedeljki v Schmidlu predstavili knjigo »Vito Levi. Conversazioni e dialoghi musicali. Radio Trieste 1945-1954«, ki jo je uredil prof. Fabio Venturin. V njej je zbral besedila iz cikla radijskih oddaj, ki jih je pripravil Vito Levi. Na srečanju bo sta poleg avtorja publikacije govorila tudib prof. Elvio Guagnini in Stefano Bianchi, nekateri dijaki pa bodo prebrali nekaj odlomkov iz knjige.

ni preveč mudilo na svetlo, saj so pohodniki marljivo izpraznili pladnje in ponujene steklenice pijače.

Na povratku v Temnico so šli še mimo delno ohranjene pastirske hiške. V Lipi pa so člani društva Škrla na lepo urejenem prireditvenem prostoru postregli z okusno jeto in klobaso. Pozno kosilo se je še kako prileglo, posebno pa še kozarcem dobrega domačega vina vaških vinjarjev. Slovo je bilo kot se spodobi ob pesmi in zvoku harmonike, ki jo je veselo nategnil vodič Božo.

Vsi udeleženci so zadovoljno ugotovili, da so odkrili marsikaj novega, žal pre malo znanega. Tudi ta del zgodovine naših krajev je bil zaznamovan s trpljenjem, begunstvom in velikimi žrtvami, da so te porušene vasi spet zaživele. Obisk Poti miru na Krasu je priložnost za spoznanje krajev, ki so malo stran z glavnih poti, istočasno pa tudi ljudi, ki vestno in zavzetno delajo za predstavitev svojega kraja, tako iz zgodovinskega kot kulinaričnega in arhitektonskega zornega kota.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 22. maja 2016

MILAN

Sonce vzide ob 5.26 in zatone ob 20.37
- Dolžina dneva 15.11 - Luna vzide ob 21.02 in zatone ob 6.49.

Jutri, PONEDELJEK, 23. maja 2016

ŽELJKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,5 stopinje C, zračni tlak 1018 mb ustaljen, vlaga 46-odstotna, brezvtrje, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 16,6 stopinje C.

OKLICI: Roberto Sbriglia in Marta Peccol Cominotto, Fulvio Luglio in Vesna Nedic, Alberto Sasco in Elisa Savino, Roberto Cozzutto in Patrizia Salvinielli, Agostino Tommasi in Silvia Petrucco, Paolo Liotta in Roberta Tossani, Vincenzo Zupi in Valentina Prodani, Vanni Cernecca in Giulia Bovo, Simone Partipilo in Rebecca Bulesic, Paolo Serli in Jessica Ciani, Riccardo Marini in Giuseppe Esposito, Željko Jovanovic in Katarina Nikolic, Tommaso Ortolani in Elisa Scremenin, Davide Candotti in Martina Milkovic, Erik Martellani in Rossella Dotti, Stelio Canducci in Patrizia Bin, Silvio Magnaghi in Rosalma Alfonsi, Artur Gega in Rovena Gega.

Lekarne

Od ponedeljka, 23. do nedelje, 29. maja 2016:
Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30

Lekarne odprte tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoglio 4 - 040 306283, Oštrek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Trg Foschiatti 4/A - 040 9278357, Općine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto (tudi 13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)

Ul. Bernini 4 - 040 309114, Oštrek Piave 2 - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Trg Foschiatti 4/A - 040 9278357, Općine - Proseška ul. 3 - 040 214441 (lekarna) ali 040 422478 (dosegljivost) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOĆNA SLUŽBA
Lekarna odprta (19.30-8.30)

Danes, 22. maja, Ul. Revoltella 41 - 040 941048; v ponedeljek, 23. maja, Ul. Picardi 16 - 040 633050.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00). Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zeleno številka) 800 99 11 70, do ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

V lepem pomladnem dnevu se je rodil

Aleksander

Mamici Elen, tatu Denisu iz srca čestitamo, novorojenčku pa želimo vso srečo.

Noni Loredana in Ina, pranoni Ada in Vida, teta Nataša z Dejanom, bratranca Ivan in Peter ter družini Frandoli in Berlot

Dobrodošla

Martina

Cestitke naj prejmeta mama Moja in očka Lorenzo. Tebi želimo vse najboljše in najlepše.

Vsi domači

Čestitke

Srečno nona MARIJA! S tabo je vedno pestro in veselo, danes pozabi na skrbi in delo. Nazdravi z nami na tvojih 60 let in zavrtimo se skupaj še spet in spet. Vse najboljše ti vošči Neža z družino.

Hip hip hura, lepa novica je prišla. Naša teta Mojca nam je sestrično MARTINO povila in nas vseh razvesela. Vse najboljše ji želimo Jasmina, Ivan in Maja.

Jutri se bo v Logu srečala z Abrahamom naša draga žena in mama MANUELA. Zvrhan koš najlepši voščil ji pošiljava njena Fausto in Daniel.

Draga MANUELA! Jutri, ko te obišče Abraham, naj ti bo poseben dan, z najlepšimi željami in čestitkami postlan. Družine Sancin in Čok.

MANUELA! Vse bliže prihaja tvoj dan, ko trkal na vrata ti bo Abraham. Naj zdravje in veselje nikoli te ne zapusti, to ti klapa Motosp želi!

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

Salež 46, je odprt vsak dan do 22. maja. Tel. 040-229439.

KMEČKI TURIZEM LUPINC - Praprot
je odprt v petek, soboto in nedeljo z vodenim ogledom parka Škaljunk.

Tel. 040-200848.

Osmice

CACOVICH IGOR je odprl osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni!

FRANC INTOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

IVAN PERNARČIĆ ima odprto osmico v Vižovljah 1/C. Tel. št: 040-291498.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

OSMICO sta odprla Ervin in Marcelo Doljak, Samatorca 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevasi 14. Tel. 040-208632.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Vljudno vabljeni! Tel.: 040-2296038.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel.: 349-3857943.

V REPNU sta pri Branovih odprla osmico David in Miloš. Vsi toplo vabljeni.

Obvestila

ZKB obvešča cenjene člane, da bo redni občni zbor v drugem sklicanju danes, 22. maja, ob 10. uri na sedežu SISSA (bivša bolnica Santorio) v Ul. Bonomea 265 - Općine. Članom je tam na voljo brezplačno parkirišče. Obenem je na razpolago tudi brezplačni transfer s kombijem do zavoda SISSA in nazaj. Odhod izpred sedeža banke od 9.15 dalje.

DSI prireja večer na temo »Razmišljajmo o monoteizmu z različnih bregov« ob izidu knjige Izcka Simonitija »Deus vult«. Knjigo bo predstavila Meta Kušar, ki bo vodila tudi pogovor med avtorjem knjige in teologom Dragom Ocvirkom. V ponedeljek, 23. maja, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani.

AD FORMANDUM sporoča, da je še možno vpisovanje na tečaj za pridobitev dovoljenja za nakup in uporabo fitosanitarnih sredstev v kmetijstvu, ki bo potekal v Trstu v sledenih dneh: 24., 25., 26., 30. in 31. maja, od 18.00 do 22.00. Info na www.adformandum.org, info@adformandum.org, 040-566360.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM »SREČKO KOSOVEL« vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo v torek, 24. maja, ob 14.00 v prvem in v sredo, 25. maja, ob 18.30 v drugem sklicanju na sedežu v Trstu - Ul. Ginnastica 72.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 24. maja, ob 20. uri celovečerni koncert na notranjem dvorišču Univerze v Trstu.

UPRAVNI ODBOR Združenja »Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škedrnja, od Sv. Ane in s Kolonkovca« obvešča članstvo, da je redni občni zbor združenja sklican v torek, 24. maja, v prostorih KD I. Grbec, Škedenska ulica 124 ob 17.30 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicanju.

KROŽEK KRUT - v sklopu projekta FJK »Iz roda v rod« vabi na sprechod po tržaških ulicah v spoznavanju mestne arhitekture s turistično vodičko Eriko Bezin v četrtek, 26. maja. Zbirno mesto v pritlični veži na sedežu v Ul. Cicerone 8 ob 16. uri. Info in prijave na društvenem sedežu 040-2171044 med 10.00-12.00 in 16.00-18.00 ali na tel. št. 339-3853924 (Emanuela), 328-6238108 (Zulejka).

AŠD BREG prireja poletni športni kamp. Potekal bo v dveh izmenah: od 13. do 18. junija na Športnem igrišču v Repnu. Vpis do 10. junija. Info in prijave na društvenem sedežu 040-2171044 med 10.00-12.00 in 16.00-18.00 ali na tel. št. 339-3853924 (Emanuela), 328-6238108 (Zulejka).

OBČINA DOLINA obvešča, da je do ponedeljka, 13. junija, potrebno predložiti predhodno prijavo za koristenje šolskega prevoza za š.l. 2016/17.

Obrazci in info so na razpolago na www.sandorligo-dolina.it, na Uradu za izobraževanje in šolske storitve, tel. št. 040-8329280/281, ali na: scuolesolstvo@sandorligo-dolina.it.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA od 27. junija do 2. septembra v Bazovici za otroke od 3 do 11 let. Vpis do 16. junija na www.melanieklein.org ali v društvenem uradu v Ul. Cicerone 8 ob 16.00 dalje.

Info in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KOMISIJA ZA ODBOJKO PRI ZSŠDI prireja v sodelovanju z vsemi odbojkarskimi društvji na Tržaškem poletni odbokarski kamp Volley Mania.

Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija v večnamenskem športnem centru pri Briščikih. Info na ZSŠDI ali pri trenerjih društva.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko odborsko letovanje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12. julija. Info in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nad. - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

POLETNA DELAVNICA SKD VIGRED za otroke od 3. do 12. leta bo v Šempolaju od ponedeljka, 4. julija, do petka, 8. julija. Prijave in info na tajnistvo@skdvigred.org, ob raznih dejavnostih v Štalci v Šempolaju ali na tel. št. 380-3584580.

SKLAD MITJA ČUK vabi od 4. do 22. julija v celodnevni poletni center (8.00-16.00) »...Nekoč v davnih časih... Once upon a time«: 3 tedni zavave in prijateljstva v svetu pravljic.

Utrjevanje angleških besed in preprostih stavkov, branje in interpretacija pravljic, vodene igre in pesmice, ročna dela in risanje, prosta igra in bazen v prostorih občinskega vrtca Mario Silvestri, Naselje sv. Nazarija 73 na Proseku. Namenjen otrokom od 3 do 7 let. Mesta so omejena. Tel. št.: 040-212289 ali urad@skladmc.org.

V soboto, 28. maja, ob 19.00

v nabrežinski telovadnici prireja

AŠD SOKOL
proslavo ob svoji 50-letnici neprekinjenega delovanja.

Podelitev priznanj - predstavitev knjige

Proslavo bo vodil Evgen Ban

Sodelovala bosta tudi Godba Nabrežina in pevski zbor Igo Gruden
Toplo vabljeni predvsem vsi sedanji in bivši igralci in igralke Sokola!

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJI OŠ I. GRBEC - M.G. STEPANČIČ toplo vabijo na zaključno prireditve, ki bo v ponedeljek, 30. maja, ob 15.00 v Ukmarjevem domu v Škednju.

Mali oglasi

V BOLJUNCU prodamo rustično hišo zidano iz kamna. Klicati na tel. št.: 333-4863968.

LJUBITELJU živali podarimo malo tigrasto mucko (Boljunc). Tel. št.: 335-8478333.

PRODA

Društvo slovenskih izobražencev
vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3
na večer
ob izidu knjige
Iztoka Simonitija "Deus vult"
na temo
**Razmišljaj o monoteizmu
z različnih bregov**
Pogovor med avtorjem
in teologom Dragom Ocvirkom
bo vodila Meta Kušar
Začetek ob 20.30

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30
»X-Men: Apocalisse«.
ARISTON - 16.30 »Florida«; 18.45,
21.00 »Pericle il nero«.
CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 20.00
»Wilde Salomè«; 18.00, 21.45 »Mi-
crobo Gasolina«.
FELLINI - 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »La
sposa bambina«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00,
20.00, 21.45 »Money Monster - L'al-
tra faccia del denaro«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45,
21.15 »Al di la' delle montagne«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45,
21.00 »La piazza gioia«.
KOPER - PLANET TUŠ - 13.25, 15.25,
17.25 »Angry Birds (sinhr.); 14.15,
16.15 »Angry Birds« (sinhr.) 3D; 18.50
»Houston, imamo problem«; 16.20
»Izdajalec po naši meri«; 14.20 »Kung
Fu Panda 3«; 16.30 »Materinski dan«;
14.30, 17.15, 20.00 »Može X: Apoka-
lipsa«; 18.15, 21.00 »Može X: Apo-
calipsa 3D«; 21.15 »Planet samskih«;
18.20, 20.50 »Prava fanta«; 19.20 »Psi
brezčasja«; 18.30, 20.30 »Sosedji 2«;
13.40, 20.40 »Stotnik Amerika: Držav-
ljanska vojna«; 15.30 »Stotnik Ame-
rika: Državljanjska vojna 3D«.
NAZIONALE - 11.00, 15.20, 17.00 »Il
libro della giungla«; 16.45, 18.30,
20.20, 22.15 »The Dressmaker - Il dia-
volo è tornato«; 18.40, 20.20, 22.10
»The Boy«; 11.00, 15.20, 17.00 »Tini
- La nuova vita di Violetta«; 16.15,
18.45, 21.30 »Captain America: Civil
War«; 11.00, 15.30, 17.00, 18.50 »Ro-
binson Crusoe«; 20.30, 22.15 »My fat-
her Jack«; 11.00, 15.20 »Mortadello e
Polpetta«; 18.40 »Il regno di Wuba«.
SUPER - 17.00, 18.45, 20.30 »Queen a
night in Bohemia«.

THE SPACE CINEMA - 15.25, 18.30,
20.50, 21.35 »Captain America: Civil
War«; 15.45 »Il libro della giungla«;
21.20 »X-Men: Apocalisse 3D«; 15.35,
18.00, 18.40, 21.45 »X-Men: Apoca-
lissee«; 16.30, 19.00, 21.30 »La piazza
gioia«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Mo-
ney Monster - L'altra faccia del dena-
ro«; 15.40, 17.45 »Mortadello e Po-
petta«; 19.50, 22.00 »The Boy«; 15.05,
17.10, 19.15 »Tini - La nuova vita di
Violetta«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45
»Il regno di Wuba«; 17.50, 20.40
»Captain America: Civil War«; Dvo-
rana 2: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Mo-
ney Monster - L'altra faccia del dena-
ro«; Dvorana 3: 15.00, 17.40, 20.30,
22.00 »X-Men: Apocalisse«; Dvorana
4: 15.00, 17.15, 19.50, 22.10 »La piazza
gioia«; Dvorana 5: 15.00, 16.45 »Tini -
La nuova vita di Violetta«.

Izleti

OMPZ vabi ob praznovanju Marijine-
ga brezmadežnega Srca v soboto, 4.
junija, na romarski izlet v okolico Za-
greba: Marija Bistrica in dvorec Luž-
nica. Vpis in info na tel. št.: 347-
9322123.

**KLUB PRIJATELJSTVA - VINCENCI-
JEVJA KONFERENCA** vabita na izlet v
Padovo z obiskom groba bl. p. Leo-
polda Mandiča (ob 150-letnici njego-
vega rojstva), bazilike sv. Antona in
vodenim ogledom drugih mestnih za-
nimivosti v petek, 17. junija. Info in
prijave na tel. 347-1444057 (Vera).

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK or-
ganizira enodnevni izlet v Gardaland,
ki bo v nedeljo, 26. junija. Zbirališče
v Trebčah ob 6.00. Možno vstopiti tu-
di na Općinah, Prosek ali Devinu.
Povratek v pozni večerni urah.
Prijave in info pri odbornikih društva
do 16. junija.
SPDT v sodelovanju z ZSŠDI organizi-
ra od ponedeljka, 27. junija, do sobote,
2. julija, že 16. Planinsko šolo na
Planini pri Jezeru. Za vse informaci-
je in prijave je na razpolago naslov:
mladinski@spdt.org.

Prireditve

GLASBENA MATICA - šola »Marij
Kogoj« Trst vabi na zaključni akade-
miji: v sredo, 25., in v soboto, 28. ma-
ja, (nastop učencev in podelitev pri-
znanj), ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra
v Trstu.

SKD TABOR - Prosvetni dom Općine
- otroška plesna skupina, vabi v sre-
do, 25. maja, ob 19.00 na zaključno
prireditve »Zaplešimo«.

ZALOŽNIČKI TTT IN MLADIKA ter Trža-
ško knjižno središče TS360 vabijo v
sredo, 25. maja, na kavo s knjigo ob
90-letnici Kosovelove smrti. Na sre-
čanju z Matejo Kralj in Simonom Ka-
stelicem bodo predstavili knjigo Od-
prtlo in ostale projekte odkrivanja Sre-
čka Kosovela. V Tržaškem knjižnem
središču na Oberdankovem trgu 7 v
Trstu ob 10. uri.

GOĐBENO DRUŠTVO NABREŽINA bo nastopalo v četrtek, 26. maja, ob
20.30 v Mavhinjah. Vabljeni vsi vaš-
čani in prijatelji veselih polk in valč-
kov!

SKD IN MEPZ FRAN VENTURINI od
Domja vabita na koncert ob 20-letni-
ci delovanja mešanega pevskega zbo-
ra. Zbor vodi Cinzia Sancin. Koncert
bo v četrtek, 26. maja, ob 20.30 v cer-
kvici sv. Martina v Dolini.

UČENCI IN UČITELJI OS A. SIRKA iz
KRIŽA vabimo na odprtje razstave, ki
bo v četrtek, 26. maja, ob 19. uri na
šolskem dvorišču.

ZALOŽNIČKO TRŽAŠKEGA Tiska vabi na
predstavitev knjige Vinka Bandlja »Grad in čas«, ki bo v Trža-
škem knjižnem središču v četrtek, 26.
maja, ob 18.30. Z avtorjem se bosta
pogovarjala urednica Martina Kafol in
Aleksander Koren, glavni urednik
Primorskega dnevnika. Odlomki iz
knjige bo bral Vladimir Jurec.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi ob
bližajočem se poletju na odkrivanje
zvezdnatega nočnega neba v Fin-
žgarjev dom (Dunajska cesta 35) v pet-
ek, 27. maja, ob 20.00. Doktorica
astrofizike Dunja Fabjan bo v preda-

vanju z naslovom »Oči, zazrite v ne-
bo« pripovedovala o tem, kaj nam o
vesolju, oddaljenih meglicah in ga-
laksijah razkrivajo vesoljski teleskopi
in ponudila v ogled zanimivosti po-
letnega nočnega neba.

SKD LUDSKI DOM G. Canciani v Podlo-
njaju vabi v petek, 27., in v soboto,
28. maja, na Rdeči praznik. V petek,
ob 18.00 odprtje kioskov, ob 18.30
razprava na temo »Ustavna reforma
in njen vpliv na deželno avtonomijo«.
Ob 20.00 glasba s skupino To Loo-
Loose. Sobota: ob 18.00 odprtje kio-
skov, ob 18.30 razprava »Aktualnost
antifašizma«, ob 20.00 glasba s sku-
pino Chirike.

SKD BARKOVLE: javljamo, da zara-
di bolezni prenesemo koncert »An
popodan u Kambrce« - 10-letnica
otroškega zbora. Datum bomo še ja-
vili.

SKD GRAD OD BANOV vabi v petek,
27. maja, ob 20. uri v društvene pro-
store na zanimiv 24. pogovorni večer
Divača - mesto nad Reko. Gosta ve-
čera: Ludvik Hus, jamar iz Orleka in
Stojan Lipolt, arhitekt.

SKD IGO GRUDEN vabi na Zaključni
zborovski večer v petek, 27. maja, ob
20. uri v Kulturnem domu v Nabre-
žini. Nastopili bodo OPZ Petpedi,
DPZ in MePZ Igo Gruden.

SKD PRIMOREC vabi na uprizoritev
otroške predstave »Volk in sedem ko-
zličkov«, v izvedbi gledališke skupine
BlaBla-Teater v petek, 27. maja, ob
18.30 v Ljudskem domu v Trebčah.
Režija: Julija Berdon.

GLASBENA MATICA sporoča, da je v
Tržaškem knjižnem središču TS360
na ogled razstava dokumentov iz De-
želnega arhiva Glasbene matice v
Furlaniji Julijski krajini do 28. maja.

KROŽEK KLEKLJANJA - SKD Tabor
(Prosvetni dom - Općine) vabi na
ogled razstave od nedelje, 29. maja
(10.00-12.00/17.00-19.00) do četrtka,
2. junija (16.00-19.00). Otvoritev v so-
boto, 28. maja, ob 17. uri.

SKD VESNA prireja v soboto, 28. ma-
ja, ob 19. uri v Domu Alberta Sirkha v
Križu Glas mladosti. Nastopajo Glas-
beni ustvarjalci iz Križa ter otroški
pevski zbori iz Rupe-Peč, Šempolaja
in Sovodenj.

MOPZ FANTJE IZPOD GRMADE vabi
na jubilejni koncert ob 50-letnici de-
lovanja, ki bo v nedeljo, 29. maja, ob
19.30 na Devinskem gradu.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT (MFU) vabi
v nedeljo, 29. maja, na voden ogled
Muzeja Ca'Pesaro - Mednarodna Ga-
lerija Moderne Umetnosti, v Benetke,
v spremstvu in z razlagom akademske-
ga umetnika Leonarda Calva. Obču-
dovali bomo dela moderne umetnosti
20. stoletja (Klimt, Kandinsky,

Chagall, Morandi, De chirico, Boc-
cioni, De Pisis itd.).

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU je na
ogled razstava Nives Vocchi »Moje
kamnite hiše in jame« do 30. maja,
med uradnimi urami. Vabljeni!

RAZSTAVA »KRAS« Majde Pertotti je
na ogled v Samatorci 21.

SKD VIGRED vabi v pondeljek, 30.
maja, ob 20.00 na prostor pod vrtcem
v Šempolaju na zaključno prireditve.
Nastopajo vsi društveni odseki in ra-
zni gosti.

BARČĀ ČAJA ZAPLAVALA... fotografksa
razstava iz starih albumov o postavlja-
nju maja, ki so jo pripravile članice Sku-
pine 35-55, je na ogled v društvenem
baru n' G'rice v Boljuncu. Vabljeni.

+ Zapustila nas je naša draga

Anna Maria Parovel
vd. Curman

Zalostno vest sporočajo

hči Irene s Fabiom,
sin David z Romino in Mio,
brat Bruno z Gabrielem,
nečaka Antonio in Andrea

Od nje se bomo poslovili v sredo, 25.
maja, od 10.00 do 12.00 v Ul. Costa-
lunga. Sledila bo sv. maša v cerkvi v
Borštu ob 12.30.

**Žalovanju ob izgubi tete
se pridružuje**
družini Maver

S svojci sočustvuje
Remo z družino

Ob izgubi drage mame izrekava
Davidu in družini iskreno sožalje
Majda in Livio

22.5.1996

22.5.2016

Edi Persi
Doča

Z nami, vedno.

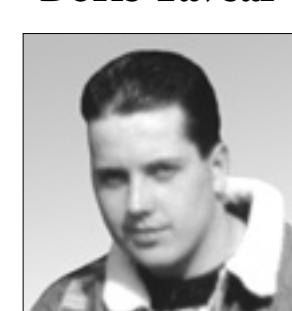
Družina

Opčine, 22. maja 2016

1993

2016

Boris Tavčar

Naš zlati Boris.

Dve zvezdici na nebuh,
iščemo Tvoje oči,
ki so ugasnile na zemlji.

Tvoje lepe, plave oči
blestijo sedaj med zvezdami.

Zlati spomini.

Tvoji najdražji

Sveti maša za našega Borisa bo danes,
ob 10.00 v cerkvi pri Sv. Ivanu.

Trst, 22. maja 2016

POGREBNO PODJETJE
San Giusto Lipa

V tremku žalosti... ravnost... vrljubnost... ...in tradicija

OPĆINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov
iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA **800 833 233**

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dedovanju in pokojninah

PRIDEMO TUDI NA DOM!

Zvonimir Lovriha
(Miro)

</div

ÈSTORIA - Aktivist Kevin Bales gost goriškega festivala

»Če bi bilo suženjstvo država, bi imela kakšnih 35 milijonov prebivalcev«

GORICA - Kaj imajo skupnega tajski rakci, naša najljubša bombažna majica, hrana za hišne živali in mobilni telefon, ki ga vsak dan uporabljamo? Na prvi pogled prav nič, v resnicah pa jih združuje sramotna in kruta resnica: suženjsko delo. Da, suženjstvo ni bilo izkorenjeno v 19. stoletju, kot mnogi mislijo, ampak je - žal - še vedno aktualna tema. Najo svetovno javnost že leta opozarja Američan Kevin Bales, univerzitetni profesor, vodilni preučevalec novodobnega suženjstva in aktivist. Bales je sostanovitelj organizacije Free the Slaves in avtor več knjig, med katerimi je *Ljudje za enkratno uporabo, novo suženjstvo v globalni ekonomiji*, ki je bila nominirana za Pulitzerjevo nagrado.

Kevin Bales bo **danes ob 17.30** gost festivala Èstoria, ki pod naslovom *Sužni poteka v Gorici in ki zaradi odmevnih gostov in zanimivih vsebin pritegne ljudi od blizu in daleč*. V Herodotovem šotoru v Ljudskem vrtu (na Verdijevem korzu) se bo z njim pogovarjal Andrea Zannini; na srečanju bo zagotovljeno prevajanje v slovenski jezik. Pred današnjim srečanjem pa je Bales pristal na pogovor za naš dnevnik.

Profesor Bales, suženjstvo je uradno prepovedano v vseh državah sveta, a še vedno obstaja. **Kaj danes pomeni biti suženj?**

Ziviljenje in suženjskih razmerah se danes bistveno ne razlikuje od tega, kar je vedno bilo: človeka popolnoma nadzira druga oseba, ki prevlado ohranja s prevaro, grožnjami in nasiljem ter se svojega vpliva poslužuje zato, da sužnja izkorističa, na primer za delo, morda v spolne namene ali za prodajanje delov njegovega telesa. Temeljna značilnost suženjstva je, da s podrejeno osebo ravnamo kot z lastnino: to, kar je tvoja last, lahko kupiš ali prodaš, lahko jo uporabljaš ali zlorabljaš, pa tudi uničiš, če se ti zljubi.

V kakšnih oblikah se pojavlja novodobno suženjstvo in koliko ljudi živi v teh razmerah?

Če upoštevamo ozko opredelitev tega pojma, je na svetu preko 35 milijonov zasuženjnih ljudi. O razširjenosti suženjstva lahko bralci več izvejo iz ra-

K. Bales, zgoraj uzbekistanski otroci, nabiralcji bombaža

ziskave Indeks globalnega suženjstva. Poznamo različne oblike suženjstva, od dednega do začasnega in od spolnega do delovnega, kriminalci pa odkričajo vedno nove oblike izkorističanja ljudi: njihov skupni imenovalec so popoln nadzor, nasilje in eksplotacija.

Je suženjstvo v globalnem svetu naraščajoč pojav?

Nimamo podatkov, ki bi kazali na porast suženjstva. Vemo pa, da je število sužnjev v primerjavi s celotnim svetovnim prebivalstvom nizko. Če je na planetu, na katerem živi 7,3 milijarde ljudi, okrog 35 milijonov sužnjev, je to gotovo najnižji odstotek zasužjenega prebivalstva doslej. Tudi 150 milijard ameriških dolarjev, ki jih po naših ocenah kriminalci vsako leto zaslužijo s suženjstvom, predstavlja le delček svetovnega gospodarstva. Suženjstvo torej ostaja, ampak glede na to, da je prepovedano v vseh državah in skoraj vsakdo soglaša z njegovo dokončno odpravo, je potisnjeno na temen in

umazan rob naše družbe. V številnih pogledih je suženjstvo na robu izginotja – le izriniti ga moramo.

Suženjstva ne najdemo le v najrevnejših državah ...

Suženjstvo se pojavlja po vsem svetu, izjema so le nekatere male otoške države. V revnejših državah – zlasti tistih, v katerih so imeli vojno ali druge vrste spopadov –, pa je zasužnjevanje najbolj razširjeno. V Uzbekistanu, denimo, je raven suženjstva visoka, saj diktatura spodbuja neke vrste državnega suženjstva, ki vsako leto prisili k delu v bombažnih nasadih veliko število državljanov. Tudi države, kjer se revščina združuje z nasiljem, kot danes v Demokratični republiki Kongo, Siriji in Iraku, vedno beležijo porast suženjstva.

Kako odrasli in otroci postanejo sužnji?

Na svetu je še veliko ljudi, ki se rodijo v suženjstvu. Deden suženjstvo je razširjeno v severozahodni Afriki in dobrem delu južne Azije. Mnogi pa postanejo sužnji, ker jim nekdo postavi to vprašanje: »Bi rad službo?« Številnim ljudem na svetu, ki iščejo način, da bi vzdrževali svoje družine in hranili svoje otroke, lahko včasih ravno to vprašanje odpri vrata v suženjstvo. Sužnjestnik in trgovci z ljudmi izkoristijo obup in lakovito, ljudi zvabijo nekam, kjer jih lahko nadzirajo, in jih zasužnijo.

V svoji zadnji knjigi »Blood and Earth« (Kri in Zemlja), gorovite o povezavi med suženjstvom in degradacijo okolja. Kaj imata skupnega?

Po vsem svetu so bili sužnji prisiljeni sekati zaščitene gozdove ali izkopavati rudnine na zaščitenih območjih. Kriminalnim sužnjestnikom ni nič bolj mar za okolje kot jim je za človeška življenja, zato izkorističajo sužnje za plenjenje zemeljskih virov. To uničevanje podpira svetovni trg blaga, ki so ga sužnji prisiljeni proizvajati: mineralne za izdelavo mobilnih telefonov in računalnikov, ribe, hrano za hišne živali, zlato, les in veliko drugih stvari, ki jih mi kupujemo in uporabljamo. Vse to skupaj predstavlja veliko grožnjo za okolje. Drugače povedano, če bi bilo suženjstvo država, bi imela kakšnih 35 milijonov prebivalcev in bruto domači proizvod An-

gole. V svetovnem merilu bi bila majhna in revna država, hkrati pa tretja največja proizvajalka CO₂: s proizvodnjo, ki bi znašala 2,54 milijarde ton, bi zaostajala le za Kitajsko, ki v ozračje izpusti 7,03 milijarde ton ogljikovega dioksida, in ZDA, ki proizvedejo 5,46 milijarde ton CO₂.

Ti podatki pa so prej vir upanja kot obupa: suženjstvo je nezakonito v vseh državah in ni vprašljivo, kot je včasih obravnavata podnebnih sprememb v manj razvitih državah. Za razliko od fosilnih goriv je drevesa mogoče ponovno posaditi in jim omogočiti, da znova začnejo čistiti zrak. Ob tem je osvobojene sužnje mogoče plačati, da obnovijo gozdove, ki so jih prisilno uničili. Stroške bi lahko kričili z ogljikovimi krediti, prodaniimi na podlagi uskladiščenega ogljika iz novih gozdov. Podrobno preučevanje suženjstva in podnebnih sprememb je odprtih nove možnosti, da oboje omejimo.

Kaj lahko vsak izmed nas naredi kot potrošnik in kako organizacije, kot sta Free the Slaves in Freedom Fund, pomagajo ljudem, ki živijo v suženjstvu?

Računalniki in mobilni telefoni so izdelani iz mineralov, ki jih kopljejo sužnji, pogosto so plod suženjskega dela tudi bombaž in naša oblačila, zlat naškit, azijski rakci, nekatere vrste hrane za hišne živali ... Seznam je zelo dolg. Naša naloga je, da se stalno sprašujemo, ali ima nek izdelek lahko izvor v suženjskem delu in kako si določeno podjetje prizadeva, da bi to možnost pri svojih proizvodih izključilo. Najbolj učinkovit način, s katerim se nekdo v Evropi lahko boriti proti suženjstvu, pa je podpiranje skupin, ki ljudem pomagajo iz suženjstva. Dobre protisuženske organizacije so vključene v neposredne dejavnosti in intervencije, katerih cilj je reševanje ljudi iz teh razmer. To pomeni, da tesno sodelujejo z lokalnimi prebivalstvom, da jih to vodi in da si prevzamejo tveganja, ki so potrebna pri zoperstavljanju kriminalcem. Osvoboditev človeka pa pomeni le začetek procesa, ki bo trajal dve leti ali tri, saj mora biti svoboda dolgoročno »vzdržna«.

Aleksija Ambrosi

FILMSKI FESTIVAL V CANNESU

Kdo bo osvojil zlato palmo?

Italijanski režiserji so medtem ostali praznih rok tudi v sklopu Quinzaine des réalisateurs

Romunski režiser Cristi Puiu velja za enega od favoritorov

so njihove filme uvrstili v stranski sklop in se Italija prvič po več letih ni potegovala za zlato palmo, ostali tudi praznih rok. Podobna usoda je doletela tudi Riccarda Scamarcia, ki nastopa v delu *Pericle il Nero* Stefana Mordinija, v

vlogi protagonisti, a tudi producenta. Scamarcio se je sicer že pred prihodom v Cannes, še bolj pa potem, razburjal, češ, da v Italiji ne posvečajo potrebine pozornosti neodvisnim filmom manj poznanih avtorjev, kar se pozna tudi na promociji teh del. (iga)

NAGRADA - Društvo slovenskih pisateljev

Desetnica romanu Marjane Moškrič

LJUBLJANA - Desetnico, nagrado za najboljšo otroško ali mladinsko delo, ki jo podeljuje Društvo slovenskih pisateljev (DSP), je prejela Marjana Moškrič. Žirijo je prepričala z romandom *Sanje o belem štrpedu*. Kot piše v obrazložitvi, roman odpira perečo družbenokritično temo, socialno izključenost in intimno pot odrasčanja srednješolke. Štrped je, kot je pojasnila Moškričeva, pravljično bitje s Krasa, pozna jo tudi v Čičariji. Ko je naletela nanj, jo je navdušil njegov opis: majhen beli polhek s sokoljimi krili in očmi, iz ušes mu rastejo jesen Moškričovi listi, ljudem pa prinaša dobro in svetlobno. Njegovo nasprotno je črni štrped, ki prinaša zlo, nesrečo in smrt, česar se dotakne, se spremeni in nič. Tega belega štrpeda je nosila kar nekaj časa s seboj in ko je pisala ta roman, ki je temačen, ga je vključila vanj kot to svetlobe, ki jo bo prinesel glavnemu junakom. Sama namreč verjame, da mora, če piše mladinski roman, vanj vključiti nekaj svetlega in prijaznega, je še povedala.

Kot je zapisala komisija, je v zgoščeno realistično zgodbo romana *Sanje o belem štrpedu* (založba Franc-Franc) vpletena pripoved o upanju in pravičnosti ter krivici in zлу, ki jo pripovedujejo trije prvoosebni pripovedovalci, Šona (Sonia), Olme in Sine (Siniša). Trije pripovedovalci pomenijo tudi tri zorne kote pripovedovanja oz. tri resnice: bralec se kmalu zave, da so njihove zgodbe resnične, čeprav ne identične, ponovno se pokaže, da o isti stvari obstaja več resnic, ki so odvisne od količine podatkov, s katerimi razpolaga pripovedovalec. (sta)

SEMINAR VISOKEGA KOMISARIATA OVSE ZA NARODNE MANJŠINE

Kako prilagoditi izobraževalne sisteme potrebam etnično raznolikih družb

Izobraževanje je področje, na katerem v največji meri prihajajo do izraza vprašanja enakosti in narodne identitet, kjer se vedno vključuje koncept narodne pripadnosti. Tako je poudarila visoka komisarka Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi za narodne manjšine Astrid Thors. Komisarka, ki prihaja iz Finske, pripada tamkajšnji švedski skupnosti, je bila evropska poslanka in predsednica Švedske ljudske stranke na Finsku, pa tudi finska ministrica za evropske zadeve, je nagovorila udeležence simpozija ob 20. obletnici sprejema Haških pravnic glede pravic narodnih manjšin na področju izobraževanja.

Thorsova je v svojem nagovoru izpostavila predvsem možnosti, ki jih imajo manjšine, da preprečujejo konflikte in uveljavljajo prizadevanja za utrjevanje miru. Glede tega bi morale vlade in predvsem ministri za izobraževanje ocenjevati stanje in preprečevati napetosti, ki bi lahko nastale zaradi spornih vprašanj, s katerimi se srečujejo izobraževalni sistemi, kakršno je pogosto prav vprašanje učnega jezika. Te napetosti so pogosto posledica dogajanj in razprav v družbi, vključno s celovitim pojmovanjem vloge, ki jo imajo narodne manjšine.

S svojim nagovorom je Astrid Thors odprla dvodnevno konferenco, ki se je udeležilo 180 predstavnikov vlad, strokovnjakov, šolnikov, raziskovalcev s področja izobraževanja, predstavnikov nevladnih organizacij ter drugih krajinskih in mednarodnih strokovnjakov, ki delujejo na področju izobraževanja, preprečevanja konfliktov in utrjevanja miru. Cilj posveta je bil prilagajanje izobraževalnih sistemov potrebam etnično raznolikih družb.

V imenu Nemčije, države, ki v letošnjem letu predseduje OVSE-ju, je poseben predstavnik nemške zvezne vlade Gernot Erler spregovoril o spremembah, ki jih je do področje doživel v zadnjih dveh desetletjih, to je v času, odkar so bila prvič predstavljena ta priznana. »Danes lahko zagotavljamo čedalje pravičnejši odnos do manjšin s tem, da jamčimo enake pravice, strpnost in čezmejni dialog; vse to preprečuje konflikte,« je dejal.

Slavnostni govornik, dekan pravne fakultete univerze v Monctonu v Kanadi Fernand de Varennes je dejal, da so Haaški priporočila, ki sestavljajo prvi sklop tematskih priporočil, ki jih je izdal visoki komisar OVSE za narodne manjšine, temeljni kamen, na katerem slonijo tudi kasnejša Ljubljanska navodila za integracijo. Poudaril je, da je pozornost na mednarodni ravni še posebno visoka vselej, kadar gre za izobraževanje.

Sledila je okrogla miza, pri kateri so srbski minister za izobraževanje Srdan Verbić, namestnik ministra Gruzije za narodno spravo in enakopravnost državljanov Ketewan Tsikhelaksvili ter akademika s področja človekovih pravic Sia Spiroliopoulou Åkermark in Jan de Groof razpravljali o vlogi, ki bi jo moralo imeti izobraževanje pri zagotavljanju stabilnosti v večetničnih družbah.

Konferenca je bila tudi priložnost za predstavitev novega filma o ustanovitvi oddelka za gospodarstvo na univerzi Bujanovac, ki je prva večetnična visokošolska ustanova na jugu Srbije. Ta oddelek je visoki komisariat za narodne manjšine podpiral vse od njegove zasnove. Sicer pa so ob tej priložnosti tudi predstavili izid natečaja »naša šola, naša različnost«, pri katerem so sodelovale številne šole iz regij v državah članicah OVSE; predstavile so se z video posnetki, ki niso daljši od 60 sekund in ki prikazujejo, kaj pomeni različnost v razredih. Na natečaju je sodelovalo 101 šol iz 15 držav.

Na sliki pod naslovom:
Visoka komisarka
Astrid Thors
in srbski minister
za izobraževanje
Srdan Verbić
na seminarju
v Haagu
Spodaj: desno
pevka Džamala
med nastopom
na Evrosongu,
levo spodaj
spomenik
v Sudaku,
ki spominja na
deportacijo
krimskih tatarov

Ozadje deportacije krimskih Tatarov, teme zmagovite pesmi na Evrosongu

Velika večina pesmi na letosnjem evrovizijskem tekmovanju sodi v vrst penastih pop popevk, prispevki, ki ga je letos pripravila Ukrajina in s katerim je zmagala, pa govor o Stalinovi deportaciji celotnega tatarskega prebivalstva s Krima v maju 1944. To je videti kot dokaj čudna izbira, gre pa dejansko za zelo aktualno temo, če pobrskamo po zgodovini množične represije in medetničnih napetosti v tej regiji.

Najmanj četrtek milijona Tatarov turškega etničnega porekla, avtohtonega ljudstva na polotoku Krimu, so sovjetske oblasti izselile v sovjetski del Srednje Azije kot kolektivno kazen zaradi domnevnega sodelovanja z nacisti. Najmanj tretjina, nekateri trdijo celo polovica, jih je umrla med selitvijo v »posebne naselbine«, torej gulage, ki so postali njihov novi dom. Število umrlih je bilo poleg namere Sovjetske zvezde, da se Tatari asimilirajo med drugimi muslimanskimi narodi turškega porekla v Srednji Aziji, razlog, da nekateri temu dogodku pravijo poskus genocida; ta izraz je uporabil tudi ukrajinski parlament.

Deportacija Tatarov je bil le eden izmed številnih primerov množične represije etničnih manjšin v zgodovini sovjetske Rusije, ki seveda represije ni namenila samo etničnim manjšinam.

Stalin in z njim celotno sovjetsko vodstvo je bilo posebno občutljivo za grožnjo, ki so jo po letu 1917 predstavljale razne skupine za boljševiško re-

volucijo. V letih, ko so načrtovali in pravljali prevzem oblasti, so kasnejši sovjetski voditelji pozorno preverjali, zakaj prejšnje revolucije (1789, 1841, 1871, 1905) niso uspele. Sklepali so, da so bile prejšnje generacije revolucionarjev neuspešne, ker niso pravilno predvidevale, s kolikšno energijo in kakšnim nasiljem bo establišment (»buržoazija«) reagiral.

Izkušnje, ki jih je imelo sovjetsko vodstvo z oktobrsko revolucijo leta 1917, so samo okrepile to prepričanje. Med pozno pomladjo 1918 in koncem leta 1921 so morali premagati nasprotnike, ki so jih sestavljeni ostanki stare cesarske vojske (»beli«) in tuje vojaške sile, med drugim iz Nemčije, Britanije, Poljske, Češkoslovaške in Japonske. To je bil zelo nasilen boj in boljševiki so se odločili za nadaljevanje neusmiljenega »rdečega« terora za dosegno zmage.

Čeprav v dvajsetih letih prejšnjega stoletja ni bilo nobenih groženj za revolucijo, je bilo politični policiji naloženo, naj isče dokaze o protirevolucionarni dejavnosti doma in na tujem in policiji je bila dana oblast, da pretirava pri navajanju groženj, ki jih je ugotovila. Res pa je, da v začetku na etnične skupnosti niso gledali kot na grožnjo, čeprav ni mogče trdit, da so slednje podpirale boljševiško oblast; dejansko nanjo niso gledale s simpatijo.

Res pa je, da je imel novi režim težko delo pri oblikovanju številnih republik

ruske periferije v Sovjetsko »zvezzo«. V začetku tretjega desetletja prejšnjega stoletja so boljševiki dvorili neruskim skupnostim z obljubo, da jima bodo zagotovili »svobodo« v primerjavi z asimilacijsko politiko režima carske Rusije. Josip Stalin je bil Leninov komisar za narodnosti in skupaj sta snovala politiko narodnosti, ki je spodbujala cvetenje narodnih in etničnih kulturnih pod pogojem, da ostajajo »po vsebinji socialistične«.

Vendar je Stalina kaj kmalu zaskrbelo, da bi tako spravna politika do narodnosti lahko spodbujala razne ločene skupnosti, kar bi predstavljalo grožnjo za osrednjo oblast. Sredi tridesetih let se je občutno povečala nevernost vojne z vzponom žolčno protikomunističnega nacističnega režima v Nemčiji in z militarizacijo Japonske. Potem ko je bil v decembru 1934 umorjen član politbiroja Sergej Kirov, je postal režim zelo občutljiv na potencialne »protirevolucionarne« grožnje.

Med letoma 1936 in 1938 je režim zaostril notranji boj in v tem obdobju je bilo ubitih od 750 tisoč do milijona ljudi, ki so jih imeli za potencialne ali dejanske nasprotnike režima. Veliko število ubitih ni bilo Rusov in med ubitimi je bilo mnogo pripadnikov narodnosti, med temi Poljakov, Nemcev, Korejev in drugih; oblasti so dvomile v njihovo lokalnost Sovjetski zvezzi.

Med drugo svetovno vojno in takoj po njej je režim deportiral več kot 3 milijone pripadnikov neruskih etničnih skupnosti, ki so bile osumljene, da so sodelovale z nacisti. 240.000 Tatarov je delilo usodo s številnimi pripadniki drugih manjšinskih skupnosti.

Res je sicer, da so Nemci, potem ko je oktober 1941 nemška vojska zasedla Krim, mobilizirali veliko število krimskih Tatarov, menda kakih 20.000, v nemško vojsko, vendar so slednji vselej trdili, da niso imeli druge izbire, kot da sprejmejo nemško »ponudbo«. Zato verjetno je resnica nekje na sredini: nekateri so se borili, ker so hoteli zrušiti sovjetski režim, drugi so se odločili za nemško vojsko, ker so doma stradali in jim je vojska zagotovila zadostno količino hrane, spet nekateri pa so sprejeli nemško uniformo, ker so se bali prezaljil.

Stalin je umrl leta 1953 in njegov naslednik Nikita Hruščev je obelodanil številne Stalinove zločine, vključno z deportacijami. Obtožbe kolaboracionizma proti Tatarom so formalno padle leta 1967, vendar jih, v razliko od drugih deportiranih in preganjenih narodnih skupnosti, niso dovolili povratka na Krim vse do konca osemdesetih let.

Več stotisoč se jih je takrat vrnilo na Krim, vendar so njihove hiše in vasi medtem zasedli drugi ljudje in si je večina Tatarov moral izboriti nekaj zemlje, na kateri so se počutili kot begunci.

Za svoje trpljenje še vedno čakajo priznanje in kako obliko odškodnine od ruskih, ukrajinskih in evropskih oblasti. Njihovo stanje pa se je še dodatno poslabšalo zaradi velike revščine, politične nestabilnosti, etničnih napetosti in endemicne korupcije v regiji.

Odročitev ruske vlade, ki je leta 2014 priključila Krim Rusiji, je vse skupaj še bolj zapletla. Pripadniki številnih etničnih manjšin, med katerimi je tudi veliko Ukrajincev, ki jih je nekdanja Sovjetska zveza preganjala, namreč za to krijejo »Ruse« in ne Stalina ter kasnejše sovjetske in postsovjetske elite.

Tako postane razumljiva tudi odločitev ukrajine, da predstavi tako pesem na evrovizijskem tekmovanju. To ni zato, ker bi bili krimski Tatarji Ukraineri, saj gre dejansko za skupnost turškega porekla, ampak zato, ker številni Ukrainerji delijo s Tatari obtožbe na račun Rusov zaradi njihove prisvojitve Krima, zaradi vojne na meji z Rusijo in zaradi dolgoletnega preganjanja na etnični osnovi.

James Harris

(James Harris je profesor moderne evropske zgodovine na univerzi v Leedsu, Velika Britanija)

SALZBURG, MÜNCHEN, DACHAU

Dijaki goriškega tehničnega pola na Tirolskem in Bavarskem

1. dan**Salzburg**

Tudi letos smo se dijaki višjih srednjih šol Ivana Cankarja, Jurija Venge in Žige Zoisa iz Gorce podali na večdnevni izlet. V nedeljo, 30. marca, smo se v utranih urah srečali pred šolo in odpotovali z avtobusom proti Salzburgu. Vozili smo se več ur, saj smo v prestolnico Tirolske, ki leži v osrčju alpskega hribovja, prišli popoldne. Tam smo si ogledali grad Hohensalzburg, ki je lociran na griču. Čeprav smo nekateri dobro natrenirani, smo sopišali, ko smo se vzpenjali po strmem pobočju. Nato smo si ogledali še mestno središče in katedralo z mogočno kupolo in veličastno fasado.

V mesto glasbe, kot ga nekateri imenujejo, ali v Solnograd, kakor smo mu pravili Slovenci zaradi rudnikov soli, je v 18. in 19. stoletju vleklo številne skladatelje klasične glasbe (Beethoven, Mozart, Haydn, Schubert in številne druge). Salzburg je s svojo bogato kulturno in zgodovinsko dediščino eno najlepših srednjeevropskih mest.

Saša G.

Med prostim časom smo po načrtu profesorice nemščine morali opraviti posebno nalogo: obiskali smo dve trgovini in v nemščini nagovorili prodajalke ter se pozanimali o nastanku trgovine, o številu zaposlenih ipd. Tako smo lahko v praksi preverili svoje znanje jezika. Osebje je bilo pobudi naklonjeno in je prijazno odgovarjalo na vprašanja. Popoldne smo nadaljevali pot in prišli v München za večerjo.

Jana**2. dan****V prestolnici Bavarske**

V primerjavi s Salzburgom je München veliko večje mesto, a je kljub temu zelo čisto. Prispeli smo do mlaodinskega hotela Haus International in ta-

Fotografije so posneli
Elisa Colja, Tamara
Fiorelli, Martina
Falcicchia in Oshbej
Gerolet

koj odšli na večerjo, kjer smo lahko izbirali med različnimi meniji. Po večerji smo se sprehodili po mestu, ki je bilo skoraj popolnoma prazno. Ogledali smo si univerzo, potem pa so se nekateri ustavili v pivovarni, drugi pa so se vrnili v hostel. Pravila v hostlu so zelo stroga, zato smo ob enajstih že odšli spat.

Mitja

Naslednje jutro smo se po obilnem zajtrku odpeljali v Olympiapark, kjer se nahajajo BMW Welt, tovarna avtomobilov in muzej. Najprej smo se razdelili v dve skupini in začeli z uvodnim videom o zgodovini BMW-ja, in sicer od ustanovitve leta 1916 pa do danes. Nato nas je angleško govoreči vodič peljal do tovarne, kjer smo si ogledali proizvodnjo avtomobilov. Tovarna je ogromna in imajo veliko robotov, ki so programirani, da natančno montirajo in barvajo avtomobile. Imela sem občutek, da se nahajamo na prizorišču snemanja filma »Transformers«. Za nekatere bolj specifične montaže potrebujejo v tovarni tudi ljudi. Proizvajajo približno 1000 avtomobilov na dan. Potem smo šli v moderno stavbo BMW-Welta, kjer smo si ogledali razstavljeni BMW-je in Minije. Nato so nas prijazno sprejeli pri Rolls-Royceu in nam pokazali automobile

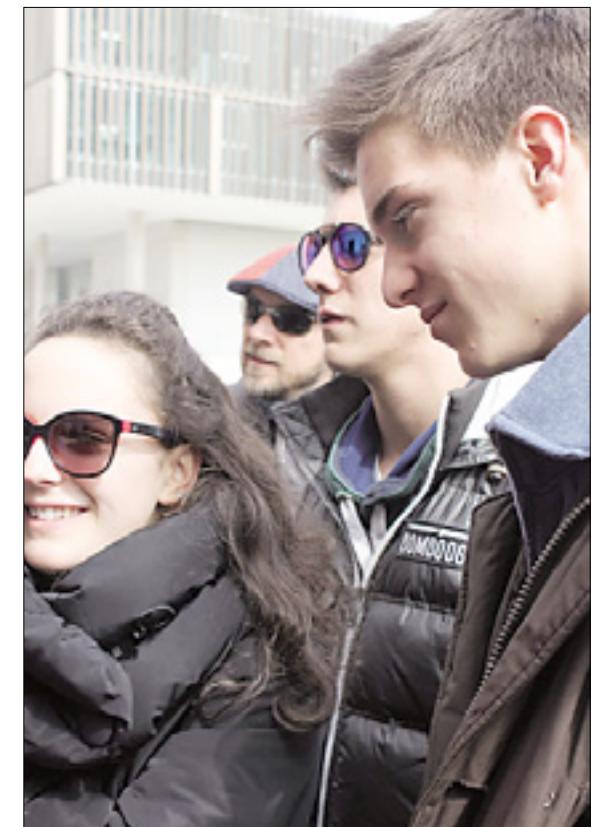

in povedali veliko zanimivosti. Ti avtomobili so namenjeni zelo bogatim ljudem, ker so ročno izdelani, in klienti si lahko sami izberejo posamezne podrobnosti, saj gre za luksuzen dizajn. Povedali so nam zgodbo o neki gospe, ki je hotela imeti avto iste barve kot svojo šminko. Nato smo lahko sedli v pravi rolls-royce, ki je zelo udoben in ima na stropu lučke, postavljene kot kake zvezde.

Tamara**Dachau**

Koncentracijsko taborišče Dachau je oddaljeno kakih 20 kilometrov od Münchna. Eden glavnih pobudnikov za odprtje koncentracijskega taborišča je bil Heinrich Himmler, ki je bil v tistem času načelnik policije v Münchnu. Taborišče so takrat opisovali kot prvo koncentracijsko taborišče, v katerem so »prevzgajali« politične

nasprotnike. Zgrajeno je bilo na območju zapuščene tovarne streliva, na severovzhodnem delu mesta Dachau. Taborišče so med vojno bombardirali in zato ni skoraj nič ostalo. Kljub temu so obnovili eno barako, da zgleda tako kot takrat. Ogledali smo si tudi plinsko celico, ki ni nikoli delovala, in krematorijs. Ko vstopiš v taborišče, lahko občutiš žalostno atmosfero. Pomislimo smo na življenje internirancev in na to, kako je moralno biti grozno pozimi, ko je snežilo in je zeblo. Tudi poleti je bilo zelo hudo, saj so ubogi ljudje cele dneve trpeli pod neusmiljenimi sončnimi žarki.

V poznih popoldanskih urah smo se vrnili v hostel, kjer smo povečerjali. Zvečer pa smo šli v pivnico Augustiner-Keller, kjer je bilo veselo.

Tamara, Ivana F. in Saša F.

3.dan

München

Zjutraj smo obiskali Deutsches Museum, muzej tehnike, napredka, izumov, razvoja in tehnologije, ki se nahaja v centru mesta. Tam smo si lahko sami ogledali to, kar nas je najbolj zanimalo. Izpostavili bi oddelki o času, kjer so bili razstavljeni različni modeli ur: žepne, zapestne in stenske ure. Za-

nimivi so bili tudi oddelki astronomije in glasbenih instrumentov.

V oddelku astronomije smo bili v planetariju in si tam ogledali različna ozvezdja. V sobi glasbil pa nama je bil najbolj všeč klavir, ki je avtomatično igral, ne da bi kdo pritisikal na njegove tipke.

Popoldne smo si najprej iz avtobusa, nato pa peš, ogledali razne mestne znamenitosti kot npr. Marienplatz, Frauenkirche, Isartor, Siegestor.

Avtobus nas je že čakal, da bi se odpeljali v hostel. Tam smo se umili in preoblekli, kajti profesorji so nam pripravili presenečenje. Organizirali so posebno, tipično bavarsko večerjo v Brauhausu. Tako smo preživeli zadnji večer v Münchnu.

Ko smo se vrnili v hostel smo se še naprej mirno pogovarjali in malo praznavali, nato pa odšli spati, ker smo bili utrujeni.

Chiara in Elisa

Po zajtrku sem z Jano, Ivano in Tamaro odšla v sobo in si pripravila kovček, saj je bil to zadnji dan izleta.

Pol ure kasneje smo že bili na poti proti gradu Herrenchiemsee. Grad se nahaja na otoku Herreninsel sredi največjega bavarskega jezera Chiemsee in je oddaljen od bavarske prestolnice kakih 60 kilometrov. Grad spominja na tistega v Versaillesu, nekateri pravijo, da je celo lepši od njega. Stavba je nedokončana, ker je Ludvik, ki so mu pravili tudi nori Ludvik, med gradnjo pošel denar. Najbolj mi je bila všeč soba ogledal, saj so ogledala tako postavljena, da se zdi prostor še veličastnejši.

Ivana G.

Pred gradom se razprostira baročni vrt, ki prav tako posnema Versailles. Na vrtu so velike fontane ter tako imenovana zelena preproga - zelenica.

Vožnja domov je v prijetni družbi hitro, prehitro minila.

Nicola P.

GORICA - Zdravstveno podjetje pripravilo načrt za rabo slovenščine

Slovensko okence v okviru centra CUP

Veža splošne bolnišnice v Gorici

BUMBACA

Pristojni uradi pri generalni direkciji zdravstvenega podjetja za Posoče in južno Furlanijo so pripravili osnutek načrta za ovrednotenje slovenskega jezika v bolnišniških prostorih in zdravstvenih storitvah. To je predvideno po 8. členu zaščitnega zakona 38/2001. Načrt je razčlenjen in vsebuje številne novosti glede rabe slovenščine tako v upravi podjetja kot v institucionalni komunikaciji, v informativnem gradivu in ne nazadnje tudi v neposrednem odnosu do slovensko govorečih koristnikov storitev.

Sanitarni direktor Sergio Paulon in La-
ra Marchi, ki je pri podjetju odgovorna za čezmjerne in mednarodne projekte, sta osnutek v prejšnjih dneh predstavila vodji pravno-posvetovalne delavnice Slovenske kul-

turno gospodarske zveze (SKGZ) Liviu Semoliču. Delovno srečanje je bilo namenjeno udejanjanju zaščitne zakonodaje, kar zadeva dvojezično poslovanje, pa tudi čezmejno razsežnost delovanja na področju zdravstvene oskrbe in preventive. »Predlogi zdravstvenega podjetja tvorijo dokaj zaokroženo celoto, ki bo predstavljala dragoceno nadgradnjo dosedanjega dela, saj je goriško zdravstveno podjetje že pokazalo precejšnjo pozornost za večjezičnost,« je bila Semoličeva ocena.

Povedano je bilo, da namerava podjetje urediti dvojezično izpostavo ravno v goriški splošni bolnišnici, kjer je največji pretok ljudi in kjer bi bilo dvojezično poslovanje še najbolj koristno zaradi nepo-

gubila še Pokrajina, kar bi lahko povzročilo še večje zamude pri reševanju problema.

Ronki občinski svetnik SKP Luigi Bon je s svetniškim vprašanjem spomnil občino, da so občani zbrali podpise in na tri župane naslovili zahtevo, naj poskrbijo za primernejšo prometno ureditev, dosej pa ni bilo odziva. Župana Roberta Fontanota je tudi opozoril na skorajnjšo ukinitve Pokrajine, ki je dosej upravljala pokrajinsko cesto št. 11, in ga vprašal, »katere ukrepe namerava uprava sprejeti v dogovoru z občinama Tržič in Štarancan, da bi rešila problem nevarnega križišča.«

GORICA - Socio-psihopedagoška služba Visokokakovostna ekipa za oskrbo na deželni ravni

Semolič: »V igri so hudi problemi najšibkejših členov naše manjšinske skupnosti!«

Nakazuje se rešitev vprašanja socio-psihopedagoške službe v slovenškem jeziku. Tudi o tem je tekla beseda na delovnem srečanju med upravitelji goriško-južnofurlanskega zdravstvenega podjetja in vodjo pravno-posvetovalne delavnice SKGZ.

Livio Semolič je sogovornike pri podjetju seznanil, da je na dejelno oddbornico za zdravstvo Mario Sandro Telesca ponovno naslovil zahtevo, da se zadeva končno reši in da bo rešitev upoštevala celotno območje, kjer so prisotne slovenske šole. »Nesprejemljiva bi bila različna raven storitev glede na geografsko prisotnost šol, kar se že dogaja,« je poudaril Semolič in dodal: »Problem je rešljiv tudi z oblikovanjem visokokakovostne ekipe, ki bi zagotavljala

Livio Semolič

socio-psihopedagoško oskrbo na deželni ravni, vsem potrebnim tovrstne pomoči in povsod tam, kjer bo potreba. Bistveno pa je, da se to vprašanje čim prej primerno in dokončno uredi, saj so v igri hudi problemi najšibkejših členov naše manjšinske skupnosti.«

srednega stika z ljudmi. Paulon in Semolič sta soglašala, da bo to pomemben korak z oprijemljivim učinkom. Slovenskim uporabnikom bo tako namenjeno posebno okence v okviru centra za naročanje zdravstvenih storitev CUP. Okence bodo naknadno še dodatno okreplili v okviru čezmejnega projekta za zdravstvo iz programa Interreg Italija-Slovenija, ki predvideva skupni center za naročanje; ta bo povezal pristojne službe na obeh straneh državne meje in omogočil boljšo dostopnost do storitev. Ob tem bodo prostore splošne bolnišnice v Gorici opremili tudi z vidno dvojezičnostjo (nаписи, totemi ...).

Podjetje obenem namerava organizirati nove tečaje slovenskega jezika za oseb-

je. Takšno izobraževanje je v prejšnjih letih že naletelo na veliko zanimanje med uslužbeniki zdravstvenega podjetja, med bolničarji in zdravniki. Posebna pozornost bo posvečena tudi dvojezičnemu komuniciranju z javnostjo, saj odigrava komunikacija strategično vlogo pri zaščiti zdravja in dobrega potčutja. S tem v zvezi je Semolič predlagal, naj goriško zdravstveno podjetje predlaga tržškemu in furlanskemu skupnu izdajo dvojezičnega informativnega in promocijskega gradiva, »zato da bi se izognili morebitnim dvojnim stroškom - je pojasnil vodja pravno-posvetovalne delavnice - in na takšen način dosledno zadostili potrebam celotnega teritorija, kjer je prisotna slovenska narodna skupnost.«

RONKE - Odlagališče

V naravi gradbeni in azbestni odpadki

Kup odpadkov v Ronkah BONAVENTURA

»Tovrstno ravnanje je nedopustno. Odgovornost za to, da se stroški za ravnanje z odpadki iz leta v leto višajo, imajo pravti ljudje. Opravila ni, saj imajo občani vse možnosti, da pravilno razvrstijo in odlagajo odpadke: taka dejanja so znak ignorančne in nesramnosti,« pravi Roberto Fontanot, župan Občine Ronke, kjer so v prejšnjih dneh odkrili še eno divje odlagališče. Stroški za odvoz odpadkov bo tudi tokrat moralni kriti občina, kar prevedeno pomeni, da bodo za sanacijo morali plačati občani.

Neznanci so kup raznovrstnih odpadkov tokrat odložili na območje, kjer vsako leto prizijo kresove oz. »seime«, kot jim rečejo v Laškem. Gradbeni material in druge odpadke, ki domnevno vsebujejo azbest, so pustili ob cestici, ki Ulico Ottone Pecorari povezuje s krajem Prati del Vecchio. Občinska uprava ocenjuje, da so se neznanci do te točke povzpeli s tovornim ali dostavnim vozilom, saj je odpadkov kar nekaj. Postopek za sanacijo območja bodo morali kot običajno izpeljati mestni redarji in občinski urad za okolje. Za odvoz bo po predvidoma treba odšteti med pet in šest tisoč evrov, kar je občina plačala že v prejšnjih mesecih za sanacijo odlagališča v Selcah.

Stroški za ravnanje z odpadki se bodo v letosnjem letu v občini Ronke zvišali z približno 36.000 evrov: lani so znašali 1.798.898 evrov, letosnjem načrt družbe Isontina ambiente pa predvideva 1.835.438 evrov. Kljub temu, pravi župan Fontanot, se računi za odpadke ne bodo povišali. »Na povišanje tarif pa bi lahko v prihodnje vplival ravno problem divjih odlagališč,« je dejal župan.

GORICA-NOVA GORICA

Na skupnem trgu proti zidovom

Ibrahim je star 11 let. Doma je iz Afganistana, v Italijo je s svojimi starši prišel pred približno osmimi meseci. »V Iran smo se odpeljali z letalom, nadaljevali pa smo se peš. Hodili smo po gozdovih, hodili smo veliko, tudi ponoc. Zeblo me je. Hvala, ker ste nas sprejeli,« je dejal deček s širokim nasmehom in prodornimi očmi, ki živi v centru za priseljence Baldacci v Pozzuolu. Tam obiskuje tudi šolo, kjer se že dobro naučil italijanščine: novinarje je takoj opozoril, da Pozzuolo piše z dvojno črko »z«.

Ibrahimova je le ena izmed zgodb, ki smo jih slišali včeraj na skupnem trgu obh. Goric, kjer je potekala mirovninska prireditev Europe. Dogodka, s katerim so prireditelji žeeli izraziti nasprotovanje vzpostavljanju novih zidov v Evropi, se je udeležilo okrog 200 ljudi. Med njimi so bili proslilci za azil iz Afganistana, Pakistana in drugih držav: na sprednu so bile delavnice, glasbeni in drugi nastopi, pozornost pa so posvetili zlasti pričevanjem migrantov. »Zakaj sem zapustil svoj

Z včerajšnje prireditve na Transalpini - Trgu Europe

BUMBACA

dom? Pri nas sem videl preveč ubitih ljudi, moral sem zbežati,« je povedal Pakistanec Sheraz, mlad Afganistanec pa je pojasnil, da ga je mama prepričala, naj odide: »Moj oče je talibán. Brat mu je sledil, pa so ga ubili.« Udeležence so nagonvorili Gianfranco Schiavone, Pino Rovedo in duhovnik Pierluigi Di Piazza, nav-

zoča je bila pokrajinska odbornica Ilaria Cecot. »Sram me je Evropa, ki ne zna praviti načrta razporeditve beguncov in namesto tega gradi zidove,« je dejal Di Piazza, predsednik Foruma Andrea Bellavite pa je predstavil goriško situacijo, kjer so begunci namesto institucij prisločili na pomoč občani. (ale)

NE ZAMUDITE...

ČISTA NORIŠNICA

BORIS KOBAL, GOJIMIR LEŠNIK - GOJC

TOREK, 24. MAJA OB 20.30

KULTURNI DOM GORICA

INFO: +39 0481 33288 INFO@KULTURNIDOM.IT

KULTURNI DOM GORICA

PAUL PÖRTNER

KOMIGO

2016

ČISTI

NORIŠNICA

BORIS KOBAL, GOJIMIR LEŠNIK - GOJC

TOREK, 24. MAJA OB 20.30

KULTURNI DOM GORICA

INFO: +39 0481 33288 INFO@KULTURNIDOM.IT

GORICA - Na festivalu èStoria o Islamski državi in pomanjkanju strategije zahodnih velesil

Nerazrešljiv klobčič na Vzhodu

Nerazrešljiv klobčič na Srednjem Vzhodu. Tako bi lahko povzeli razmišljanja, ki so jih več kot tristo poslušalcem posredovali v dejelnem avditoriju štirje poznavalci ne le srednje-vzhodnih zagonetk, temveč tudi interesov svetovnih in lokalnih velesil. Gaštne Breccia, Virgilio Ilari in Widad Tamimi so pod takirko usklajevalca Gianandrea Gaijanija pojasnjevali in hkrati zamotavali dogajanja v Siriji, Turčiji, Iraku, Iranu, Kurdistanu, Afganistanu in še kje s strokovnim znanjem, ki ga premorejo. Pozornost bralcev velja pritegniti na mlado izvedenko Widad Tamimi, saj je o njej Primorski dnevnik pisal podrobno včeraj in ji posvetil tudi posnetek na prvi strani. V avditoriju je posredovala svoje izkušnje pri delu z begunci v Sloveniji. V glavnem gre za Sirce in Irake, ki se so odločili za odhod iz domovine, da bi pod vtimom elektronskih omrežij prišli v Indijo Koromandijo, sedaj pa prepuščeni samim sebi brez ciljno životarijo v zbirnih središčih in bi se radi vrnili, ko bi prenehali vojni spopadi.

Pred dvema letoma je kazalo, da bo Črnemu kalifatu nasprotna koalicija z njim opravila v nekaj mesecih. Minili sta dve leti in z njim si beljo glavo še vedno razni vojaški stabi, vlade, sredstva obveščanja in ob-

Widad Tamimi živi v Sloveniji BUMBACA

veševalne službe vključno s sateliti. Vojaško Isis ne predstavlja problem, saj bi ga lahko premagali v nekaj dneh. Ne pridejo pa mu do živega, ker ni nekega načrta, ni strategije, kaj naj po njem nastane. Naj v Siriji ostane na oblasti Asad? Naj se država spremeni in federacijo? Vsi čakajo na dokončno odločitev, a interesi so v tolikšnem protislovju in hkrati prepleteni med seboj, da ni videti izhoda.

Na šahovnici igra vlogo največjega negativca Turčija, sledi ji Savdska Arabija. ZDA ju podpirajo, a so se opekle v Iraku in Afganistanu, sicer pa so postale energetsko samostojne in z nizkimi cenami naftne pogojujejo nekdaj ustaljene proizvajalke. Turčija bi enkrat za vselej rada zbrisala kurdske vprašanje in se zato povezuje z Isisom. Kurdi, ki so na tistih bojiščih najbolj usposobljeni poleg sirske redne vojske, se z odgovorom v žepu sprašujejo, zakaj bi se le oni borili proti Isisu, ko pa so tako tekoč osvobodili celotno ozemlje, ki se jih tiče. Uspešno poteko je napravila Rusija, ko se je odločila, da poseže z letalstvom in izurjenimi enotami kopne vojske. Medijsko in praktično vodi sedaj igro ona, medtem ko se ostali vrtijo v vrtincu nejasnosti in nedorečenosti, ki so si ju sami skuhal.

Italija se v opisanih prepletanjih premika kot glinasti vrč med žezevnimi. Nahaja se na verigi zaveznika NATO in, kljub paratnim izjavam predsednika in nekaterih ministrov, na koncu vselej potegne z ZDA. Sočustvuje s kurdskim narodom in hkrati nudi rakete sisteme turški vojski. Bataljon bersaljerjev bo šel varovat elektroenergetski jez v bližini Mosula, a kot miroljubna enota - oboroženi mirovniki? Kako naj bodo verodostojni v očeh tamkajšnje vojaške sestavljanke? Veliko tvega, kajti odrezana je od energetskih virov (Srednji Vzhod, Libija, Ukrajina). Njena šibkost, hkrati s čedajo večjo šibkostjo EU v primerjavi z drugimi celinskimi velikani, jo vodi na stranski tir v splošnem dogajanju. In še izzivalno vprašanje za EU: kako je mogoče, da financira nečlanico Turčijo s šestimi milijardami evrov za reševanje begunske krize - obstajajo veliki dvomi glede uporabe tolikšnih sredstev - pred dvema mesecema, pa je od izmognane Grčije zahtevala za tri milijarde evrov stiskanja pasu?!

Med izjavjanji vseh je bilo sluttiti, da se dogajanja lahko usmerijo v širši vojaški spopad, najmanj pa v čedalje manjšo težo EU v prid ZDA. Na to kaže nedavno dogovorjeni čezoceanski trgovinski sporazum. Ali ni to dokaz prejšnje domneve? (ar)

Nagrada za Claudia Magrisa

Na festivalu èStoria so včeraj nagradili tržaškega književnika Claudia Magrisa. Nagrado Friuladria - Roman zgodovine mu je izročila predsednica banke Chiara Mio. »V svojih delih je najprej dokazal, da so meje med narodi šibke, nakar je porušil še pregrade med zgodovino in literaturo,« je zapisano v utemeljitvi.

èSTORIA - Predlogi dijakov

Da ne bi bili več sužnji vremena

Na mlađih svet sloni. Ta misel se je včeraj opoldne v Herodotovem šotoru marsikom utrnila, ko je prisluhnil svežim predlogom, ki so jih dijaki višjih srednjih šol iz gorische pokrajine iznesli za odpravo ali ublažitev škode, ki jo človek povzroča okolju z nebrzanim razvojem. In to še predvsem zaradi dejstva, da sta nastopajoče mlade - razliko od vremenoslovca Luce Mercallija, ki je napovedal, da bodo klimatske spremembe čez nekaj časa tolikšne, da jih ne bomo več obvladali »in bomo torej njih sužnji« - prevevala optimizem in izrazit praktični čut.

V svojih zanimivih in skrbno izdelanih video prispevkih, ki jih je na dopadljiv način predstavljala in povezovala podpredsednica pokrajine Mara Černic, so analizirali problematiko na krajevni in globalni ravni ter nakazali celo vrsto rešitev, zato da bo razvoj okolju prijaznejši.

Poleg zahteve po zmanjšanju površin, namenjenih intenzivnemu kmetijstvu, in čim manjši uporabi fosilnih goriv, saj slednja negativno vplivajo na podnebje, so mladi opozorili na potrebo po večjem recikliranju materialov, omejitvi presežnega ribolova,

Aktivno so sodelovali tudi slovenski višešolci iz Gorice

BUMBACA

uvajavljivti trajnostno naravnega turizma (kolesarske steze in pešpoti), ekološkega kmetijstva itd. Dijaki goriskega klasičnega liceja Primož Trubar so občinstvu v nabito polnem šotoru sredi Ljudskega vrta prikazali kratki video film z naslovom *Drevo za Živo*, in sicer o tem, kako so v spomin na umrlo dekle v botaničnem vrtu šole v Puccinijevi ulici zasadili drevo, »ki naj uspeva mnogo stoletij«. Dijaki tehničnega pola Cankar-Vega-Zois pa so v svojem video filmu spregovorili o nesrečnih ljudstvih, ki so zaradi klimatskih sprememb primorana zapustiti domovino. Opozorili so še, da je potrebno odpraviti potrata vode in energije ter uporabljati kolo.

Mercalli je občinstvo spomnil, da si je

človek v minulih dveh stoletjih dejansko podjarmil naravo. »Nujno je osnovati novo ravnovesje, saj se izgublja tekmovalnost med vrstami,« je dejal in citiral papeževno enciklico, ki poziva k spoštovanju okolja. Če se bo na Zemlji nadaljevala uporaba fosilnih goriv, na mnogih območjih ne bomo mogli več živeti: širitev puščav in suše bodo povzročale odseljevanje ljudi, s taljenjem ledu se bo tudi pri nas dvignila morska gladina. »Vsak posameznik je poklican, da nekaj prispeva k spremembam, saj gre za globalno, skupno in trans-generacijsko odgovornost, ki jo imamo do našega planeta,« je poučarila Mara Černic in spodbudila mlade, naj ohranijo izkazani proaktivni pristop do okolja tudi tedaj, ko bodo vstopili v svet dela. (Mch)

èSTORIA - Slavi-Schiavi-S'ciavi in še marsikaj Zaradi izgovarjave so dodali črko »c«

Petkov bogati festivalski spored je pod večer ponudil poslušalcem zanimivo predavanje z naslovom *Sloveni-Sužnji* (Slavi-Schiavi). Srečanje, ki ga je v Apihovem šotoru vodil novinar Igor Devetak, sta oblikovala tržaški jezikoslovec in antropolog Franco Crevatin ter docentka zgodovine na ljubljanski univerzi Marta Virginella.

Marta Virginella

Franco Crevatin

stoletja dalje začela uporabljati beseda »sužnji« (s'ciavi) za zaničevanje Slovencev, ko so namreč slednji zahtevali odprtje slovenskih šol v središčih Trsta in Gorice. Tako je načrtovali zanesljive politične vojne z italijskimi mestnimi oblastmi, ki so branile primat italijanstva v urbanih središčih. Slovenci so organizirali in zoperstavljali nacionalističnemu obrekovanju tudi z vlaganjem pritožb na sodišču. V odgovor je slovenski tisk za Italijane tudi uporabljal omalovaževalne izraze (Lahi, Lahoni), ki pa niso na emocijonalni ravni dosegali sogovornikov in jih ni označeval manjvrednostni predznak.

Če se po eni strani od časa do časa danes še površno pojmenjuje razni slovenski narodi z besedo »Slavi«, je po drugi strani na Apeninskem polotoku tudi prisotna »slovenska očarljivost«, je menil Crevatin in k temu dodal, da malodane vsa obmejna ali večjezična območja, ne samo naše, pozna veliko izrazov, ki služijo medsebojnemu preziranju.

Danes so zaničljivi izrazi v našem prostoru v prejšnjem meri izgubili tisto emocionalno konotacijo, ki so jo še v bližnjem preteklosti imeli. Dejstvu navkljub, da je jezik še vedno nosilec travm, ki so se v teku zgodovine dogajale v obmejnem prostoru, lahko hkrati upamo, da so ta poglavja z zaničljivimi izrazi vred že stvar preteklosti. Glede prihodnosti smo torej lahko optimisti, je bilo slišati na srečanju, ki mu je prisostvoval kar nekaj poslušalcev. (Mch)

èSTORIA - Današnji program

Od Marxa in prehrane do novodobnih sužnjev

Med današnjimi gosti Boris Pahor, Gianni Vattimo, Yvan Sagnet in Agnes Heller

Nad 12. festivalom èStoria se bo nočjo spustil zastor, pred tem pa bo predstavitev ponudila še celo vrsto srečanj, projekcij in vodenih ogledov. Nekatere omenjamamo v nadaljevanju, podrobnejši program je na voljo na spletni strani www.estoria.it.

Sklepni festivalski dan se bo začel ob 9. uri v šotoru mladih v Ljudskem vrtu, kjer bo govor o jeklenem paktu. Pol ure kasneje bo v dvorani Dora Bassi srečanje o odvisnosti od tehnologije, medtem ko se bo ob 10. uri v Herodotovem šotoru začelo srečanje *Marx in sužnji mezde* (Gianni Vattimo). Ob isti uri bo v Kinemaxu projekcija filma *12 let suženj*, ob 10.30 v palači De Bassa pa bo srečanje o položaju žensk na Bližnjem vzhodu. Ob 11. uri bo v Herodotovem šotoru zdravnik Ciro Vestita predaval o prehrani otrok (**zagotovljeno bo prevajanje v slovenski jezik**). Istočasno bo v Apihovem šotoru srečanje z Gregoriom Ahongbononom, ki pomaga duševnim bolnikom v Afriki. Ob 11.30 bo v Kinemaxu srečanje *Živi mrtveci: od Bele Luigosi do serije The Walking Dead*, v dvorani Dora Bassi pa predaval o svobodi v srednjem veku. Opoldne se bodo začela kar štiri srečanja: v Herodotovem šotoru bodo o svobodi v državah vzhodne Evrope spregovorili Geoffrey Swain, Sergio Romano in Gennaro Sangiuliano (**zagotovljen bo prevod v slovenščino**).

v Apihovem šotoru bo govor o zavzetju Gorice leta 1916, v muzeju Sv. Klare bo tekla beseda o suženjstvu v renesančni Italiji, v dvorani Dora Bassi pa o življenu v Furlaniji in Avstrijskem Primorju med prvo svetovno vojno.

V popoldanski program bosta ob 15. uri uvedli srečanja o odnosu do hrane v današnji družbi (Apihov šotor) in bitki za Gallipoli (palača De Bassa). Ob 16. uri bo v palači De Bassa srečanje o pričilnem delu v nemških taboriščih z Borisom Pahorjem in Tatjano Rojc, ob 16.30 bo v Herodotovem šotoru Emanuele Severino predaval na temo *Človek kot sredstvo*. Ob 17. uri bo v Apihovem šotoru o boju proti aidsu v Afriki spregovorila Pačem Kawonga, *Kri in zemlja* pa je naslov srečanja z aktivistom in prečevelcem sodobnih oblik suženjstva Kevinom Ballesom, ki bo v Herodotovem šotoru ob 17.30 (**zagotovljen bo prevod v slovenščino**). O suženjstvu na Kitajskem se bosta ob 18. uri v Apihovem šotoru srečanje z Gregoriom Ahongbononom, ki pomaga duševnim bolnikom v Afriki. Ob 18.30 pa bo v Herodotovem šotoru Yvan Sagnet predaval o izkoriscanju delavcev pri nabiranju pomaranč in paradiznikov. Zadnje srečanje bo ob 19. uri, ko bo filozofinja Agnes Heller govorila o Evropski identiteti med verigami in svobodo. V šotoru mladih bo medtem zaključno druženje ob jazz glasbi, igrali bodo učenci Centra Emil Komel.

GORICA - Knjiga Marca Mantinija

Vrh in Debela griža muzej na prostem

Sirše območje vrhovskega Krasa je pravi muzej na prostem, če upoštevamo krajinske in zgodovinske znamenitosti, povezane zlasti s prvo svetovno vojno.

Sedanja pokrajinska uprava, ki se ji mandat izteka, po njej pa ne bo nikogar več, ker bo pokrajina ukinjena, je vsa zadnja leta vlagala v Kras. »Naš namen je bil ovrednotiti območje, ki ima marsikaj povediti tudi iz narodnostnega in jezikovnega vidika. Kras je bil obenem vključen v Poti miru, ki postajajo zanimive tako za zgodovinarje kot za turiste in nedeljske izletnike,« je povedala Mara Černic, podpredsednica pokrajinske uprave na petkovi predstavitev vrhovskega muzeja na prostem in knjige o njem.

Predstavitev je potekala v Muzeju sv. Klare v okviru festivala ēStoria v Gorici, bila je dobro obiskana, med občinstvom pa je bilo tudi več Vrhovcev. Poleg Černicev sta o zanimivostih Vraha in Debelle griže govorili Marco Gaspari in Marco Mantini: prvi je založnik iz Vidma, drugi pa avtor knjige *La zona monumentale del monte San Michele* (Spomeniško ob-

Topniška kaverna na Debeli griži

BUMBACA

močje na Debeli griži), ki je izšla letos pri založbi Gaspari. Naj omenimo, da je bila Vrhovka tudi napovedovalka, Karolina Černic, ki na zgodovinskem festivalu napoveduje tudi druge dogodke.

Marco Gaspari je o svoji založbi dejal, da izdaja predvsem knjige na temo prve svetovne vojne, za katero se je v obdobju obeleževanja stoletnice povečala pozornost. Vsak zapis, vsako pričevanje je za zgodovino dobrodošel, je poudaril. Knjigo je nato podrobno predstavil njen avtor Marco Mantini. Pojasnil je, da ne opisuje vojnega dogajanja, temveč sledi in rane, ki jih je vojna pustila. Med te spadajo na primer strelskim in dohodnimi jarki, rovi in kaverne vseh vrst in velikosti. Po-

sebej je izpostavil dva sklopa topniških kavern, na Debeli griži in na Brestovcu: v izkop tamkajšnjih zavetišč v skali so morali vojaki vložiti neverjeten napor, je dejal.

Knjiga je izšla v italijanskem jeziku, vsebuje pa tudi anekdote in pričevanja ljudi z Vrha, ki so s slednimi vojno živelni in z njimi še živijo. Poglavlje v knjigi je namenjeno tudi iskalcem oz. pobiralcem železa; to je bil že pravi poklic, ki je v obdobju med vojnami in tudi po drugi svetovni vojni predstavljal edini vir zasluga za marsikatero družino.

Skratka, tudi po zaslugu Mantinijeve knjige bo goriški Kras v vrhovskimi vzpetinami vred zanimivejši za raziskovalce in za priložnostne obiskovalce. (vip)

BUMBACA

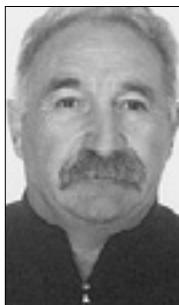
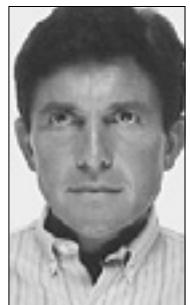
TRŽIČ - Danes 60. Dan krvodajalca

Zaslužni tudi Doberdobci

Ob koncu lanskega leta je združenje štelo 156 aktivnih članov, ki vsaj enkrat letno darujejo kri-

Michele Maroso (z leve), Maurizio Kosić, Armando Perić, Robert Devetta in Joško Jarc

Prostovoljni krvodajalci s Tržiškega se bodo danes zbrali na 60. Dnevnu krvodajalco. Ker gre za jubilej, bo praznovanje potekalo v Tržiču, kjer je nastala prva krvodajska sekcija na tem območju. Člani so bili večinoma delavci iz tržiške ladjevnice, med katerimi so bili tudi Doberdobci.

Krvodajalci se bodo zbrali ob 8.15 v Centru za starejše P. Poclen v Ulici Bratov Fontanot, pridružile se jim bodo delegacije iz Slovenije in iz drugih italijanskih dežel. V sprevodu in ob spremljavi godbe na pihala iz Tržiča bodo odšli do stolne cerkve, kjer bo maša v spomin na pokojne krvodajalce.

Tržiško krvodajalsko območje sestavlja osem sekcij, med temi je tudi doberdobsko združenje. Njegov predsednik Aldo Jarc je na člane in članice ponosen in se jim zahvaljuje za zvestobo pri darovanju krvi. Ob koncu leta 2015 je združenje štelo 156 aktivnih krvodajalcev, ki vsaj enkrat letno darujejo kri. V transfuzijskem centru v Tržiču in Gorici je darovalo kri 135 krvodajalcev. V odboru združenja so letos prvič vstopili trije novi člani. »Prisotnost mladih je pomembna, saj predstavljajo prihodnost dru-

štva v naši občini,« opozarja Jarc.

Na tržiški proslavi bodo izmed članov doberdobskega združenja nagrajeni Robert Devetta in Joško Jarc (za 85-krat darovano kri), Maurizio Kosić in Armando Perić (zlata znaka za 70-krat darovano kri) in Michele Maroso (zlata kolajna za 50-krat darovano kri). Prihodnji teden pa bodo pri doberdobskem združenju organizirali večer, na katerem bodo nagradili še ostale zaslužne krvodajalce. To so Jordan Ferletič in Antonio Ponzetta (srebrna kolajna), Riccardo De Luca in Jari Jarc (bronsasta kolajna) ter Anna Devetta, Nicoletta Santillo in Davide De Benedetto (diploma).

Doberdobsko doživetje s pesnikom Markom Kravosom

Marko Kravos pred doberdobskimi učenci (levo), zapel mu je zbor (zgoraj)

Na nižji srednji šoli v Doberdobi je v četrtek potekalo podeljevanje bralnih znakov, ki se ga je udeležil pesnik Marko Kravos. Učenci so ga bili veseli in so ga zato prisrčno sprejeli. Sošolcem sta ga predstavili dve učenki, sledile so recitacije njegovih pesmi, ki so jih dijaki pripravili pod men-

torstvom prof. Erike Grilanc. Pesnika so počastili tudi tako, da mu je zbor pod vodstvom prof. Irene Pahor in ob spremljavi violin zapel skladbo, ki jo Dina Slama napisala za to priložnost na njegovo besedilo. Kravos je nato prebral še nekaj svojih pesmi in odgovarjal na vprašanja dijakov.

ŠTANDREŽ - Vrtec Pika Nogavička

Juri Muri se z vodo sprijazni v Afriki

Na prireditev so se pripravili v plesni delavnici z Martino Serban

BUMBACA

Otroci iz vrtca Pika Nogavička v Štandrežu so v sredo nastopili pred občinstvom na zaključni prireditvi, ki predstavlja sklepni del plesne delavnice pod vodstvom Martine Serban.

V Štandreški župniški dvorani so uprizorili otroško predstavo *Juri Muri v Afriki*, v kateri pesnik Tone Pavček opisuje dogodivščine dečka, ki se noče umivati. Juri se zaradi tega odpravi v Afriko, kjer spozna več tamkajšnjih živali - leve, opice, slone, krokodila, noja ... Na koncu sreča še zamorce, ki ga umijejo, da bi videli, ali je bel, črn ali rjav. Juri se naposled privadi na vodo, se poslovi od živali in se vrne domov.

Praznik špargljiev v Štandrežu

Praznik špargljiev, ki poteka pod lipami župniškega parka v Štandrežu, se bo nadaljeval danes. Ob 19. uri bodo nastopili domači župniški otroški zbor, mešani zbor Ciril Silič iz Vrtojbe in zbor Osnovne šole Fran Erjavec iz Štandreža, sledil bo ples z ansamblom Hram. Na voljo bodo srečelov, špargli, domače jedi in pičača. Praznik prireja Prosvetno društvo Štandrež s pokroviteljstvom ZSKP.

Evropa, kultura in univerza

V Best Western Palace Hotelu na Korzu Italia v Gorici bo jutri ob 15. uri javno srečanje na temo »Evropa, kultura in univerza«. Nanj so posebej vabljeni študentje. Sodelovala bosta senatorja Demokratske stranke Laura Fasioli in Walter Tocci, direktor centra za reformo države CRS.

Dvojna spominska svečanost

Spominski slovesnosti bosta danes ob 15. uri v Gornjem Cerovem in ob 17. uri pri Peternelu. V Gornjem Cerovem bo govornica Katja Žigon, program bodo oblikovali Pihalni orkester Brda, Moški pevski zbor Srečko Kumar Kojsko in recitatorji. Pri Peternelu pa bosta zbrane nagovorila Ljubica Ješlušič, podpredsednica ZZB za vrednote NOB Slovenije, in Luciano Marcolini Provenza, predstavnik VZPI-ANPI iz Čedad. Nastopili bodo še Pihalni orkester Brda, Vokalna skupina Vinika, Moški zbor Srečko Kumar Kojsko, učenci Osnovne šole Dobrovo in člani Planinskega društva Brda.

Zasedala bo zadružna Coop

Jutri ob 20.30 bo v veliki dvorani gorškega Kulturnega doma občni zbor zadružne Coop Alleanza 3.0 (Coop Consumatori Nordest - Posoško okrožje). Poleg odobritve obračuna za lansko leto bodo tudi volitve članov upravnega in nadzornega odbora.

GORICA - Jutri V galeriji Ars Beletrina in Prareka

Slovenska založba Beletrina praznuje letos 20-letnico svoje razvijane in živahne založniške in kulturne dejavnosti. Gre za založniško sredino, ki si je v relativno kratkem času in predvsem po zaslugu izbrana knjižnega programa naredila ime, ki je sinonim kakovosti. Gre pa tudi za zavod, ki promovira književnost, kulturo branja in prireja festivala in odmevna srečanja.

V različnih zbirkah se Beletrina danes ponaša s 50 naslovom letno, med izdajami so leposlovna, esejistična in humanistična dela. V dveh desetletjih je tako izšlo tisoč naslovov. Odmevna so tudi srečanja, ki jih prirejajo z avtorji, pa tudi prevodi leposlovnih del ter pozornost, ki jo namenljajo avtorjem novejše generacije.

Ob jubileju so pri Beletrini poskrbeli za pester program dogodkov, ki bo zaobjel dvajset srečanj. Osrednje praznovanje je bilo sinoči v Ljubljani, v naslednjih dneh pa bodo srečanja potekala na najrazličnejših lokacijah po Sloveniji. Edino jubilejno srečanje, ki bo potekalo zunaj meja Slovenije, bo jutri v Gorici. V prostorih galerije Ars nad Katoliško knjigarno na Travniku bo ob 18. uri srečanje s pesnikom Tonetom Rodeltom in pogovor ob njegovi zbirki *Prareka*, ki je lani izšla pri Beletrini v *Posebnih izdajah*. Gre za četrti zbirko argentinsko-slovenskega besednega ustvarjalca, ki od leta 2009 živi v Sloveniji in je direktor založbe Družina. Z gostom se bo pogovarjala novinarka Erika Jazbar, njegove poezije pa bo interpretirala Sanja Vogrič.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAHL

ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU

DI MARINO, Ul. Bersagliere 2, tel.

0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

CENTRALE, Trg Republike 16, tel.

0481-410341.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »La pazza gioia«.

Dvorana 2: 15.30 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 17.40 - 20.30 »Captain America: Civil War«.

Dvorana 3: 16.00 »Robinson Crusoe«; 18.00 - 20.10 - 22.10 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.40 - 20.30 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

Dvorana 3: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.10 »La pazza gioia«.

Dvorana 4: 15.00 - 16.45 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.30 - 20.15 »The Boy«; 22.00 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 5: 15.45 »Il regno di Wuba«; 17.50 - 20.40 »Captain America: Civil War«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La pazza gioia«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Era d'estate«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

Obuti maček se bo vrnil na oder

O'Klapa z Andrejem Rozmanom Rozo in Patrickom Quaggiatom

Skupini mladih igralcev goriške gledališke skupine O'Klapa, ki je verjela v zahtevni načrt postavitev na oder družinskega mjavzika »Obuti maček«, je uspelo na premieri navdušiti raznoliko občinstvo, ki je do zadnjega sedeža napolnilo dvorano Kulturnega centra Lojze Bratuž. Avtor besedila Andrej Rozman Roza, ki je organizator počastil s svojo prisotnostjo, je o igri povadel: »Men je bl'a zelo všeč, res čudovita, na velikih nivojih; so se zelo potrudili, tudi uspešno. Že likovno je čist nora: vsi ti kostumi, tud' te vloge, vse z veliko energijo. Men' so bli' odlični, res so bili odlični.« To je bilo igralcem

v veliko veselje, kot tudi izjava avtorja glasbe Patricka Quaggiata: »Čudovita ekipa, ki že profesionalno igra. In, ker »vse je mogoče, če se le hoče ...« (tako ponavlja v igri glavni junak), so se mladi in navdušeni igralci odločili, da bodo vsem tistim, ki so bili ob premieri nekje drugje zadržani ali so jo morda spregledali, ponudili še eno priložnost. Ponovitev muzikal bo v soboto, 28. maja, ob 20. uri v Centru Lojze Bratuž v Gorici. Nastopajoči upajo, da bo tudi tokrat z njimi uživala in se zabavala številna publika, od najmlajših do starejših, saj je muzikal O'Klapa namenjen prav vsem.«

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »X-

Men: Apocalisse«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

Dvorana 3: 17.15 - 19.50 - 22.10 »La pazza gioia«.

Dvorana 4: 16.45 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.30 - 20.15 »The Boy«; 22.00 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Una notte con la regina« (iz niza Kinemax d'Auteure).

ja in simponičnega orkestra Transilvania iz Romunije.

»SNOVANJA 2016«: v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo v petek, 27. maja, ob 20. uri koncert »Glasbeni mozaik«, zaključna akademija najboljših učencev solistov in skupin SCGV Emil Komel in Arsateliera.

IX. MEDNARODNI KLAVIRSKI FESTIVAL: danes, 22. maja, ob 11.30 bo v Vili Attems v Ulici Giulio Cesare 36 v Ločniku igral pianist Luca Buratto; v programu skladbe Bacha, Shumanina in Beethoven.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje od 12. do 17. septembra v »Nemčijo - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; informacije in vpisi na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure. Obvezna sta osebni veljavni dokument in davčna številka.

SPDG organizira v nedeljo, 29. maja, izlet na Veliko Babo (2016m); informacije in obvezna prijava po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

BREZPLAČNI VODENI OGLEDI po zgodovinskih poteh v odkrivanju mesta Gorica: danes, 22. maja, ob 16. uri aktivnosti za otroke »Zelda - raztresena grajska čarovnica«; obvezna navaja po tel. 320-6392571.

MESEC ODPRTIH VRAT AŠZ DOM GORICA v mesecu maju z brezplačnimi vadbbami: minibasket za letnike 2004-05-06-07 (torek in sreda 16.45 - 18.30, petek 16.45-18.15), mikrobasket za letnike 2008-09 (ponedeljek in četrtek 16.30-17.30), Cheerleading za osnovnošolce (ponedeljek in četrtek 17.30-19.00); informacije pri AŠZ Dom (David Ambrožič, tel. 0481-33288, 329-2718115, domgorica@gmail.com).

ŠZ SOČA iz Sovodenj vabi na mesec odprtih vrat. Brezplačna vadba mini-volley (letniki 2007-2010) bo potekala ob torkih in petkih od 15. do 16.30 (trener Rok Černe), odbojke (letniki 2002-2006) ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 18.30 (trenerka Paola Uršič); informacije pri trenerjih ali na szsoca@yahoo.it.

AŠKD KREMENJAK sklicuje občni zbor volilnega značaja v četrtek, 26. maja, ob 7. uri v prvem in v petek, 27. maja, ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Jamljah.

V ŠTANDREŽU na Pilošču bo v soboto, 11. junija, ob 20.30 praznovanje 40. obletnice Doma Andrej Budal.

PRODAM zazidljivo zemljišče v Gabrijah. Tel. 388-8285882.

Razstave

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) Ul. 2,

so na ogled razstava »Soldati«, »Unghetari soldato« in »Militari a Cormons«; do danes, 22. maja, 10.00-13.00 in 15.30-19.00; v ponedeljek, 23. maja, ob 18. uri koncert »Due note de Valzer« (Marino Zanetti).

V VILI CORONINI CRONBERG v Gorici na Drev.

20. septembra 14 je na ogled razstava »A tavola con i conti Coronini - Le forme e i rituali dei pasti dal Settecento al Novecento«; do

16. oktobra od srede do nedelje 10.00-13.00 in 15.00-18.00; informacije po tel. 0481-533485, info@coronini.it. Danes, 22. maja, ob 17. uri bo potekal voden ogled razstave.

V GORICI: na Travniku v Hiši filma v dvorani Kinemaxa bo od ponedeljka, 23. maja, do 19. junija, na ogled razstava »Silent spaces« umetnika Roberta Duseja; informacije po tel. 0481-81186 (Studiofaganel), 0481-530263 (Kinemax).

Gledališče

NA VRHU: v četrtek, 26. maja, bo ob

20.30 na kmetiji Grad Rubije na Gorenjem Vrhu 40 gledališka predstava »Bunker« (Kristina Di Dio). Sodelujejo Moška vokalna skupina Sraka in Mladinska vokalna skupina Anakrousis. Vstop prost; informacije v Kulturnem domu, tel. 0481-33288.

Koncerti

GLASBA Z VRTOV SV. FRANČIŠKA: v

torek, 24. maja, ob 20. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na Konstanjevici pri Novi Gorici koncert »hoROn«; vstop prost.

ZDRAŽENJE RODOLOFO LIPIZER prireja v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v torek, 24. maja, ob 20.45 koncert pianista Carla Levija Minzi-

Šolske vesti

GLASBENA MATICA: brezplačne poskusne lekcije potekajo na Glasbeni matici v Gorici, Sovodnjah in Doberdobi in

pri lekarni in cerkvi, v Doberdobi in na avtocesti pri Devinu. Organizatorji priporočajo, naj udeleženci preverijo veljavnost dokumenta za Hrvaško.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje od 12. do 17. septembra v »Nemčijo - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; informacije in vpisi na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure. Obvezna sta osebni veljavni dokument in davčna številka.

SPDG organizira v nedeljo, 29. maja, izlet na Veliko Babo (2016m); informacije in obvezna prijava po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

BREZPLAČNI VODENI OGLEDI po zgodovinskih poteh v odkrivanju mesta Gorica: danes, 22. maja, ob 16. uri aktivnosti za otroke »Zelda - raztresena grajska čarovnica«; obvezna navaja po tel. 320-6392571.

MESEC ODPRTIH VRAT AŠZ DOM GORICA v mesecu maju z brezplačnimi vadbbami: minibasket za letnike 2004-05-06-07 (torek in sreda 16.45 - 18.30, petek 16.45-18.15), mikrobasket za letnike 2008-09 (ponedeljek in četrtek 16.30-17.30), Cheerleading za osnovnošolce (ponedeljek in četrtek 17.30-19.00); informacije pri AŠZ Dom (David Ambrožič, tel. 0481-33288, 329-2718115, domgorica@gmail.com).

ŠZ SOČA iz Sovodenj vabi na mesec odprtih vrat. Brezplačna vadba mini-volley (letniki 2007-2010) bo potekala ob torkih in petkih od 15. do 16.30 (trener Rok Černe), odbojke (letniki 2002-2006) ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 18.30 (trenerka Paola Uršič); informacije pri trenerjih ali na szsoca@yahoo.it.

AŠKD KREMENJAK sklicuje občni zbor volilnega značaja v četrtek, 26. maja, ob 7. uri v prvem in v petek, 27. maja, ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Jamljah.

V ŠTANDREŽU na Pilošču bo v soboto, 11. junija, ob 20.30 praznovanje 40. obletnice Doma Andrej Budal.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško sporoča, da bo v petek, 27. maja, odprtjal avtobus udeležence izleta na Goli otok ob 5. uri iz Gorice s trga Medaglie d'oro-z Goriščka, nato s postanki v Pevmi pri vagi,

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00, 13.30, 16.30, 20.00, 23.30 Dnevnik **10.00** Easy Driver **10.30** A Sua immagine, vmes maša **12.20** Linea verde **14.00** L'arena **16.35** Domenica In **18.45** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi **21.30** Serija: Una pallottola nel cuore

RAI2

6.30 Memex – La scienza raccontata dai protagonisti **7.00** Nan.: Due uomini e mezzo **7.40** Serija: Heartland **8.20** Viaggi da record **8.45** Serija: Il nostro amico Charly **9.30** I nostri amici animali **10.15** Cronache animali **11.00** Mezzogiorni in famiglia **13.00** 18.00, 20.30, 0.30 Dnevnik, vreme in šport **13.45** Serija: Delitti in paradiso **15.45** Serija: Squadra Omicidi Istanbul **17.15** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **18.05** Film: Toni Costa, un commissario a Ibiza – Pioggia rossa (krim.) **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: N.C.I.S. **21.50** Serija: C.S.I. **23.25** La Domenica Sportiva

RAI3

8.05 Film: Café Chantant (kom., It., '54) **9.20** La donna che lavora **9.35** Serija: Attenti a quei due **10.30** Community – Le storie **11.10** 12.10 Rubrike **12.00** 14.00, 15.00, 18.55, 23.30 Dnevnik in vreme **12.55** Ritratti **14.30** In 1/2 ora

15.05 Kolesarstvo: Giro d'Italia 2016, 15. etapa **18.10** Serija: I misteri di Murdoch **20.00** Blob **20.10** Che tempo che fa **21.45** Report **23.45** Gazebo

RAI4

12.45 Film: One Day (rom., '11, i. A. Hawley) **14.25** Star Trek: The Next Generation **15.50** 23.55 Rush **17.15** 0.40 Novice **17.20** Ghost Whisperer **18.45** Medium **21.10** Film: Tanner Hall (dram., '09, i. R. Mara) **22.35** The Royals

RAI5

14.10 Wild Africa **15.05** Wild Medioriente **16.00** Memo – L'agenda culturale **16.50** Gledališče: La trilogia della villeggiatura **18.10** Album: un filo di pensieri **18.55** 0.35 Novice **19.00** Glasba **20.45** Cult Book **21.15** 24 ore sul pianeta Terra **22.05** Frozen Planet **22.55** Film: Il matrimonio di Lorraine (dram., '08)

RAI MOVIE

12.45 Movielxtra **13.20** Film: Beyond Borders – Amore senza confini (dram., '03, i. A. Jolie, C. Owen) **15.25** Film: Il treno (voj., Fr., '64, i. B. Lancaster) **17.40** 0.25 Novice **17.45** Film: Harry, ti presento Sally (kom., '89, i. B. Crystal, M. Ryan) **19.25** Film: Note prima degli esami (kom., It., '06, i. N. Vapordis) **21.15** Film: Beastly (fant., '11, i. V. Hudgens) **22.45** Film: Il ritorno dei morti viventi 3 (horor, '93)

RAI PREMIUM

14.15 Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.20** Autoritratti **14.55** Serija: Perception **16.35** Serija: L'ispettore Sarti **17.40** Novice **17.45** Serija: Commesse **19.30** Serija: Il maresciallo Rocca **21.20** Così lontani così vicini **23.40** Serija: L'isola

RETE4

6.35 Media Shopping **7.05** Super Partes **8.15** Terra! **9.20** 10.50 I grandi della fede **10.00** Maša **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Perry Mason **13.50** I viaggi di Donnaventura **14.00** Film: Messalina, Venere imperatrice (pust., It., '60) **16.00** Film: L'uomo che amò "Gatta danzante" (western, '73) **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Maurizio Costanzo Show

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.10** Le frontiere dello spirito **9.50** Life – Lo spettacolo della vita **10.50** La ricetta perfetta **12.00** Melavera **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Domenica Live **18.45** Caduta libera! **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Romanzo Siciliano **23.45** X-Style

ITALIA1

7.00 Super Partes **7.55** Risanke in otroške serije **10.35** Nad.: Una mamma per amica **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Film: Step Up 3D (dram., '10) **16.00** Film: Vincere insieme (dram.) **17.50** Nan.: Friends **18.20** 23.40 Emigratis **19.00** Film: Bad Boys (akc., '95, i. W. Smith, M. Lawrence)

21.25 Film: Tower Heist – Colpo ad alto livello (kom., '11, i. B. Stiller, E. Murphy)

IRIS

12.55 Film: La mia Africa (dram., '85, i. M. Streep) **16.43** Film: Un eroe borghese (režija Michele Placido, igrajo: Fabrizio Bentivoglio, Michele Placido, Omero Antonutti

VREDNO OGLEDÁ

IRIS Nedelja, 22. maja
Iris, ob 16.15

Un eroe borghese

Italija 1985

Režija: Michele Placido

Igrajo: Fabrizio Bentivoglio, Michele Placido, Omero Antonutti in Laura Betti

V letih sedemdeset, v Milatu, imenujejo odvetnika Giorgia Ambrosolijsa za likvidatorja zasebne banke Micheleja Sindone, to je finančnega posrednika, ki je bil povezan s sicciljsko mafijo. Ambrosolijsa naloga, ki je poročen in oče treh otrok, je kar seda zahtevna, saj pri odkrivanju poslov bančnega inštитuta razkriva tudi celo vrsto nezakonitih spletov.

Sindona se seveda ne da in napisled v New Yorku ukaže morilcu Williamu Aricoju, da dokončno poseže v Ambrosolijsovo delovanje in ga ubije. To se res zgodi 11. julija 1979, ko milanskega odvetnika ustrelijo pred domom. Michele Palcido je v filmu na zelo jasen način spregovoril o Ambrosolijsi zgodbi in usodi človeka, ki je, samo zato, ker se je resno lotil naloge, ki mu je bila zaupana, postal heroj.

RADIO IN TV SPORED ZA DANES

in Laura Betti) **18.18.43** Film: Il sesto giorno (zf, '00, i. A. Schwarzenegger) **21.00** Film: Rapimento e riscatto (triler, '00, i. M. Ryan, R. Crowe) **23.40** Film: Basic Instinct 2 (krim., '06, i. S. Stone)

LA7

7.30 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** L'aria che tira – Il diario **10.45** Otto e mezzo **11.20** Film: Gambit – Grande furto al Semiramis (kom., '66, i. S. MacLaine) **14.00** Kronika **14.20** Serija: Il commissario Cordier **16.00** Serija: Josephine, ange gardien **20.35** Fuori Onda **21.30** Film: La rivincita delle bionde (kom., '01, i. R. Witherspoon) **23.45** Film: Un matrimonio quasi perfetto (kom., '96, i. E. DeGenevres)

LA7D

6.20 11.00 Cuochi e fiamme **8.10** 17.10 I menu di Benedetta **13.05** 19.20 Chef per un giorno **15.10** Non ditelo alla sposa **18.55** Dnevnik **19.00** Food Maniac

21.30 Crozza nel Paese delle Meraviglie **23.00** Eccezionale Veramente

TELEQUATTRO

6.40 La parola del Signore **6.55** Apriti cielo **7.00** Sveglia Trieste! **16.00** 20.15 Qui studio a voi stadio **19.00** Il medico per te **19.30** 23.00 Dnevnik **19.45** Qua la zampa **19.50** Tisane, uguenti e cachet **23.15** Rotocalco Adnkronos **23.30** Trieste in diretta

CIELO

13.00 Novice **13.15** 19.15 Top Gear UK **14.15** Film: Dear John (rom., '10, i. C. Tatum, A. Seyfried) **16.00** Film: Eve of Destruction – Distruzione totale (zf) **18.15** Steve Austin – Sfida implacabile **21.15** Film: Pioggia infernale (triler, '98, i. M. Freeman)

DMAX

12.30 Rimozione forzata **15.05** Affare fatto! **16.50** Gli eroi dell'asfalto **19.30** Storage Wars Canada **21.20** Affari a tutti i costi **22.00** Cacciatori di veleni **22.55** Caccia all'oro bianco **23.45** Jail: dietro le sbarre

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanizanke **10.50** Prisluhnimo tišini **11.20** Ozare **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 22.10 Porocila, šport in vreme **13.25** Slovenski pozdrav **14.55** Film: Siroti (dram.) **17.20** Velika imena malega ekra na **18.10** Aplavz! **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Modna hiša Velvet **21.25** Intervju **22.40** Dok.: Poštenjak

SLOVENIJA2

6.55 Duhovni utrip **7.15** Simponični orkester Akademije za glasbo in George Pehlivanian **8.30** Posebna ponudba **9.30** Dok.: Dunajski vrtčki **10.10** Predstava: Bužec on, bušča jaz **11.35** Slovenija danes **12.40** Žogarica **13.05** Zvezdana **13.50** Zaljubljeni v življenje **14.55** Dok.: Jezus in izginule žene

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRSTA

Ob 12.00 bo na sporednu oddajo Glasovi svetov. Beseda bo tekla o povezovanju matice in zamejstva preko zborovskega petja, o pomenu zborovskega petja in ljubiteljske kulture za posameznika in skupnost, pa tudi o tem, kako lahko petje izjemno pozitivno vpliva na naše zdravje in dobro počutje. Pogovor sooblikuje zborovodja Janko Ban, zborovodkinja Matja Černic, ravnatelj Javne dvojezične ljudske šole 24 v Celovcu Edi Oranje, ki je vodil že več zborovskih sestavov na avstrijskem Koroškem, v ljubljanskem studiu pa bosta strokovna svetovalka za vokalno glasbo pri Javnem Skladu za kulturne dejavnosti Republike Slovenije Mihela Jagodic in Urška Bittner Pipan, programska vodja Tedna ljubiteljske kulture, ki je te dni potekal v slovenski prestolnici. Gostja oddaje Istrska srečanja ob 14.10 bo Vanda Škerk, upokojena pedagoginja, ki je v mladostnih letih pela z legendarno skupino Istranova. Vanda Škerk se veliko posveča alternativnim metodam zdravljenja in duhovnim praksam. V sklopu današnje oddaje Z naših prireditev bomo ob 17.30 predvajali drugi del posnetka letošnje izvedbe glasbene prireditev Glas harmonike, ki je bila minulega 1. maja v centru Anton Ukmar Miro pri Domju.

ske **15.40** Ambienti **16.20** Pot na EP 2016 **16.55** Plavanje: EP **18.50** Avtomobilnost **19.20** Dok.: Jazz Cerkno **19.50** Žrebanje Lotata **20.00** Nan.: Kako zgraditi planet **20.50** XXII. Generacije znanosti ZRC SAZU **21.30** Nan.: George Gently **23.00** Vse je mo- goče

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmerna Tv – Deželne vesti **14.10** Evronovice **14.30** Tednik **15.00** Vrt sanj **15.45** Dok.: K2 **16.10** Folkest 2012 **17.00** Avtomobilizem **17.15** 22.25 Drobline in... 45 let TV Koper-Capodistria **17.20** Najlepše besede **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Primorska v krogu **12.00** **19.00** 22.05 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vzhod-Zahod **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Dok.: Franco Giraldi – Kras, meja, književnost in filmsko ustvarjanje **21.35** Dok.: Capraia **22.20** Dok.: Mister Gadget **22.30** Alpe Jadran **23.00** Tartini festival Piran 2005 **23.35** Sredozemlje

POP TV

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželnii Tv Dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 9.40, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.00** La prova del cuoco **14.05** Kvizi: Colors **15.15** Tarto o ragione? Il verdetto finale **16.40** La vita in diretta **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Boris Giuliano **23.15** Petrolio

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.35** Sorgente di vita **8.05** Serija: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30, 17.45 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Castle **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. **21.05** LOL **21.15** The Voice of Italy 2016

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Panne quotidiana **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Correva l'anno **16.10** Film: Enigma (dram., '01, i. K. Winslet) **18.05** Geo Magazine **20.00** Blob **20.10** Viaggio nell'Italia del Giro **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Million Dollar Arm (biogr., '14, i. J. Hamm) **23.15** Visionari

RAI4

11.40 16.55 Flashpoint **13.00** Star Trek Enterprise **14.25** Fairy Tail **14.45** Numbers **16.50** 0.25 Novice **18.15** Ghost Whisperer **21.10** Film: Ironclad 2 – Battle for Blood (pust.) **22.50** Film: The Dead Lands (akc.)

RAI5

13.55 Wild Africa **14.45** Wild Medioriente **15.40** 18.45 Trans Europe Express **16.35** Dok. film: George Harrison – Living in the Material World **18.25** Novice **18.30** Piano pianissimo **19.35** Simon Schama: il potere dell'arte **20.30** Passepartout **21.15** Gledališče: Il giorno della civetta

RAI MOVIE

14.00 Film: Il giudice ragazzino (biogr., '94) **15.40** Film: Quattro matrimoni e un funerale (kom., '94, i. H. Grant) **17.40** Novice **17.45** Film: Alibi (kom.) **19.20** Film: Il conte Tacchia (kom., It., '82, r. S. Corbucci) **21.15** Film: Faccia a faccia (western, '67)

23.15 Film: Operazione Valchiria (voj., '08, i. T. Cruise)

RAI PREMIUM

11.30 Nad.: Un posto al sole **12.25** Serija: Il commissario Nardone **13.25** Parliamone **14.15** Serija: Sulle tracce del crimine **15.15** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.20** Serija: Provaci ancora prof **17.10** 0.00 Novice **17.15** 23.10 Serija: Il commissario Rex **19.00** Nad.: Giovanni Falcone – L'uomo che sfidò Cosa Nostra **21.20** Film: Mannaggia alla miseria (kom.)

RETE4

6.05 Serija: Hunter **8.05** Nad.: Bandolera **8.55** Serija: Carabinieri **10.05** Ricette all'italiana **10.50** Le ricette di Sonia **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** I viaggi di Donnaventura **15.50** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.50** Serija: Il comandante Florent **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta colonna

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Amici – Day Time **16.20** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta liberal **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza

CIELO

12.00 13.30 MasterChef Australia **13.15** Novice **14.15** Masterchef Italia **16.15** 18.15 Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia

21.15 Film: Bob – Un maggiordomo tutt'fare (kom., '05, i. T. Green)

DMAX

12.30 20.20 Affari a tutti i costi **13.20** Affari in valigia **14.10** Si salvi chi può! **15.05** Gator Boys: gli acchiappalligatori **15.55** Cacciatori di gemme **16.50** Salt Lake Garage **17.45** Gli eroi dell'asfalto **18.35** Affare fatto! **19.30** Banco dei pugni **21.10** Big Fish Man **22.00** Mostri degli abissi **22.55** A mari estremi

SLOVENIJA1

5.55 Utrip **6.10** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.15** Jedi za vsak dan z Rachel Allen **10.35** 10 domaćih **11.10** Kvizi: Taksii **11.50** NaGlas! **12.20** Dok.: Sove **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vreme in šport **13.30** Panoptikum **14.20** Osmi dan **15.10** Dober dan, Koroška **15.40** 18.15 Risanke **16.25** Točka preloma **17.30** Razred zase **17.55** Novice **18.00** eRTVe **18.30** Bučke **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Platfroma

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške oddaje **8.05** Zgodbe iz školjke **8.50** Točka **9.35** Mednarodna obzorja **10.25** Duhovni utrip **11.00** 17.00 Halo TV **11.50** Dobro jutro **14.15** Polnočni klub **15.25** Ljudje in zemlja **16.20** Avtomobilnost **17.55** Košarka (m): Union Olimpija – Zlatorog Laško **20.00** Nasmezh za življenje **21.30** Nad.: Lov **23.05** Spomini

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Eronovice **14.30** Vesedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.25** Tartini festival Piran 2015 **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** 22.20 Drobline in... 45 let TV Koper-Capodistria **17.25** Istra in... **18.00** 23.20 Športel **18.35** Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vesedanes – Tv dnevnik **19.25** Športna cona **20.00** Sredozemje **20.30** Artevisione magazin **21.00** Meridiani **22.15** Dok.: Mister Gadget **22.50** Sprehodi **23.50** Dnevnik Slovencev v Italiji

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.25** 9.35, 11.05, 12.15 Tv prodaja **8.40** 15.35 Nad.: Italijanska nevesta **10.05** 16.55 Nan.: Komisar Rex **11.20** 14.35 Nad.: Nedolžna vsiljivka **12.30** 17.55 Moja mama kuhu bolje! **13.35** Nan.: Trdoglavci **16.30** 18.55, 22.30 Novice **20.00** Nad.: Usodno vino **21.00** Dan najlepših sanj **23.05** Serija: Franklin in Bash

KANAL A

7.00 ŠKL – Šport mladih **7.30** Volan **8.05** 12.30 Serija: Odvetnik z ulice **9.00** 13.40 Risanke **9.50** 12.00 Nan.: Od zaroke do poroke **10.20** 11.30, 11.45 Tv prodaja **10.35** 18.55 Serija: Kar bo, pa bo **14.15** Film: Nenavadni par (kom.) **16.10** Serija: Mentalist **18.00** 19.55 Svet **20.00** Serija: Alarm za Ko

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRSTA

V okviru tedenske rubrike **Pogled skozi čas** bo ob 11.15 na sporedru druga oddaja iz niza "Trst in ilegalni", ki ga pripravlja zgodovinarka Dunja Nanut. V tokratni oddaji bomo lahko prisluhnili nadaljevanju pričevanja aktivistke Sonje Cunder, ki so jo Collottijevci oktobra 1944 arretirali in peljali v zloglasno Villo Triste, kjer so jo zasliševali in mučili. Nekaj časa je bila zaprta v zaporu pri Jezuitih, nato pa so jo premestili v Coroneo od koder so jo deportirali v Ravensbruck. V nadaljevanju **Studio D** po 12.00 pa bomo spoznali čudoviti svet naravoslovja in fizike. Po uspešni izvedbi v rodnem Sankt Peterburgu je namreč Anton Popov tudi na Bledu, kamor se je preselil, ustvaril Antimuzej in Deželo fizike. Niz oddaj **Rebula je Rebula**, ki je na sporedru ob 18.00, se danes zaključuje in sicer s poglavjem, v katerem je govor o antiki.

Ponedeljak, 23. maja
IRIS Iris, ob 21. uri

La bicicletta verde

Savdska Arabija, Nemčija 2012

Režija: Haifaa Al-Mansour

Igrajo: Reem Abdullah, Waad Mohammed, Abdullrahman Al Gohani, Ahd, Sultan Al Assaf, Dana Abdullilah, Rehab Ahmed, Rafa Al Sanea

Desetletna Vadjda živi v Savdski Arabiji. Nekega dne zagleda zeleno kolo, ki je naprodaj. Na vsak način si ga želi, da bi z njim lahko tekmovala proti prijatelju Abdulahu in ga premagala. Ker ji mama ne dovoli kolesa, se Vadjda odloči, da bo denar zanj zbrala sama. Sklene, da bo sodelovala na nagradnem tekmovanju v znanju in recitiranju Korana, ki prinaša denarno nagrado. Celovečer je prvi film, ki so ga v celoti, ob pomoči nemškega koproducenta, posneli v Savdski Arabiji.

VREDNO OGLEDNA

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unicu socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28,
 tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
 fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2016 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2016 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

GIRO V BENEČIJI

Antonio Banchig

antonio@novimatajur.it

Več upanja, manj strahu

Ne dogaja se tako pogosto, da v mili, šibki, neznan in zapuščeni Benečiji ljudje spremljajo tak velik dogodek, kot je bila etapa dirke Giro d'Italia. Vse Terske in Nediške doline so se pobarvale v rožnato barvo. Za vse Benečane je bilo res ganljivo videti toliko ljudi, ki so že v zgodnjih jutranjih urah zasedli robeve cest, na katerih ponavadi lahko ležiš kar na sredini, ne da bi tvegal življenja. Hiše domačinov so bile odprte tudi v gorskih vasicah, česar mlajša generacija, zaradi velikega demografskega padca zadnjih let, ni nikoli videla. Ob športnem vidičku dirke, je bil ta dogodek predvsem velik praznik za ta prostor. Jasno je, da vsi pričakujejo, da bo medijska promocija, ki jo je imel teritorij z dirko, prispevala tudi k turističnemu razvoju teh krajev. Razvoj pa vsekakor ne bi bil mogoč, če ne bi Benečani vsi skupaj sodelovali. Take združitve moči (drustev, organizacij, občin), kot smo jo zabeležili pri organizaciji in sprejemu Gira d'Italia, v Benečiji verjetno ni bilo videti že od potresa. Benečija je namreč bolj znana po konfliktih med ljudmi, predvsem glede slovenske identitete. Tokrat so Benečani dali prednost sodelovanju, da bi skupaj promovirali te kraje. Res je, da je bilo veliko slovenskih napisov, a je bilo tudi veliko italijanskih zastav, ki imajo v teh dolinah včasih poseben politični pomen. Ni pa prišlo do tistih bolečih provokacij, ki jih Benečani dobro poznavajo. Tako da polemike zaenkrat niso potrebne, kljub temu da je edina občina, kjer je večina odobrila zaščito nedškega ne-slovenskega jezika, imela napise samo v italijanščini. Za čedadjskega deželnega svetnika Novelliju, naj pojasnimo, da so tiste slovenske zastave, ki so osvojile Matajur, prinesli in z njimi vihrali slovenski državljanji. To pojasnjujemo zato, kerje neki politik zahteval odstop zupana, ko se je na privatni koči prav na Matajurju prikazala samo slovenska zastava. Lahko bi tudi kritizirali državno televizijo Rai, ki ni samo zamolčala manjšinske jezikovne stvarnosti, pač je celo predstavila zgodovinski prispevek o zgodbi Kozakov, ki so skupaj z Nemci in fašisti okupirali to ozemlje med drugo svetovno vojno, kot če bi jih tu vsi dobro sprejeli in pozabili povedati, da so začiali celo vas Mečana. Vendar pa zdaj ni čas za take polemike. Upamo, da je to, kar so Benečani naredili za to etapo, samo začtek novega obdobja sodelovanja. Imeli smo dokaz da te vasi nočajo umreti in zato lahko gledamo v prihodnost z malo več upanja in manj strahu.

PLAVANJE - EP Pellegrinijeva med legende, srebro Sloveniji

LONDON - Italijanska zvezdnica Federica Pellegrini je potrdila, da je plavalna kraljica. Na evropskem plavalnem prvenstvu v Londonu je včeraj osvojila četrto zaporedno zlato kolajno v »svoji« disciplini, 200 m prost. S tem se je vpisala med evropske legende, saj je do-

Rossi v »pole position«

MUGELLO - Valentino Rossi (Yamaha) bo današnjo dirko za VN Italije v Mugelli (začetek ob 14.30) začel s prvega startnega mesta. Italijanski veteran je na domačem prizorišču v napetih kvalifikacijah ugnal Španca Mavericka Vinalesa (Suzuki), tretji je bil Andrea Iannone. Šesto dirko sezone v elitnem razredu motoGP bodo iz druge vrste začeli Španci Marc Marquez (Honda), vodilni v SP Jorge Lorenzo (Yamaha) ter Aleix Espargaro (Suzuki).

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

»Azzurre« gredo v Rio

TOKIO - »Azzurre« (na fotografiji Antonella Del Core) so se še petič zapored uvristile na olimpijske igre. Italijanske odbojkarice so včeraj s 3:2 premagale Japonsko in si tako izborile vozovnico za Rio 2016. Italijanke so si olimpiški nastop zagotovile že po zmagi tretjega seta (2:1). Varovanke selektorja Marca Bonitte pa so vztrajale do konca (3:2). Prvi trije seti so bili zelo izenačeni (23:25, 27:25, 27:25). Italija bo danes igrala še z Kazahstanom. Pred Ol čaka »azzurre« še Grand Prix.

KOLESARSTVO - 14. etapa dirke po Italiji

Dolomiti Kolumbijcu

Kraljevsko dolomitsko etapo Gira d'Italia je osvojil Kolumbijec Esteban Chaves (Orica GreenEdge)

ANSA

Kolumbijec Esteban Chaves je zmagovalec kraljevske, 14. etape kolesarske dirke po Italiji, ki se je po 210 kilometrih končala v Corvari, član ekipe Orica GreenEdge pa je imel največ moči v zadnjih metrih in odbil sprint štiričlanske skupine. Rožnato majico vodilnega je oblekel Nizozemec Steven Kruijswijk iz LottoNL-Jumbo. Šestindvajset kilometrov pred ciljem etape s šestimi vzponi je napadel Kolumbijec Darwin Atapuma, vztrajal spredaj vse do zadnjih dveh kilometrov, ko so ga ujeli Kruijswijk, Chaves in Georg Preidler. Prav zadnji, ki je v zadnjih kilometrih hrnil moči, je prvi skočil, a je Chaves našel še nekaj energije ter ga prehitel. Avstrijca pa spravil v slabo voljo, kar je pokazal z udarcem o krmilo. Drugi je bil na koncu Kruijswijk, tretji Preidler in četrti Atapuma, ki na cilju ni mogel skrivati solz, s 30 sekundami zaostanka je prišel skozi cilj Italijan Vincenzo Nibali.

Po petki »beneški« etapi je včerajšnja v Dolomitih postregla z razburljivim kolesarjenjem. V begun je bila večja skupina kakšnih 35 kolesarjev, med njimi tudi Primoz Roglic, ki pa dolgo ni bil spredaj. Pred drugim vzponom dneva se je začela selekcija med ubežniki, skupina se razredila na štiri, od teh pa je najdlje vztrajal Atapuma. Nekaj za njim so drugi za dru-

gim odpadali kolesarji, ki so na začetku stavili na skupno razvrstitev.

Sedemindvajset kilometrov pred koncem etape je prvi napad sprožil Nibali, ki je zlomil Španca Alejandra Valverdea in Kostaričana Andreya Amadorja, po 13. etapi nosilca rožnate majice. Nekaj trenutkov kasneje se je povsem spredaj sam naprej odpeljal Atapuma, zadaj pa Chaves in Kruijswijk. Nibali je na vso moč zmanjševal zaostanek v boju za skupno zmago, na koncu je prikolesaril do 41 sekund zaostanka za novim vodilnim Kruijswijkom. Tretji je zdaj Chaves, ki zaostaja 1:32 minutne. »Vedel sem, da bo med mano in Esteboanom prišlo do sprinta. Vedel sem, da je zelo hiter. V glavi sem imel, da moram pridobiti čim več časa za generalno razvrstitev in to se je izšlo. Cel dan sem se dobro počutil. Zavedal sem se, da mi takšna etapa ustreza. Danes (včeraj) sem napadal. Vesel sem, da sem imel ob sebi Estebana. Dobro sva sodelovala,« je povedal novi lastnik rožnate majice.

Od slovenske četverice je bil prvi na cilju Primoz Roglic (LottoNL-Jumbo), ki je bil s 17:12 minute 43. in je tudi najvišje uvrščen tudi v skupnem seštevku. Preostali Slovenci so zaostali 43:47 minute, Grega Bole (Nippo-Vini Fantini) je bil 140., Luka Mezgec (Orica) 142. in Matej Mohorič (Lampre-Merida) 143.

Danes je na Giru 10,8 km dolg kronometer med Kastelruthom in Seiseralmom, s tem pa nova priložnost za Rogliča za novo vrhunsko uvristitev po drugem in prvem mestu na prvih dveh vožnjah na čas.

Skupno: 1. Steven Kruijswijk (Niz/LottoNL-Jumbo) 60:12:43; 2. Vincenzo Nibali (Ita/Astana) + 0:41; 3. Esteban Chaves (Kol/Orica-GreenEdge) 1:32; 4. Alejandro Valverde (Špa/Movistar) 3:06; 5. Andrey Amador (Kos/Movistar) 3:15; 6. Rafal Majka (Pol/Tinkoff) 3:29; 7. Ilnur Zakarin (Rus/Katjuša) 3:53; 8. Rigoberto Uran (Kol/Cannondale) 5:01; 9. Kanstantsin Siucu (Blr/Dimension Data) 5:38; 10. Jakob Fuglsang (Dan/Astana) ... 64. Primoz Roglic (Slo/LottoNL-Jumbo) 1:44:08.

NOGOMET - Milan brez evropskega pokala Juventusu enajsti pokalni naslov

Zmagoviti gol je za Juventus v podaljšku zadel Alvaro Morata

ANSA

RIM - Juventus je enajstič osvojil italijanski državni pokal (61. lovorka). V finalu so na rimskem Olimpicu z 1:0 premagali Milan, ki bo tako v prihodnji sezoni (tretje leto zapored) ostal brez evropskega pokala (igral bo Sassuolo). Zmagoviti gol je v peti minutni drugega podaljška dosegel Morata. Za Juve je drugi zaredni »dvojček« (pokal in državni naslov).

V finalu francoskega pokala je slavil zmago pariški PSG, ki je s 4:2 premagal Marseille. Dva gola je zadel Ibrahimović, ki je igral zadnjo tekmo za Parizane. Nemški pokal je osvojil Bayern, ki je v finalu premagal Borussia Dortmund še po strelenju 11-metrov (4:3). Angleški Pokal FA je postal last Manchester Uniteda, ki je bil po podaljšku z 2:1 boljši od Cristal Palaceja.

Koper bo še igral v 1. SNL

Dvoboj na Bonifiki je odločal o tem, kdo bo varen pred dodatnimi kvalifikacijami za obstanek v ligi. Koprčani so nujno morali zmagati, da bi se prebili na rešilno osmo mesto in to jim je po zaslugu lepega zadetka Lea Štulca tudi uspelo. Zavrnki, ki na zadnjih desetih tekma ni okusil slasti zmage, pa se bo 29. maja in 4. junija v dodatnih kvalifikacijah meril z drugouvrščeno ekipo 2. SNL, to se pravi z Aluminijem. V 1. SNL so napredovali Radomlje. Poleg Šenčurja je izpadel še Tolmin. **Ostali izidi zadnjega kroga:** Maribor - Gorica 2:3, Celje - Rudar 1:0, Krško - Domžale 0:0, Olimpija - Krka 3:0. **Končni vrstni red:** Olimpija 74, Maribor 68, Domžale 55, Gorica 52, Celje 45, Krško 41, Rudar 41, Luka Koper 40, Zavrč 40, Krka 34. **Končne odločitve:** Olimpija prvak in v predkrogu lige prvak, Maribor in Domžale v predkrogu evropske lige. Krka je izpadla v 2. SNL, Zavrč play-out.

FINALE FINSKA - KANADA - Hokejski reprezentanci Finske in Kanade sta finalisti svetovnega prvenstva elitne skupine v Moskvi. V prvem polfinalu so Finči s 3:1 premagali gostitelje Ruse. V drugem polfinalu pa so branili naslova Kanadčani s 4:3 premagali Američane. Tekma za tretje mesto med poražencema polfinalnih dvobojev Rusijo in ZDA bo v nedeljo ob 15.15, finale Finska - Kanada pa nato zvečer ob 19.45.

KOŠARKA - V Sloveniji, polfinale (prva tekma): Zlatorog - Union Olimpija 74:61, Krka - Helios Suns 83:78. V Italiji, polfinale (druga tekma): Milano - Venezia 78:65 (Tonut 10)

ROKOMET - A-liga, finale (prva tekma): Bozen - Fasano 23:24. **Zenski finale:** Conversano - Cassano Magnago 27:16. Rokometnice Conversana so državne prvakinja.

VATERPOLO - A1-liga, zadnji krog: Lazio - Pallanuoto Trieste 6:7. Tržačani, novinci v ligi, so končali prvenstvo na 8. mestu s 35 točkami.

ODBOJKA - Finale play-offa moške D-lige

O usodi Vala bo odločala tretja tekma v Štandrežu

Coselli - Val 3:2 (25:17, 27:29, 25:19, 18:25, 15:13)

Val: Juren 17, I. Devetak, 1, Nanut 11, M. Devetak 1, Persoglia 12, Černic 6, Plesničar, Brandoš 6, Zorgnotti 0, Frandolič (L), Devetak R. nv, Faganel nv. Trener: Corva.

Drugo srečanje finala play-offa moške D-lige je po več kot dveh urah nagradilo vztrajnost mladih odbojkarjev Cosellija, ki kljub nihanju v igri v ključnem trenutku niso zatajili. Domači odbojkarji so sicer tudi boljše začeli, saj so v prvem setu že vedoli za dobro biti devet točk, ko je prišlo tudi do kraje prekinitev srečanja. Takrat je bučno navijanje navijačev Vala (več fotografij si lahko ogledate na naši facebook strani Primorski_sport) le za trenutek preseglo meje dovoljenega. Namente na boben je lesena palica udarila na parket ob drugemu sodniku. Srečanje se je nadaljevalo popolnoma enostransko, ampak znaki reakcije Vala so bili ob koncu prvega seta že razvidni. Po zmagi Cosellija s 25:17 je Val prvič prevzel vodstvo pri delnemu 6:7 v drugem, kjer nobena izmed dveh šesterk ni zbrala več kot dve točki prednosti. Odločali so zgrešeni servisi, pri katerih jih je Val vpisal 7, Coselli pa 5, večino v končnici, ki so jo varovanci trenerja Corve osvojili z 27:29. V tretjem setu je Coselli takoj povedel s 6:0, a je visoko vodstvo postopoma zapravil vse do delnega 17:17. Napisled je prišel do izraza boljši napad domače ekipe, ki pa v četrtem setu ni zdržala napetosti. Pravzaprav je v četrttem setu Val prednjačil na servisu. Po dokaj izenačenem začetku so odbojkarji Val povisili vodstvo za dodatnih 5 točk v suvereno izenačil stanje v setih na 2:2. Tie-break je štandreško moštvo začelo z velikim zagonom in pri zamenjavi polja vodilo z 5:8. Goriški navijači so že glasno prepevali in skoraj proslavljali napredovanje, ko je prišlo do izenačenja 10:10. Simon Plesničar, ki je priskočil Corvi na pomoč ob odsotnosti Roka Magajne, je pri 12. točki poskrbel za skoraj odločilno točko k napadom preko krila, Černic pa še za blok pri 13:13. V pravi drami se Coselliji odbojkarji se niso prestrašili in si z dvema zaporednima napadoma izborili dodatno tekmo, ki bo naslednjo soboto v Štandrežu.

Dopadljivemu srečanju, ki je bilo več časa na nivoju višje lige, je seveda sledilo razčaranje na klopi Vala. »Nobeno moštvo ni bilo konstantno, priznati pa moram, da smo bili v napadu manj prodorni. Mlajši odbojkarji Cosellija so še enkrat dokazali, da so po slabšem začetku prvenstva med sezono napredovali in da upravičeno naskakujejo napredovanje,« je po tekmi priznal trener Vala David Corva. (mar)

ŽENSKA D-LIGA

Poraz čakajoč na play-out

Pav Udine - Zalet Kontovel 3:1 (25:12, 25:15, 22:25, 25:14)

Zalet Kontovel: Bukavec 14, Zavadlal 4, Bresan 2, Kneipp 10, Kalin 4, Antognoli 2, Ban 0, Cassanelli 1, Škril 0, Micussi (L), Bezin (L), Kobil 0, Sosi 0. Trener: Kušar.

Zadnja tekma rednega dela prvenstva na Videmskem je bila za Zalet Kontovel povsem postranskega pomena. Bolj pomembno bo za Kušarjeve varovanke v sredo, ko jih čaka prvo play-out srečanje v gosteh proti Tarcentu.

Športel ... Kaj pa zdaj?

Glavno vprašanje, ki ga bo postavil voditelj oddaje Športel Igor Malalan jutrišnjim gostom (ob 18. uri na TV Koper), bo »Kaj pa zdaj?«. O svojih načrtih za bližnjo prihodnost bodo odgovarjali odbojkar slovenskega prvoligaša ACH Volley Jernej Terpin, nekdanji trener Jadrana Andrea Mura in odbojkar Olympie Filip Hlede. Sledili bodo prispevki z odbojkarske ekipe Vala, kotalkarskega društva Vipava in rubrika V 60-ih sekundah.

Skupaj zmoremo: odbojka in jadranje

Telefonski gostje jutrišnje jutranje radijske oddaje Skupaj zmoremo (ob 9. uri po valovih Radia Trst A) bodo trener mladinske ekipe Vala Olympie under 15 Ivan Markič, trener članske ekipe Vala David Corva in jadralci Jaro Furlani.

Tržaško gostovanje se za valovce ni končalo srečno

ODBOJKA - 1. ŽD Zalet Breg še v boju za napredovanje

Zalet Breg - CG San Sergio 3:0 (25:17, 25:16, 25:21)

Zalet Breg: Ciocchi 7, Gregori 20, Košuta 7, Spetič 7, Sancin 2, Pertot 8, Cernecca (L); T. Spangaro, Piccinino, S. Grgić, Martincich, Virgilio.

Zalet Breg je zmagal in se uvrstil v finale play-offa, ki bo v soboto, 28. maja, v Dolini (ob 21. uri) proti zmagovalcu s torkovske tekme EuroVolley - Volley Club. Odbojkarice Zaleta Brega so bile sinoči boljše od nasprotnikove ekipe, ki pa se je borila in povzročila nekaj preglavic. V določenih trenutkih so bile domačinke živčne, kar pa je za tovrstne odločilne tekme običajno. Izkušnje so na koncu prevladale.

ZSŠDI - Jezikovni poligoni za mlade športnike

»Opiši, kaj je puli«

Točkovanje je enostavno, saj šteje čas, pomembni pa so tudi odgovori na jezikovna vprašanja

Prvi so se z jezikovnim poligonom v športni dvorani Špacapan v Gorici preizkusili odbojkarji združene ekipe Vala Olympie under 14

»Kako ti je ime?« ali »Opiši, kaj je puli«. S tovrstnimi vprašanjami se morajo v teh tednih spopadati fantje in dekleta starejšne kategorije U14 športnih društev, ki so včlanjena v ZSSDI in ki so svoje ekipe prijavile na program Jezikovnih poligonov v režiji Združenja slovenskih društev v Italiji. Mladi odbojkarji združene ekipe Val U14 so se kot prvi preizkusili v novem športno-jezikovnem tekmovanju. V športnem centru Mirka Špacapana v Gorici so v torek, 17. maja, sestavili tri ekipe po pet članov. Vsak športnik se je moral najprej preizkusiti na petih postajah (bočno kotaljenje, tek čez ovire, plazenje, sončen skok), nato pa je moral izbrati eno izmed treh sklopov vprašanj, ki se razlikujejo po jezikovni ravni. Po jezikovnem izpitu se je nato nadaljeval poligon (tek z odbojkarsko, košarkarsko in nogometno žogo, slalom, hoja po umetnih kamnih in še en slalom), po uspešno zaključenem krogu pa je startal naslednji tekmovalec.

Točkovanje je enostavno, saj šteje seveda čas (krog je morec uspešno opraviti v približno 60 sekundah), pomembni pa so tudi odgovori na jezikovna vprašanja, saj se za vsak pravilni odgovor odbiče 10 sekund za vprašanja nizke stopnje znanja, 20 sekund za vprašanja srednje stopnje znanja in 30 sekund za vprašanja visoke stopnje znanja. Na splošno so se tri skupine združene ekipe Vala lepo odrezale, najboljša izmed njih pa je napredovala v nadaljnji del tekmovanja, v katerem se bo potegovala za uvrstitev v finale, ki bo 25. junija.

ZSSDI je za jezikovno plat tekmovanja za pomoč zaprosilo strokovnjakinjo Matejko Grgić, ki je sestavila okrog 150 vprašanj. Kljub temu, da je Grgićeva na ponedeljki predstavitevni novinarski konferenci opozorila, naj se otroci ne prestrašijo, saj »ne bo Prešernov in Cankarjev«, so nekatera vprašanja višoke jezikovne ravnini prestrašile marsikoga, tudi med odrasli-

KOŠARKA - Polfinale deželne C-lige silver

Breg znova v igri za finale

V Codroipu so bile odločilne zadnje sekunde

BluEnergy Group Codroipo - Breg Mediachem 66:68 (13:11, 34:35, 53:53)

Breg: Carra 21 (4:5, 7:11, 1:5), Mattiassich n.v., Zobec n.v., Pigato 10 (4:4, 3:6, 0:1), Slavec 8 (-, 1:2, 2:3), Strle 5 (-, 3:5, 0:1), Vecchiet 5 (-, 1:3, 1:3), Semec, Spigaglia 5 (0:2, 1:2, 1:5), Cigliani 11 (-, 1:4, 3:8), Crismani, Gelleni 2 (-, 1:1, -). Trener: Krašovec.

Košarkarji Brega so še v igri za uvrstitev v finale play-offa deželne C-lige silver. Varovanci trenerja Toma Krašovca so sinoči v Codroipu po izjemno izenačenem in borbenem srečanju zmagali na 1:1. Na prvem srečanju v Dolini je namreč zmagal Codroipo. »Včerajšnja tekma ni bila za srčne bolnike. Izenačeno je bilo vse do konca,« je dejal predsednik ŠD Breg Valter Mocor, ki je bil zadovoljen z nastopom košarkarjev Brega: »Tokrat so dali vse od sebe. Carra in Pigato sta se izkazali v fazi napada. Pod košema pa sta kraljevala Vecchiet in Strle, ki sta neutralizirala nasprotnikovega najboljšega igralca Nata.« Sinoči so bile ključne zadnje sekunde: še 9 sekund pred zvokom sirene je bil izid 66:66. Nato je zadel Pigato. V zadnjem napadu so gostitelji zgrešili met za dve točki.

Tretja in odločilna tekma bo v četrtek ob 21. uri v Dolini.

Bregov košarkar Tomaž Strle

FOTODAMJ@N

Domači šport

DANES

Nedelja, 22. maja 2016

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA (Play-off) - 16.00 v Rivignanu: Union Pasiano - Juventina

ODBOJKA

UNDER 17 MOŠKI (Deželni finale) - 10.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Coselli (polfinale); 10.30 v Štandrežu: Cordenons - Prata (polfinale); v Gorici, Špacapan: 15.30 za 3. mesto, 17.00 finale

KOŠARKA

UNDER 15 DEŽELNI (Finalni del) - 9.30 v Cussignacu: Jadran - Tarcento

mi. Prav zaradi tega je morda otrokom - in ne samo njim - najbolj koristil zadnji del Jezikovnega poligona. Najstniki so se namreč po tekmovalnem delu zbrali okoli operativnega tajnika ZSSDI Evgena Bana, ki je prvo etapo Jezikovnega poligona vodil s pomočjo operativnih tajnikov Igorja Tomasetiga in Martina Maverja ter Meline Colsani. Preden je Ban sporočil končne rezultate, je tekmovalcem tudi predstavil vprašanja ter načne oz. pravilne odgovore, ki so bili v nekaterih primerih presenetljivi, saj so dori torka marsikdo ni vedel, čemu služijo tekoče stopnice. (av) Ta teden so se z Jezikovnimi poligoni soočili še pri Ž Soča, KSD Vipava, ŽD Dom, ŠD Kontovel in ŠD Polet.

INTERVJU - Andrea Giani, selektor slovenske moške državne odbojkarske reprezentance

Obožuje Slovenijo in njen športno kulturo

Andrea Giani je slovensko moško odbojkarsko reprezentanco popeljal do srebrne kolajne na lanskem evropskem prvenstvu v Bolgariji in se ob zgodovinskem uspehu za slovensko odbojko moreno priljubil slovenski športni javnosti. Ta čas je s slovensko izbrano vrsto na pripravah v Braziliji, kjer reprezentanti nabirajo moč za tekmovanje v tretji skupini svetovne lige. Nekoč vrhunski igralec, ki je osvojil štiri evropske in tri svetovne naslove ter dve srebrni in bronsko kolajno na olimpijskih igrach z italijansko reprezentanco, zase pravi, da je mirne in vedre narave, zelo prilagodljiv, vedno optimističen in rad se smeji.

Kaj vam pomeni odbojka?

Odbojka je zame velika strast, ki se porodila v meni, ko sem bil majhen, star 11 let, in je ostala enaka do danes, ko jih imam 46. To, kar počnem danes, je seveda moje delo, vendar je zadovoljstvo, ki ga imam, ko grem v dvorano, se dotaknem žoge in učim odbojkarje, izjemno veliko.

V zelo dolgi igralski karieri ste dosegli veliko uspehov. Osvojili ste vse lovorike, razen zlate kolajne na olimpijskih igrah. Vas to boli?

V prvem trenutku po koncu karriere me je res zabolelo. Danes ni več bolečine, saj sem imel zelo dolgo in uspešno kariero. Olimpijske igre so najlepša prireditve, ki jo športnik lahko doživi. Imel sem priložnost igrati na olimpijskih igrah in tudi zmagati, vendar mi ni uspelo, osvojil sem dve srebrni in bronsko kolajno. Osvojiti zlato kolajno je nekaj drugega. Osvojili so jo le redki. Zavedam se, da mi manjka ta kolajna, ki bi prinesla še večjo težo mojim uspehom.

Ko sem vas videvala na igrišču kot igralca, sem imela občutek, da lahko naredite vse, kar si zamislite, ker ste bili univerzalen igralec. Ste se tudi vi

počutili tako, da lahko v vsakem trenutku skočite za vsako žogo in jo tudi ujamete?

Univerzalen sem bil zato, ker sem od majhnega počel po malem vse. Odbojka je v mojem času potrebovala igralce, ki so bili sposobni igrati na vsakem mestu. Poznali smo osnove vsakega igralnega mesta. Danes je nemogoče ustvariti takšnega igralca. Igralcu že od majhnega določijo vlogo. Zdaj igralci nimajo takšnega tehničnega znanja, kot smo ga imeli mi. Jaz sem igral na veliko mestih, kar danes preprosto ni mogoče.

Zakaj ste sprejeli delo selektorja slovenske reprezentance?

Zato, ker je po mojem slovenska reprezentanca zelo dobra in ker sem si želel trenirati reprezentanco. Štiri leta sem bil pomočnik italijanskega selektorja Maura Berruta in bil je zadnji trenutek, da prevzemam odgovornost, ki jo prinaša vodenje reprezentance. Slovenska reprezentanca ima mešanico izkušenj, mladosti in kakovosti, torej je bila zame ravno prava reprezentanca, s katero sem se podal v puštolovščino kot prvi trener.

Srebrna kolajna na lan-

skem evropskem prvenstvu v Bolgariji je bil izjemen uspeh, ki ga ni pričakoval nihče v Sloveniji. Kako vam je uspelo praviti moštvo za takšen podvig?

Za nami je bila dolga pot, ki smo jo začeli lanskega maja. Bilo je lepo odkriti kakovost igralcev in te države, ki ima neverjetno športno kulturo. Gre za veliko strast vseh vpleteneh pri tem uspehu. Vse stvari so bile na visoki ravni. Z vsemi sodelavci mi je uspelo ustvariti okolje, v katerem smo vsi delali in vsi zrasli. Lanska izkušnja je bila imenitna, ker smo zrasli vsi skupaj – jaz kot trener in igralci kot ekipa. Rezultat smo gradili iz dneva v dan. To je bil resnično neverjeten podvig.

Kvalifikacijski sistem za nastop na olimpijskih igrah v Riu de Janeiru ni bil nujen Sloveniji. Zagotovo ga ni bilo lahko sprejeti. Ste bili zelo žalostni zaradi tega?

Da, bil sem žalosten, ker smo edina ekipna športna panoga, ki je dosegljiva vrsten rezultat, pa se nismo kar neposredno uvrstili na olimpijske igre. Še huje je, da nismo imeli niti možnosti, da bi si nastop priborili na kvalifikacijskih turnirjih. To ni prav. Naša reprezentanca pred evropskimi prvenstvom ni imela dobrih rezultatov, za kar smo plačali kazenski. Štejejo vrstni red na lestvicah in seštevki rezultatov. Škoda, ker smo v kratkem času močno napredovali in bi lahko tekmovali z najmočnejšimi reprezentancami.

Kdo bodo favoriti na olimpijskih igrah?

Brazilija, Italija, ZDA, Rusija, Francija in Poljska imajo možnosti za zmago, tri reprezentance od teh se bodo najbrž uvrstile na oder za zmagovalce. Močne so. Teh šest ekip je na izjemno visoki tehnični ravni. Olimpijske igre bodo zanimivo tekmovanje. Že v tekmovanju po skupinah bo težko. Sistem bo zelo hud.

Kakšen je vaš odnos s slovenskimi reprezentantmi?

Zelo dober. Naš odnos temelji na velikem medsebojnem spoštovanju, zaupanju in harmoniji. Bil sem igralec, član strokovnega štaba in zdaj sem trener, tako da dobro vem, da sta razdelitev vlog in spoštovanje vloge vsakega posameznika zelo pomembna.

Ste zadovoljni s kakovostjo slovenskih obojkarkarjev?

Obstajajo dve različni stvari.

Igralci so na dobrni ravni. Videl sem, da so tudi zelo mladi obojkarki nadarjeni in pravi atleti. Problem je kakovost dela, ki ga opravljajo v klubih. Počasi nam uspeva povečevati kakovost.

To je šport, ki v Sloveniji lahko močno zraste po rezultatih. Reprezentanca je dosegla prvi rezultat, zdaj lahko nadaljujejo z ustvarjanjem rezultatov tudi s klubami. To je stvar, ki jo lahko programiramo. Ni le stor proračuna, ampak tudi tega, kako se lahko razmišlja o izboljšavi dela v klubih.

Ste našli pravega igralca za vsako igralno mesto?

Da, zelo zadovoljni smo, ker smo našli skupino novih mladih igralcev, ki so zelo zanimivi.

Kako ste se pripravljali pred potjo v Brazilijo?

Dva tedna smo trenirali zelo dobro. Bilo je težko. V tem času smo opravili veliko tehničnega in fizičnega dela, lahko pa sem opazoval tudi nove mlade igralce. Pomembno je v skupini igralcev, ki smo jo oblikovali lani, vključiti nove elemente, torej ustvariti kontinuitet. Imel sem možnost preskusiti šest, sedem igralcev letnika 1997 in 1996, ki so lani uspešno igrali v mladinski reprezentanci. Zadovoljen sem s kakovostjo igralcev.

Kakšna je razlika med igranjem reprezentanci stoletja oziroma fenomenov, kot so poimenovali tisto italijansko reprezentanco, ki je začela kraljevati na svetovnem prizorišču leta 1990, in med vodenjem slovenske reprezentance?

Biti trener in biti igralec sta različni stvari. Pomembna je ekipa. To sta dva načina, da izrazijo obojko na različen način. Kot igralec si v prvi osebi, si odločilen, lahko sprejmeš žogo, jo blokiraš, jo udariš, dosežeš katero koli točko. Trener ni nikoli odločilen na igrišču. Uporablja le svoje besede in zamisli, kako ustvariti ekipo. Sta dve različni stvari, da isti šport vidiš iz različnih kotov. Tudi čustva so različna. Biti igralec in vsem, kaj pomeni doseči pravo točko in zaključiti tekmo, vendar tudi bolečino, ko zgrešiš točko na tekmi. Pri trenerju gre za drugačna čustva. Tudi dogajanje pred tekmo je drugačno. Kot igralec greši v slaćilnicu, se preoblečeš in že začneš razmišljati, kako bo potekala tekma. Čustva v vlogi trenerja so povsem drugačna.

Je mogoče primerjati reprezentanco, v kateri ste igrali vi, in današnje ekipe?

Težko jih primerjam. Primerjave mi niso všeč, ker je treba živeti v tem trenutku. Zagotovo smo bili skupina igralcev s tehničnimi in fizičnimi značilnostmi, vendar mi primerjava ni všeč. Nikoli nisem gledal in tudi danes ne gledam na preteklost, vedno sem se osredotočal na sedanjost in prihodnost. Mi smo bili izjemni, težko je najti takšne igralce.

Zamejski obojkark Jernej Terpin, ki je v prejšnji sezoni igral za ACH Volley, je kandidat za nastop v mladinski reprezentanci Italije in Slovenije. Ga poznate?

Videl sem ga v finalu slovenskega prvenstva v Ljubljani, zelo mlad fant, letnik 1997; sam se bo moral odločiti, kje bo želel igrati. Je kakovosten igralec.

Ste še v stikih z Matejem Černicem, ki je bil dolga leta vaš soigralec v italijanski reprezentanci?

Da, dolgo sem igral z njim, vendar ga nisem slišal že nekaj let.

Tudi vaš klub BluVolley Verona je igral odlično v zadnji sezoni. Med drugim ste osvojili pokal Challenge. Kakšne cilje ste si postavili za prihodnjo sezono?

V prihodnji sezoni želimo narediti korak naprej in rasti. To pomeni, da se želimo uvrstiti v končnico italijanskega pokala in biti med protagonisti ligaškega tekmovanja, kot smo bili v prejšnji sezoni. Želimo zmanjšati razliko do najboljših ekip. Radi bi igrali še v kakšnem evropskem pokalu. Imamo ambiciozno moštvo in skušamo oblikovati vse bolj konkurenčno ekipo z našim proračunom. Nimamo tako visokega proračuna kot najboljše ekipe, vendar z različnimi ukrepi lahko okreplimo ekipo.

Vaš sin Davide igra košarko, hči Linda pa obojkarko. Želite postati šampiona najvišje ravni kot njun oče?

Devetnajstletni Davide ni tako ambiciozen, 15-letna Linda je odločnejša in bi ji lahko uspelo. Ona bi si želela slediti mojim stopinjam.

Kako se počutiš v Sloveniji?

Počutim se odlično, Slovenija mi je zelo všeč. Športna kultura je na zelo visoki ravni, ljudje so dobrega značaja. Lani sem bil pet mesecev v Sloveniji in tako zelene pokrajine še nisem videl nikjer.

Vas je še kaj presenetilo?

Presenetili so me kultura ter način in kakovost življenja. Mislim, da so v tej državi življenske razmere povsem drugačne kot pri nas v Italiji, čeprav smo sosedji. Kakovost življenja je v Sloveniji višja. Seveda je odvisno od vsakega posameznika, kaj mu je pač všeč. Zame je Slovenija čudovita.

Jasna Milinković

Andrea Giani
je navdušen
nad Slovenijo
(Foto Aleksandra Saša Prelesnik)

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.26 in zatone ob 20.37
Dolžina dneva 15.11

Nad zahodnim Sredozemljem, Alpami in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega tlaka. Nad nami se zadržuje topel in razmeroma suh zrak.

Dopoldne bo povsod prevladovalo lepo jasno vreme. Popoldne bo v predalpskem pasu nastalo nekaj kopaste oblačnosti. Pihali bodo krajevni vetrovi.

Sončno bo, čez dan bo zapiral veter južnih smeri.
Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 11, na Primorskem okoli 14, najvišje dnevne od 24 do 27 stopinj C.

Dopoldne bo zmerne oblačno do spremenljivo. Popoldne poslabšanje s plohami in nevihtami; ponekod bo lahko količina dežja znatna. Po nižinah in na obali bo pihal zmeren jugovzhodni veter.

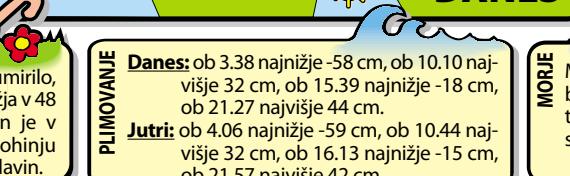
Jutri bo sprva precej jasno, čez dan se bo oblačnost od zahoda povečala. Popoldne se bodo na zahodu začele pojavitati padavine, ki se bodo v noči razširile na večji del države. Vmes bodo tudi nevihte. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo, ki se bo čez dan prehodno nekoliko okreplil.

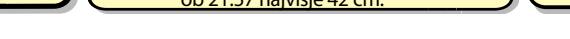
PLIMOVANJE
Danes: ob 3.38 najnižje -58 cm, ob 10.10 najvišje 32 cm, ob 15.39 najnižje -18 cm, ob 21.27 najvišje 44 cm.
Jutri: ob 4.06 najnižje -59 cm, ob 10.44 najvišje 32 cm, ob 16.13 najnižje -15 cm, ob 21.57 najvišje 42 cm.

MORJE
Morje je razgiban, temperatura morja 16,6 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 15 2000 m 7
1000 m 13 2500 m 4
1500 m 10 2864 m 2
UV indeks bo po jasnem vremenu sredi dneva po nižinah 8 in v gorah 9.

Jutri bo sprva precej jasno, čez dan se bo oblačnost od zahoda povečala. Popoldne se bodo na zahodu začele pojavitati padavine, ki se bodo v noči razširile na večji del države. Vmes bodo tudi nevihte. Pihal bo jugozahodni veter, ob morju jugo, ki se bo čez dan prehodno nekoliko okreplil.

Nad mačka s sladoledom

SEUL - Južnokorejci so dobili novo orožje v boju proti alkoholnemu mačku - po naporni noči si sedaj lahko privoščijo sladoled, ki naj bi pomagal omiliti neprijetne posledice. Južnokorejska veriga marketov Withme FS poslej na policah namreč ponuja sladoled Gyeondyo, kar v prevodu pomeni: "Drži se." Po navedbah podjetja je to prvi sladoled, oblikovan za spopad s posledicami pretiravanja z alkoholom. Sladoled ima okus po grozdju in vsebuje sok japonskega rozinovega drevesa (Hovenia dulcis), ki velja za tradicionalno zdravilo proti mačku in se kot tako v južnokorejskih knjigah pojavlja že v 17. stoletju. Južnokorejci med vsemi azijskimi narodi uživajo največ alkohola. Vsak v povprečju popije 12,3 litra alkohola letno.

Najhuje mora še priti

DAKA/KOLOMBO - Na obalnih območjih Bangladeša že čutijo ciklon Roanu. V neurju je umrlo najmanj 20 ljudi, od tega je sedem ljudi utonilo v okraju Banskhaili, trije na otoku Ha-tiya. Kakega pol milijona so jih evakuirali. Letališče Chittagong na jugozahodu države je zaprto, prav tako je omejen promet ladij in trajektov.

Medtem je poplavljeno šrilansko prestolnico Kolombo po najhujšem deževju v zadnjega četrta stoletja, ki je prineslo poplave in zemeljske plazove, doseglja pomoč. Brez strehe nad glavo je tam ostalo okoli pol milijona ljudi, umrlo jih je najmanj 71.

RAZSTAVA - Na Kvirinalu v Rimu do 5. junija

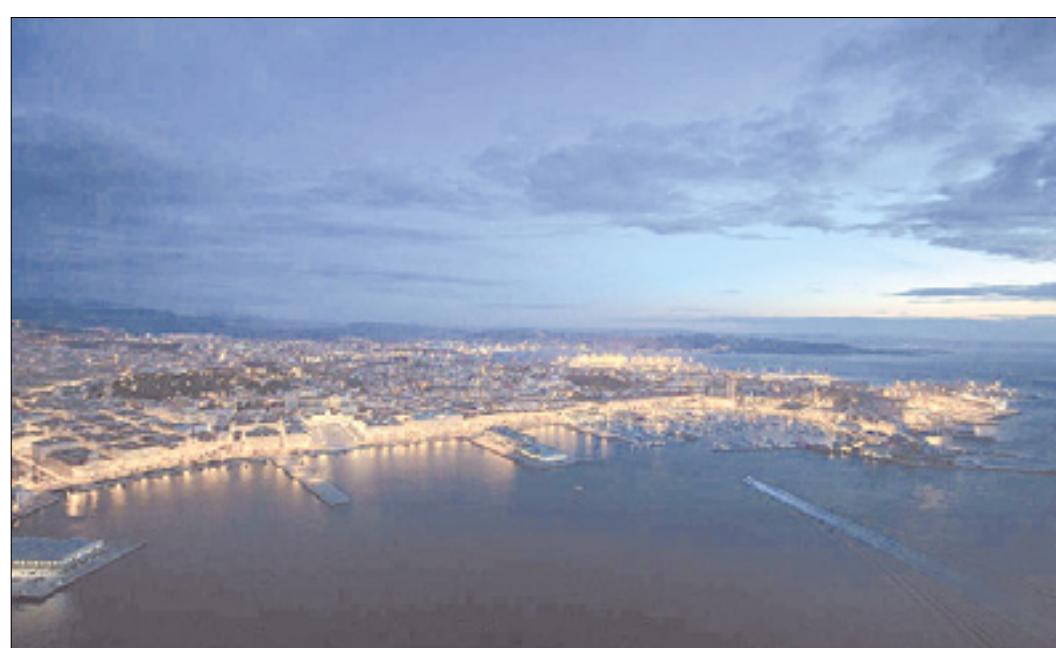
S pilotove perspektive

Fotografski utrinki italijanskih obzorij ob sončnem zatonu je za policijo posnel fotograf Massimo Sestini

RIM - Na Kvirinalu so ob prisotnosti predsednika Sergia Mattarella odprli fotografsko razstavo »Italijanska obzorja s helikopterji državne policije«. Niz fotografij je ob sončnem zatonu posnel priznani fotograf Massimo Sestini, zmagovalec nagrade World press Photo of the year 2015. Italijo je ovekovečil z enkratne perspektive, ki je privilegij policijskih pilotov, in sodobno tehniko, ki mu je omogočila, da je kljub trešljaju in gibanju helikopterja in slabli luči pričaral izjemne prizore države od Lampeduse do Alp, kot vidimo na fotografijah pa tudi Rim s Kolskim sejem in Trst z Velikim trgom in na brežjem.

Razstava bo na Kvirinalu brezplačno na ogled do 5. junija, potrebna pa je predhodna rezervacija http://palazzo.quirinale.it/mostre/2016_sestini/prenotamosta.html

ZAGREB - Zavod za zdravstvo
Približno dve tretjini Hrvatov prekomerno težkih ali debelih

ZAGREB - Več kot dva milijona ljudi na Hrvaškem ali približno 65 odstotkov prebivalcev ima prekomerno težo ali so debeli, kažejo podatki hrvaškega zavoda za javno zdravstvo Andrija Štampar. Lani se je s težavami zaradi debelosti na Hrvaškem soočalo 900.000 žensk in 1,2 milijona moških. Navedli so, da je imelo lani prekomerno težo v petem razredu osnovne šole 13,6 odstotka učencev in 10,4 odstotka učenk. V srednji šoli je to razmerje nekoliko drugačno, ker za debelostjo trpi 14,2 odstotka dijakinj in 11,9 odstotkov dijakov. V prvem letniku fakultete je delež prekomerno težkih fantov višji od deleža deklek. Prekomerno težo ima več kot petina študentov ter vsaka deseta študentka.

Hrvaška sicer ni izjema v svetu, ko gre za vse večje število predebelih oseb, ker gre za globalen trend.

Opozorili so, da prekomerna teža s sabo prinaša tudi tveganje za tevilne bolezni obtočil in mišično-kostnega sistema, sladkorno bolezen, depresijo ter socialne težave zaradi izpostavljenosti diskriminaciji debelih in prekomerno težkih, ki so zaradi svoje debelosti v družbi pogosto izolirani.

»Na Hrvaškem moč kažemo tudi s ponujanjem obilice hrane ob različnih priložnostih,« je izpostavila vodja oddelka za spodbujanje zdravja v zavodu Ana Pu-ljak. Poudarila je, da je pomembno že pri majhnih otrocih razvijati zavest o pravilni prehrani. Po njenem mnenju bi morali tudi zvišati število ur športne vzgoje v šolah ter zgraditi več športnih dvoran in igrišč.

Na Hrvaškem zaradi visokega pritiska in maščob v krvi vsako leto umre približno 26.000 ljudi, zdravljenje debelih pa močno bremeni zdravstveni proračun, ki je zaradi velikanskih letnih izgub tudi največja obremenitev za državni proračun.

Messija ne bo

ZAGREB - Hrvaški poslovnež sumljivega slovesa Slavko Gotovac si je naredil dobro reklamo za svojo villo na Hvaru, v kateri naj bi po petkovem pisanju hrvaških medijev dopust poleti preživelog nogometnega zvezdnika Lionel Messi in Ivan Rakitić. Sorodnik slednjega je povedal, da je bila to zgolj možnost in da zdaj, ko je stvar prišla v javnost, seveda ni več izvedljiva.